

ISSN 1857-1999
E-ISSN 2345-1963

REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE

*Moldavian Journal
of International Law
and International Relations*

*Молдавский журнал
международного права
и международных отношений*

**Nr. 1-2
2018**

REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE

ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963

Apare din 2006 de 4 ori pe an

Nr. 1-2 (Volumul 13), 2018

Publicație periodică științifico-teoretică
și informațional-practică fondată de
[Asociația de Drept Internațional din Republica Moldova](#)

Asociați:

[Institutul de Cercetări Juridice și Politice
al Academiei de Științe a Moldovei,
Universitatea de Studii Europene din Moldova,
Institutul de Stat de Relații Internaționale din Moldova,
Asociația pentru Politică Externă
și Cooperare Internațională din Republica Moldova](#)

Înregistrată

de către Camera Înregistrării de Stat
de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova
[Certificatul nr. MD 000039 din „04” august 2009](#)

Acreditată

prin Hotărârea C.S.Ș.D.T. al A.Ș.M. și C.N.A.A.

[Nr. 93 din 18.07.2017](#)

în calitate de publicație științifică de profil, Categoria „B”,
la specialitățile: 12.00.10 - drept internațional public; 12.00.03 - drept
internațional privat (*profilul drept*) și 23.00.04 – teoria și istoria
relațiilor internaționale și dezvoltării globale (*profilul științe politice*)

„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații
Internaționale” este o revistă științifică care publică articole
cu acces deschis în baza Licenței

[Creative Commons Attribution 4.0 International Public License](#) (CC BY).

Revista este inclusă în bazele de date internaționale:

[International Scientific Indexing \(ISI\)](#) – /Factorul de impact - 0.845 (2016),
[European Reference Index for the Humanities and Social Sciences \(ERIH
PLUS\)](#), [Social Science Research Network \(SSRN\)](#), [Biblioteca Științifică
Electronică eLIBRARY.RU](#), [Instrumentul Bibliometric Național](#)
pentru calcularea factorului de impact și indexului de citare

ADRESA NOASTRĂ:

Republica Moldova, mun. Chișinău,
str. Gh. Iablocikin, 2/1, bir. 802, MD 2069.

Tel: (+373) 69185527

Fax: (+373) 22.43.03.05

E-mail: alexandruruban@mail.ru; alexandruruban@yahoo.com;

WEB pagina: <http://www.rmdir.md>; <http://usem.md/md/p/rmdir>

Indexul poștal: PM 32028

Toate articolele științifice primite de biroul editorial al revistei în
mod obligatoriu sunt supuse recenzării. Revista folosește
recenzarea „double-blind reviewing” (recenzentul nu știe cine este
autorul articolului, autorul nu știe cine este recenzent).

Formulările și prezentarea materialelor nu reprezintă întotdeauna
poziția revistei și nu angajează în nici un fel redacția.

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor
revine în exclusivitate autorilor.

© „Revista Moldovenească de Drept Internațional
și Relații Internaționale”, 2006-2018.

Toate drepturile rezervate

SUMAR

DREPT INTERNAȚIONAL PUBLIC

- *ARHILIUC Victoria*. Unele aspecte ale dreptului internațional maritim în proces de evaluare.....9

DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT

- *ANIȚEI Nadia-Cerasela*. Legea aplicabilă condițiilor de fond ale adopției potrivit art. 2607 alin. 1 și alin. 2 din Codul Civil al României.....17

RELATII INTERNAȚIONALE

- *CHINDÎBALIUC Oleana*. Regiunea Mării Negre: încălcarea echilibrului regional în condițiile unei lumi în schimbare.....21

TRIBUNA TINERILOR CERCETĂTORI

- *LUPAȘCO Vera*. Societatea comercială - subiect de drept în cadrul dreptului internațional.....31
- *TUNÇ Ahmet*. Rolul Agenției pentru gestionarea dezastrelor și a situațiilor de urgență (AFAD) a președintelui în procesul de migrație din Turcia.....36

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

- *SCHIN George Cristian, CHIRTOACĂ Leonid*. Natura juridică a actelor notariale.....50

TRIBUNA DISCUȚIONALĂ

- *SCIUCHINA Natalia*. Organele Organizației Națiunilor Unite pentru drepturile omului, procedurile speciale ale ONU și activitățile lor în domeniul apărării drepturilor sociale ale omului.....59

RUBRICA REVISTEI

- Consiliul redacțional al revistei „Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”.....68
- Colegiul de redacție (Recenzenții).....75
- Date despre autori.....80
- Cerințele privind condițiile de prezentare a manuscriselor pentru publicare în „Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”.....82
- Declarație privind etica publicațiilor științifice.....94

REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE

Nr. 1-2 (Volumul 13), 2018

ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963

CONSILIUL REDACȚIONAL:

REDACTOR-ȘEF:

BURIAN Alexandru

doctor habilitat în drept, profesor universitar

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:

CHINDĂBALIUC Oleana

doctor în științe politice, conferențiar universitar

SECRETAR ȘTIINȚIFIC:

CHIRTOACĂ Natalia

doctor în drept, conferențiar universitar

MEMBRI AI CONSILIULUI REDACȚIONAL:

ANGEL Jose Luis IRIARTE	Doctor în drept, profesor universitar (Spania)	
ARHILIUC Victoria	Doctor habilitat în drept, profesor cercetător (Republica Moldova)	
ABASHIDZE Aslan	Doctor habilitat în drept, profesor universitar (Federația Rusă)	
BALAN Oleg	Doctor habilitat în drept, profesor universitar (Republica Moldova)	
BENIUC Valentin	Doctor habilitat în științe politice, profesor universitar (Republica Moldova)	
BOSHITSKY Iuryi	Doctor în drept, profesor universitar (Ucraina)	
DERGACIOV Vladimir	Doctor habilitat în științe geografice, profesor universitar (Ucraina)	
DYULGEROVA Nina	Doctor habilitat în economie, profesor universitar (Bulgaria)	
FUAREA Augustin	Doctor în drept, profesor universitar (România)	
HABÁNIK Jozef	Doctor în economie (Slovacia)	
HEINRICH Hans-Georg	Doctor în drept, profesor universitar (Austria)	
KAPUSTIN Anatolie	Doctor habilitat în drept, profesor universitar (Federația Rusă)	
LIPKOVA Ludmila	Doctor, ing., profesor universitar (Slovacia)	
MAZILU Dumitru	Doctor în drept, profesor universitar (România)	
NAZARIA Sergiu	Doctor habilitat în științe politice, conferențiar universitar (Republica Moldova)	
PAPAVA Vladimer	Doctor habilitat în economie, profesor universitar (Georgia)	
POPESCU Dumitru	Doctor în drept, profesor universitar (România)	
STRATIEVSCHI Dmitrii	Doctor în științe istorice (Republica Federală Germania)	
SEDLIȚCHI Iurie	Doctor în drept, profesor universitar (Republica Moldova)	
TIMCENCO Leonid	Doctor habilitat în drept, profesor universitar (Ucraina)	
VERESHCHETIN Vladlen	Doctor habilitat în drept, profesor universitar (Federația Rusă)	
WILLIAMS Silvia Maureen	Doctor în drept și științe sociale, profesor universitar (Argentina)	

COLEGIUL DE REDACȚIE (RECENZENȚII):

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT, PREȘEDINTE AL COLEGIULUI DE REDACȚIE:

CHINDĂBALIUC Oleana

doctor în științe politice, conferențiar universitar

MEMBRI AI COLEGIULUI DE REDACȚIE:

ANIȚEI Nadia Cerasela	Doctor în drept, profesor universitar (România)	
BURIAN Cristina	Doctor în drept, conferențiar universitar (Republica Moldova)	
CIUCĂ Aurora	Doctor în drept, profesor universitar (România)	
DORUL Olga	Doctor în drept, conferențiar universitar (Republica Moldova)	
EVSEEV Vladimir	Doctor în științe tehnice (Federația Rusă)	
GENTIMIR Alina Mirabela	Doctor în drept (România)	
GLADARENCO-STOIAN Maia	Doctor în istorie (Marea Britanie)	
GLUHAIA Diana	Doctor în drept (Spania)	
GUO Ping	Doctor în drept maritim, profesor universitar (Republica Populară Chineză)	
IOVIȚĂ Alexandrina	Doctor în drept (Republica Moldova – Elveția)	
JANAS Karol	Doctor în științe politice, conferențiar universitar (Slovacia)	
KOVALEVA Natalia	Doctor în pedagogie, conferențiar universitar (Federația Rusă)	
LÎSENCO Vladlena	Doctor habilitat în drept, conferențiar universitar (Republica Moldova)	
MATTOȘ Boris	Doctor în științe politice (Slovacia)	
METREVELI Levan	Doctor în științe politice (Georgia)	
MOUSMOUITI Maria	Doctor în drept (Grecia)	
SÂRCU Diana	Doctor habilitat în drept, conferențiar universitar (Republica Moldova)	
ȘICI Alexandru	Doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar (Ucraina)	
SMOCHINĂ Carolina	Doctor în drept, conferențiar universitar (Cipru)	
SOLNȚEV Alexandr	Doctor în drept, conferențiar universitar (Federația Rusă)	
ISMAYL Togrul	Doctor în istorie, doctor în economie, conferențiar universitar (Turcia)	
ȚIGĂNAȘ Ion	Doctor în drept (Republica Moldova)	

© „Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”, 2006-2018.

Toate drepturile rezervate

MOLDAVIAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW AND INTERNATIONAL RELATIONS

ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963

Published quarterly. Issued since 2006.

No. 1-2 (Volume 13), 2018

Scientific-theoretical and information-practical
periodical publication founded by

Association of International Law from
the Republic of Moldova

Co-founders:

The Institute of Legal and Political Research
of The Academy of Sciences of Moldova,

The University of European Studies of Moldova,

The Moldavian State Institute of International Relations,

The Association of Foreign Policy

and International Cooperation from the Republic of Moldova

Registered

by the State Registration Chamber

of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova

the Certificate No. MD 000039 „4” august 2009

Accredited

by decision Nr. 93 din 18.07.2017

of the Supreme Council for Science and Technological Development
of the Academy of Sciences of Moldova and the National Council
for Accreditation and Attestation of the Republic of Moldova
as of profile scientific publication, Category „B”,

in the field of: 12.00.10 - Public International Law; 12.00.03 - Private
International Law (*profile of legal science*) and 23.00.04 - Theory and
History of International Relations and Global Development (*profile of
political science*)

„Moldavian Journal of International Law and International
Relations” is a scientific journal that publishes articles
with *open access*, is licensed under

Creative Commons Attribution 4.0 International Public License (CC BY).

The journal is included in the international database:

International Scientific Indexing (ISI) – / Impact Factor - 0.845 (2016),
European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH
PLUS), Social Science Research Network (SSRN), Scientific Electronic
Library eLIBRARY.RU, Instrumental Bibliometric National
to calculate the impact factor and citation index

OUR ADDRESS:

MD-2069, The Republic of Moldova, Chisinau, of. 305,
2/1 Ghenadie Iablocikin str.

Tel: (+373) 69185527

Fax: (+373) 22.43.03.05

E-mail: alexandruburian@mail.ru; alexandruburian@yahoo.com;

WEB site: <http://www.rmdir.md>; <http://usem.md/md/p/rmdir>

Edition index PIN: PM 32028

All scientific articles, received by the Editorial Board of our journal
are subject to mandatory review. The journal uses *double-blind*
reviewing – (authors do not know who reviews their paper, and
reviewers do not know the names of the authors).

The views of the Editorial Board does not necessarily coincide with
the views of authors.

The responsibility for the authenticity and accuracy of the facts
in the published articles rests with the authors.

© Moldavian Journal of International Law
and International Relations, 2006-2018.

All rights reserved.

CONTENTS

PUBLIC INTERNATIONAL LAW

- *ARHILIUC Victoria*. Analysis of some aspects of the Law of the Sea.....9

PRIVATE INTERNATIONAL LAW

- *ANIȚEI Nadia-Cerasela*. The law applicable to background conditions of adoption in accordance with the provisions of art. 2607 par. 1 and par. 2 of the Civil Code of Romania.....17

INTERNATIONAL RELATIONS

- *KINDIBALYK Olyana*. The Black Sea Region: imbalance of power in the conditions of a changing world.....21

THE TRIBUNE OF YOUNG SCIENTISTS

- *LUPASCO Vera*. An economic entity as subject matter of law in the context of international law.....31
- *TUNÇ Ahmet*. The role of the president's office for Disaster and Emergency Management Agency (AFAD) in the migration process in Turkey.....36

THE SCIENTIFIC COMMUNICATIONS

- *SCHIN George Cristian, CHIRTOACA Leonid*. The legal nature of notarial acts.....50

THE TRIBUNE OF DISCUSSION

- *SCIUCHINA Natalia*. The United Nations human rights' bodies, UN special procedures and their activities in sphere of social rights' defense.....59

OUR JOURNAL

- Editorial board of the „Moldavian Journal of International Law and International Relations”.....68
- Reviewers.....75
- About authors.....80
- Requirements to papers for publication in the „Moldavian Journal of International Law and International Relations”.....86
- Declaration on the ethical and legal basis of the editorial policy.....96

MOLDAVIAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW AND INTERNATIONAL RELATIONS

Nr. 1-2 (Volume 13), 2018

ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963

EDITORIAL BOARD (CONSILIUM):

EDITOR –IN – CHIEF:

BURIAN Alexander

Doctor of Juridical Sciences, Professor

DEPUTY EDITOR –IN – CHIEF:

KINDIBALYK Olyana

Ph.D in Political Sciences, Associate Professor

SCIENTIFIC SECRETARY:

CHIRTOACA Natalia

Ph.D in Law, Associate Professor

MEMBER OF THE EDITORIAL BOARD (CONSILIUM):

ANGEL Jose Luis IRIARTE	Doctor of Law, Professor (Spain)	
ARHILIUC Victoria	Doctor of Juridical Sciences, Professor (The Republic of Moldova)	
ABASHIDZE Aslan	Doctor of Juridical Sciences, Professor (The Russian Federation)	
BALAN Oleg	Doctor of Juridical Sciences, Professor (The Republic of Moldova)	
BENIUC Valentin	Doctor of Political Sciences, Professor (The Republic of Moldova)	
BOSHITSKYI Iurii	Ph.D in Law, Professor (Ukraine)	
DERGACHEV Vladimir A.	Dr. Sc. (Geography), Professor, Expert in geopolitics (Ukraine)	
DYULGEROVA Nina	Doctor of Economic Sciences, Professor (Bulgaria)	
FUEREA Augustin	Doctor of Law, Professor (Romania)	
HABÁNIK Jozef	Doctor of Economic Sciences (The Slovak Republic)	
HEINRICH Hans-Georg	Doctor of Juridical Sciences, Professor (Austria)	
KAPUSTIN Anatoly	Doctor of Juridical Sciences, Professor (The Russian Federation)	
LIPKOVA Ludmila	Doctor Eng., Professor (The Slovak Republic)	
MAZILU Dumitru	Doctor of Law, Professor (Romania)	
NAZARIA Sergei	Doctor of Political Sciences (The Republic of Moldova)	
PAPAVA Vladimir	Doctor of Economic Sciences, Professor (Georgia)	
POPESCU Dumitru	Doctor of Law, Professor (Romania)	
STRATIEVSKI Dmitri	Doctor of History (The Federal Republic of Germany)	
SEDLITSCHI Yuri	Ph.D in Law, Professor (The Republic of Moldova)	
TIMCHENKO Leonid	Doctor of Juridical Sciences, Professor (Ukraine)	
VERESHCHETIN Vladlen	Doctor of Juridical Sciences, Professor (The Russian Federation)	
WILLIAMS Silvia Maureen	Doctor of Law and Social Sciences, Professor (Argentina)	

EDITORSHIP (REVIEWERS):

DEPUTY EDITOR –IN – CHIEF, HEAD OF EDITORSHIP:

KINDIBALYK Olyana

Ph.D in Political Sciences, Associate Professor

MEMBER OF THE EDITORSHIP:

ANITEI Nadia Cerasela	Ph.D in Law, Professor (Romania)	
BURIAN Cristina	Ph.D in Law, Associate Professor (The Republic of Moldova)	
CIUCA Aurora	Ph.D in Law, Professor (Romania)	
DORUL Olga	Ph.D in Law, Associate Professor (The Republic of Moldova)	
EVSEEV Vladimir	Ph.D in Technical Science (The Russian Federation)	
GENTIMIR Alina Mirabela	Ph.D in Law (Romania)	
GLADARENCO-STOIAN Maia	Ph.D in History (United Kingdom)	
GLUHAIA Diana	Ph.D in Law (Spain)	
GUO Ping	Doctor in Law, Professor of Maritime Law (The People's Republic Of China)	
IOVITA Alexandrina	Ph.D in Law (The Republic of Moldova – Switzerland)	
JANAS Karol	Doctor of Political Sciences, Associate Professor (The Slovak Republic)	
KOVALEVA Natalia	Ph.D in Pedagogical Sciences, Associate Professor (The Russian Federation)	
LISENCO Vladlena	Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor (The Republic of Moldova)	
MATTOS Boris	Ph.D in Political Sciences (The Slovak Republic)	
METREVELI Levan	Doctor of Political Sciences (Georgia)	
MOUSMOUTI Maria	Ph.D in Law (Greece)	
SARCU Diana	Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor (The Republic of Moldova)	
SYCH Alexander	Doctor of History, Professor (Ukraine)	
SMOCHINA Carolina	Ph.D in Law, Associate Professor (Cyprus)	
SOLNTSEV Alexander	Ph.D in Law, Associate Professor (The Russian Federation)	
ISMAYL Togrul	Ph.D in History, Ph.D in Economic Sciences, Associate Professor (Turkey)	
TIGANAS Ion	Ph.D in Law (The Republic of Moldova)	

© Moldavian Journal of International Law and International Relations, 2006-2018.

All rights reserved.

**МОЛДАВСКИЙ ЖУРНАЛ
МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА
И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ**

ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963

Выходит с 2006 года. Издаётся 4 раза в год

№ 1-2 (Том 13), 2018 год

Научно-теоретический и информационно-практический
периодический журнал, основанный

Ассоциацией международного права Республики Молдова

Соучредители:

Институт юридических и политических исследований

Академии наук Молдовы,

Европейский университет Молдовы,

Молдавский государственный институт

международных отношений,

Ассоциация внешней политики

и международного сотрудничества Республики Молдова

Зарегистрирован

Государственной Регистрационной Палатой
при Министерстве юстиции Республики Молдова
Сертификат № MD 000039 от «4» августа 2009 года

Аккредитован

решением № 93 din 18.07.2017

Верховного Совета по Науке и Технологическому развитию
Академии наук Молдовы и Национального Совета по
Аккредитации и Аттестации Республики Молдова как
профильная научная публикация, категория «Б»,
по специальностям:

12.00.10 - международное публичное право; 12.00.03 –
международное частное право (*профиль юридические науки*) и
23.00.04 - теория и история международных отношений и
глобального развития (*профиль политические науки*)

«Молдавский журнал международного права и международных
отношений» является научным журналом, который публикует
статьи с *открытым доступом* под лицензией
Creative Commons Attribution 4.0 International Public License (CC BY).

Журнал включен в международные базы данных:

International Scientific Indexing (ISI) – /Импакт-фактор - 0.845 (2016),
European Reference Index for the Humanities and Social Sciences
(ERIH PLUS), Social Science Research Network (SSRN), Научная
электронная библиотека eLIBRARY.RU, Instrumentul Bibliometric
National для учета импакт-фактора и индекса цитирования

НАШ АДРЕС:

ул. Г. Яблочкин, 2/1, оф. 305, мун. Кишинёв,

Республика Молдова, MD 2069

Тел. (+373) 69185527

Факс: (+373) 22.43.03.05

E-mail: alexandrurburian@mail.ru; alexandrurburian@yahoo.com;

WEB страница: <http://www.rmdir.md>; <http://usem.md/md/p/rmdir>

Почтовый индекс: RM 32028

Все научные статьи, поступившие в редакцию журнала,
подлежат обязательному рецензированию.

В журнале используются двустороннее слепое рецензирование
(„double-blind reviewing” – рецензент не знает, кто автор статьи,
автор статьи не знает, кто рецензент).

Мнения редакции не обязательно совпадают
с мнениями авторов публикаций.

Ответственность за точность проводимой информации
и изложение фактов лежит на авторах.

© «Молдавский журнал международного права
и международных отношений», 2006-2018.

Все права зарегистрированы

СОДЕРЖАНИЕ

МЕЖДУНАРОДНОЕ ПУБЛИЧНОЕ ПРАВО

- **АРХИЛЮК Виктория.** Анализ некоторых аспектов международного морского права.....9

МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО

- **АНИЦЕЙ Надя-Черасела.** Право, применимое к основным условиям усыновления в соответствии с положениями ст. 2607 п. 1 и п. 2 Гражданского кодекса Румынии.....17

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ

- **КИНДЫБАЛЮК Ояна.** Причерноморье: нарушение регионального баланса в условиях меняющегося мира.....21

Трибуна молодых ученых

- **ЛУПАШКО Вера.** Хозяйственные товарищества и общества как субъект права в контексте международного права.....31
- **ТУНДЖ Ахмет.** Роль Управления по предотвращению и ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций при правительстве Турции (AFAD) в условиях миграционных процессов в Турции.....36

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ

- **СКИН Георгий Кристиан, КИРТОАКЭ Леонид.** Правовая природа нотариальных актов.....50

ДИСКУССИОННАЯ ТРИБУНА

- **ЩУКИНА Наталья.** Органы Организации Объединенных Наций по правам человека, специальные процедуры ООН и их деятельность по защите социальных прав человека.....59

О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ

- Редакционный совет «Молдавского журнала международного права и международных отношений».....68
- Редакционная коллегия (Рецензенты).....75
- Наши авторы.....80
- Требования к оформлению статей для публикации в «Молдавском журнале международного права и международных отношений».....90
- Декларация об этических и правовых основах редакционной политики.....98

МОЛДАВСКИЙ ЖУРНАЛ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

№ 1-2 (Том 13), 2018

ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ:

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

БУРИАН Александр

доктор юридических наук, профессор

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

КИНДЫБАЛЮК Оляна

кандидат политических наук, доцент

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

КИРТОАКЭ Наталья

кандидат юридических наук, доцент

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА:

АНХЕЛ Хосе Луис ИРИАРТЕ	Доктор права, профессор (Испания)	
АРХИЛЮК Виктория	Доктор юридических наук, профессор (Республика Молдова)	
АБАШИДЗЕ Аслан	Доктор юридических наук, профессор (Российская Федерация)	
БАЛАН Олег	Доктор юридических наук, профессор (Республика Молдова)	
БЕНОК Валентин	Доктор политических наук, профессор (Республика Молдова)	
БОШИЦКИЙ Юрий	Кандидат юридических наук, профессор (Украина)	
ВЕРЕЩЕТИН Владлен	Доктор юридических наук, профессор (Российская Федерация)	
ДЕРГАЧЕВ Владимир	Доктор географических наук, профессор (Украина)	
ДЮЛГЕРОВА Нина	Доктор экономических наук, профессор (Болгария)	
КАПУСТИН Анатолий	Доктор юридических наук, профессор (Российская Федерация)	
ЛИПКОВА Людмила	Доктор, профессор (Словацкая Республика)	
МАЗИЛУ Думитру	Доктор права, профессор (Румыния)	
НАЗАРИЯ Сергей	Доктор политических наук, доцент (Республика Молдова)	
ПАПАВА Владимир	Доктор экономических наук, профессор (Грузия)	
ПОПЕСКУ Думитра	Доктор права, профессор (Румыния)	
СТРАТИЕВСКИЙ Дмитрий	Доктор исторических наук, (ФРГ)	
СЕДЛЕЦКИЙ Юрий	Кандидат юридических наук, профессор (Республика Молдова)	
ТИМЧЕНКО Леонид	Доктор юридических наук, профессор (Украина)	
ФУЕРЕА Августин	Доктор права, профессор (Румыния)	
ХАБАНИК Джозеф	Доктор экономических наук (Словацкая Республика)	
ХЕЙНДРИЧ Ханс-Георг	Доктор права, профессор (Австрия)	
УИЛЬЯМС Сильвия Морин	Доктор права и социальных наук, профессор (Аргентина)	

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ (РЕЦЕНЗЕНТЫ):

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА, ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

КИНДЫБАЛЮК Оляна

кандидат политических наук, доцент

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

АНИЦЕЙ Надия Черасела	Доктор права, профессор (Румыния)	
БУРИАН Кристина	Кандидат юридических наук, доцент (Республика Молдова)	
ГЛАДАРЕНКО-СТОЯН Майя	Доктор истории (Великобритания)	
ГЛУХАЯ Диана	Доктор права (Испания)	
ГУО Пинг	Доктор права, профессор морского права (Китайская Народная Республика)	
ДЖЕНТИМИР Алина	Доктор права (Румыния)	
ДОРУЛ Ольга	Кандидат юридических наук, доцент (Республика Молдова)	
ЕВСЕЕВ Владимир	Кандидат технических наук (Российская Федерация)	
ИОВИЦЭ Александрина	Кандидат юридических наук (Республика Молдова – Швейцария)	
КОВАЛЕВА Наталья	Кандидат педагогических наук, доцент (Российская Федерация)	
ЛЫСЕНКО Владлена	Доктор юридических наук, доцент (Республика Молдова)	
МАТТОШ Борис	Доктор политических наук (Словацкая Республика)	
МЕТРЕВЕЛИ Леван	Доктор политических наук (Грузия)	
МОУСМУТИ Мария	Доктор права (Греция)	
СЫРКУ Диана	Доктор юридических наук, доцент (Республика Молдова)	
СЫЧ Александр	Доктор исторических наук, профессор (Украина)	
СМОКИНА Каролина	Доктор права, доцент (Кипр)	
СОЛНЦЕВ Александр	Кандидат юридических наук, доцент (Российская Федерация)	
ИСМАИЛ Тогрул	Доктор истории, доктор экономики, доцент (Турция)	
ЦИГЭНАШ Ион	Кандидат юридических наук (Республика Молдова)	
ЧИУКЭ Аурора	Доктор права, профессор (Румыния)	
ЯНАС Карол	Доктор политических наук, доцент (Словацкая Республика)	

© «Молдавский журнал международного права и международных отношений», 2006-2018.

Все права зарегистрированы

REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE

„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”, a fost lansată în anul 2006 ca proiecție a unui forum ce promovează valorificarea diferitelor opinii, uneori diametral opuse, cu privire la starea actuală a dreptului internațional și a relațiilor internaționale, familiarizând cititorii săi cu punctele de vedere ale experților și oamenilor de știință din diferite țări, atât din Orient, cât și din Occident.

Revista publică articole cu *access liber*, este licențiată de [Creative Commons Attribution 4.0 International Public License](#) (CC BY), este acreditată în Moldova ca o publicație științifică, fiind inclusă în diverse baze de date internaționale: [International Scientific Indexing \(ISI\)](#), [European Reference Index for the Humanities and Social Sciences \(ERIH PLUS\)](#), [Social Science Research Network \(SSRN\)](#), [Biblioteca electronică științifică eLIBRARY.RU](#), [Instrumentul Bibliometric Național](#) et al., pentru calcularea factorului de impact și indicele de citare. Revista folosește recenzarea „double-blind reviewing” — (recenzentul nu știe cine este autorul articolului, autorul nu știe cine este recenzent).

Actualmente, publicația este o revistă conceptuală despre diferite domenii ale dreptului internațional și relațiilor internaționale, devenind un centru de atracție pentru forțele de creație, care a obținut recunoașterea publicului și a creat un colectiv larg de autori.

De-a lungul perioadei 2006-2018 în revistă au fost publicate mai mult de 600 de articole a autorilor din peste 25 de țări (Republica Moldova — 421, Ucraina — 75, România — 53, Federația Rusă — 49, Republica Slovacă — 16, Bulgaria — 9, Republica Belarus — 8, Republica Federală Germania — 7, Georgia — 7, Republica Franceză — 6, Grecia — 5, Regatul Spaniei — 3, Azerbaidjan — 4, Turcia — 5, Tadjikistan — 2, Ungaria — 2, Republica Polonă — 2, Cehia - 1, SUA — 1, Republica Populară Chineză — 1, etc.). Spectrul problemelor examinate a devenit extrem de larg. O atenție sporită este acordată elucidării problemelor teoretico-practice din domeniul dreptului internațional și al relațiilor internaționale.

MOLDAVIAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW AND INTERNATIONAL RELATIONS

The „Moldavian Journal of International Law and International Relations” was launched in 2006 as an open forum for different, sometimes diametrically opposite points of view on the current state of international law and international relations, acquainting its readers with the views of scientists and experts from different countries, both in the East and the West.

The journal that publishes articles with *open access*, is licensed under [Creative Commons Attribution 4.0 International Public License](#) (CC BY), accredited in the Republic of Moldova as a scientific publication, is included in the international database: [International Scientific Indexing \(ISI\)](#), [European Reference Index for the Humanities and Social Sciences \(ERIH PLUS\)](#), [Social Science Research Network \(SSRN\)](#), [Scientific Electronic Library eLIBRARY.RU](#), [Instrumentul Bibliometric Național](#) etc., to calculate the impact factor and citation index. The journal uses *double-blind* reviewing — (authors do not know who reviews their paper, and reviewers do not know the names of the authors).

Today it is a conceptual journal about various fields of international law and international relations, which became the centre of attraction of creative forces and managed to find its readers, forming around a wide group of authors.

Over the period 2006-2018 more than 600 articles have been published in the journal, by authors from more than 25 countries (The Republic of Moldova — 421, Ukraine — 75, Romania — 53, The Russian Federation — 49, The Slovak Republic — 16, Bulgaria — 9, The Republic of Belarus — 8, The Federal Republic of Germany — 7, Georgia — 7, The French Republic — 6, Greece — 5, Spain — 3, Azerbaijan — 4, Turkey — 5, Tajikistan — 2, Hungary — 2, Poland — 2, Czech Republic — 1, USA — 1, The People's Republic of China — 1, etc.). Spectrum of the issues was as broad as possible. Particular attention is given to coverage of theoretical and practical issues of international law and international relations.

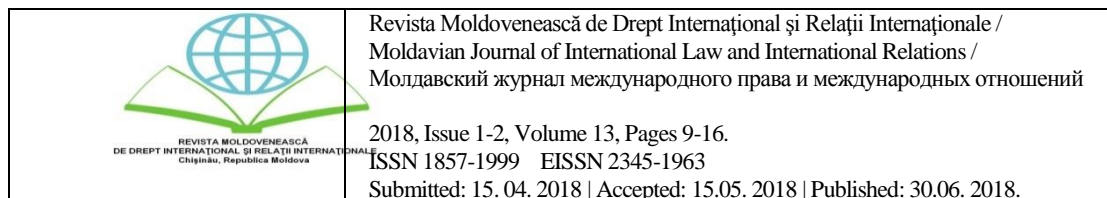
МОЛДАВСКИЙ ЖУРНАЛ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Издание «Молдавского журнала международного права и международных отношений» стартовало в 2006 г. как открытая трибуна для различных, подчас диаметрально противоположных точек зрения на современное состояние международного права и международных отношений, знакомя своих читателей с взглядами ученых и экспертов из разных стран, как с Востока, так и с Запада.

Журнал публикует статьи с *открытым доступом* под лицензией [Creative Commons Attribution 4.0 International Public License](#) (CC BY), аккредитован в Молдавии как научное издание, включен в различные международные базы данных: [International Scientific Indexing \(ISI\)](#), [European Reference Index for the Humanities and Social Sciences \(ERIH PLUS\)](#), [Social Science Research Network \(SSRN\)](#), [Научная электронная библиотека eLIBRARY.RU](#), [Instrumentul Bibliometric Național](#) и др. для учета импакт-фактора и индекса цитирования. В журнале используются двустороннее слепое рецензирование (*double-blind reviewing* – рецензент не знает, кто автор статьи, автор статьи не знает, кто рецензент).

Сегодня это концептуальный журнал о самых различных сферах международного права и международных отношений, который стал центром притяжения творческих сил и сумел найти своего читателя, сформировав вокруг себя широкий авторский коллектив.

За 2006-2018 г. в журнале было опубликовано более 600 статей авторов из более 25 стран (Республика Молдова — 421, Украина — 75, Румыния — 53, Российская Федерация — 49, Словацкая Республика — 16, Болгария — 9, Республика Беларусь — 8, Германия — 7, Грузия — 7, Французская Республика — 6, Греция — 5, Королевство Испания — 3, Азербайджан — 4, Турция — 5, Таджикистан — 2, Венгрия — 2, Польша — 2, Чехия — 1, США — 1, КНР — 1, и т.д.). Спектр рассматриваемых проблем стал максимально широким. Особое внимание уделяется освещению теоретических и практических вопросов международного права и международных отношений.

**DREPT INTERNAȚIONAL PUBLIC
PUBLIC INTERNATIONAL LAW
МЕЖДУНАРОДНОЕ ПУБЛИЧНОЕ ПРАВО**

**UNELE ASPECTE ALE DREPTULUI INTERNAȚIONAL MARITIM
ÎN PROCES DE EVALUARE**

**АНАЛИЗ НЕКОТОРЫХ АСПЕКТОВ МЕЖДУНАРОДНОГО
МОРСКОГО ПРАВА**

ANALYSIS OF SOME ASPECTS OF THE LAW OF THE SEA

ARHILIUC Victoria* / ARHILIUC Victoria / АРХИЛЮК Виктория

ABSTRACT:

ANALYSIS OF SOME ASPECTS OF THE LAW OF THE SEA

The international law of the sea establishes the public order of the seas and oceans. A comprehensive tool in this area is The United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) of 1982, adopted in Montego-Bay, Jamaica, which is considered to be in effect the International Maritime Code. Despite the fact that the Convention on the Law of the Sea contains a set of norms covering various institutions of the law of the sea, after the end of the Cold War, there is a resumption of disorder in the oceans. Violation of the rule of law in the sea space is manifested in acts of piracy, drug trafficking, illegal fishing, degradation of the sea environment, etc. Along with other illegal actions, it is a general danger for individuals to transport weapons of mass destruction by sea. Modern challenges and the vulnerability of the rule of law in sea spaces require a clear understanding from the point of view of the foundations of international jurisdiction on the high seas.

Keywords: international law of the sea, UN Convention on the Law of the Sea of 1982, violation of law and order in the maritime space, international jurisdiction on the high seas.

JEL Classification: K33, K19, F55

REZUMAT:

**UNELE ASPECTE ALE DREPTULUI INTERNAȚIONAL MARITIM
ÎN PROCES DE EVALUARE**

Dreptul internațional maritim stabilește ordinea publică a mărilor și oceanelor. Instrumentul cuprinzător în acest domeniu este Convenția ONU asupra Dreptului Mării din 1982 de la Montego-Bay, Iamaica, considerată un adevărat Cod internațional maritim. Deși Convenția asupra Dreptului Mării a stabilit un set de reguli ce

* **ARHILIUC Victoria** - Doctor habilitat în drept, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea din Parma (Italia), membru al consiliului redacțional (Chișinău, Republica Moldova); **ARHILIUC Victoria** - Doctor Habilitat of Law, Full Professor, The Moldova State University, The University of Parma (Italy), Member of editorial board, (Kishinev, The Republic of Moldova). **АРХИЛЮК Виктория Нестеровна** - Доктор юридических наук, профессор, Государственный университет Молдовы, университет Пармы (Италия), член редакционного совета (Кишинев, Республика Молдова). **E-mail:** arhiliucv57@yahoo.com

cuprind variate instituții ale Dreptului Mării, după sfârșitul Războiului Rece se constată renașterea dezordinii în oceane. Declinul în spațiul maritim include pirateria, traficul de droguri și persoane, pescuitul ilicit, degradarea mediului maritim ș. a. Pe lângă alte practici ilegale, o nouă provocare o constituie traficul armelor de distrugere în masă pe cale maritimă. Această nouă vulnerabilitate a spațiului maritim necesită expunere din punctul de vedere al temeiurilor jurisdicției universale în Marea Liberă.

Cuvinte-cheie: dreptul internațional al mării, Convenția ONU privind dreptul mării din 1982, încălcarea legii și ordinii în spațiul maritim, jurisdicția internațională în marea liberă.

JEL Classification: K33, K19, F55

CZU: 341(4/9), 327.009

РЕЗЮМЕ:
АНАЛИЗ НЕКОТОРЫХ АСПЕКТОВ МЕЖДУНАРОДНОГО МОРСКОГО ПРАВА

Международное морское право устанавливает публичный правопорядок морей и океанов. Всеобъемлющий инструмент в этой области является Конвенция ООН по морскому праву 1982 года принятая в Монтего-Бей, Ямайка, которая считается в действительности Международным Морским Кодексом. Несмотря на то что Конвенция по морскому праву содержит комплекс норм охватывающие разные институты морского права, после окончания холодной войны констатируется возобновление беспорядка в океанах. Нарушение правопорядка в морском пространстве проявляется в актах пиратства, торговли наркотиками, нелегальном рыболовстве, деградации морской среды и др. Наряду с другими противоправными действиями представляет всеобщую опасность транспортировка частными лицами оружия массового поражения морским путем. Современные вызовы и уязвимость правопорядка морских пространств требует четкого уяснения с точки зрения оснований международной юрисдикции в открытом море.

Ключевые слова: международное морское право, Конвенция ООН по морскому праву 1982 года, нарушение правопорядка в морском пространстве, международная юрисдикция в открытом море.

JEL Classification: K33, K19, F55

УДК: 341(4/9), 327.009

Mările și oceanele ocupă 71% din suprafața globului pământesc. Acestea ne separă și ne unesc în același timp. Fiind o barieră naturală între continente, apele maritime sunt și un mijloc de contact și comunicare, un spațiu pentru navigație și resurse exploatare timp îndelungat în mod individual și colectiv.¹ Pe parcursul istoriei statele maritime puternice au avut un rol determinant în stabilirea ordinii publice a oceanelor.

Cu toate că practica statelor continuă să joace un rol important în sec. XX s-au întreprins eforturi îndelungate și repetate de codificare a practicii într-un veritabil Tratat de bază al Dreptului Mării.² În 1967 – între un efort internațional de codificare și altul – Ambasadorul Maltei la Organizația Națiunilor Unite, Arvid Pardo, a propus insistent Adunării Generale a ONU să întreprindă „acțiuni imediate de prevenire a colapsului dreptului și ordinii în oceane”, acestea fiind iminente.³ La 10 decembrie 1982

¹ Myres S. Mc Dougal, William T. Burke. The public order of the oceans – A contemporary international Law of the Sea. London: Yale University Press, 1962, xxviii +1226 p.

² O'Connell D. P. The International Law of the Sea. New York: Oxford University Press, 1982, p. 20-28.

³ Becker Michael A. The Shifting Public Order of the Oceans: Freedom of Navigation and the Interdiction of ships at sea. In: Harvard International Law Journal. Winter 2005, Vol. 46, Number 1, p. 131; The Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, its functions and activities. [On-line]: http://www.un.org/Depts/los/doalos_activities/about_doalos.htm (Vizitat la: 20.11.2018).

Convenția Națiunilor Unite asupra Dreptului Mării, produs al negocierilor îndelungate, a fost deschisă spre semnare La Montego Bay, Iamaica.¹

Obținând 60 de acte de ratificare cerute, Convenția asupra Dreptului Mării a intrat în vigoare la 16 noiembrie 1994. Opt ani mai târziu Națiunile Unite a proclamat că acest act a stabilit pentru prima dată un set de reguli pentru oceane aducând ordine în sistema plină cu conflicte politice. Pe lângă aceasta a fost menționat că Convenția asupra Dreptului Mării poate fi caracterizată ca cea mai importantă realizare internațională de la adoptarea Cartei Organizației Națiunilor Unite.²

Convenția asupra Dreptului Mării este considerată unul din cele mai cuprinzătoare și bine stabilite instrumente internaționale regulatorii existente, susținut de norme internaționale de lungă durată și acorduri juridice formale pentru a crea un mediu maritim internațional protejat. Convenția numără 320 articole și are 9 anexe, fiind un veritabil Cod Internațional Maritim. Suplimentar, la 28 iulie 1994 a fost semnat la New York Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției asupra Dreptului Mării. Pe lângă aceasta, Convenția conține reglementări privind o serie de instituții de Drept Internațional Maritim cum ar fi marea teritorială, pasajul inofensiv, zona contiguă, platoul continental, marea liberă, strâmtoarele internaționale. Au fost codificate noi instituții ale Dreptului Internațional Maritim: apele arhipelagice, zona economică exclusivă, zona internațională a spațiilor submarine, cercetarea științifică maritimă, protecția dreptului marin, soluționarea diferendelor maritime.

Deși Convenția asupra Dreptului Mării a stabilit pe scară largă un set de reguli, este mai puțin clar dacă prevederile sale au creat ordine fără haos în spațiul maritim. De la sfârșitul Războiului Rece dezordinea în oceane apare renăscută dramatic.³ Acest declin are variate forme, incluzând pirateria,⁴ traficul de droguri și persoane⁵ pescuitul ilicit,⁶ degradarea mediului maritim⁷ ș.a.

Sistema registrelor deschise sau a steagurilor de conveniență, permite ușor ascunderea navei proprietarului în spatele formei corporative. Pavilionul statului ușor accesibil duce la utilizarea navelor sub-standard, care prezintă pericole pentru echipaj și litoral precum și pentru mediul maritim. O navă este considerată sub pavilion de conveniență dacă proprietatea și controlul vasului se află în altă țară decât în țara pavilionului de navigație a navei. Circa 58,64% din navele lumii navighează sub pavilion de conveniență.⁸

O gamă de practici non-navigație promovează și susțin dezordinea. Aceste practici includ pretenții unilaterale excesive în ce privește extinderea apelor teritoriale sau al platoului continental, în special prin mari manipulări a metodei determinării liniilor de bază.

Un loc aparte în conținutul Convenției asupra Dreptului Mării este dedicat regimului mării libere. Marea liberă este spațiul maritim asupra căruia nu se răspândește suveranitatea nici unui stat. Toate statele lumii în limitele mării libere au următoarele libertăți, reglementate prin articolul 87 din Convenție:

1. Libertatea de navigație;
2. Libertatea de survol;
3. Libertatea de a pune cabluri și conducte submarine;
4. Libertatea de a construi insule artificiale și alte instalații autorizate de Dreptul Internațional;

¹ Convention on the law of the Sea - 20th Anniversary (2002). [On-line]: http://www.un.org/Depts/los/convention_agreements/convention_20_years/oceanssourceoflife.pdf (Vizitat la: 20.11.2018).

² [On-line]: http://www.un.org/Depts/los/oceans_foundation.htm (Vizitat la: 20.11.2018); Drept internațional public. Red.-coord.: Alexandru Burian. Ed. a 3-a (rev. și adăug.). Chișinău: S. n. (Tipogr. „Elena-V.I.” SRL). 2009, p. 359.

³ Langewiesche William. Anarchy at Sea, Atlantic-Monthly, Sept. 2003. [On-line]: <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2003/09/anarchy-at-sea/376873/> (Vizitat la: 20.11.2018).

⁴ Sakhuja Vijay. Maritime Order and Piracy. In: Strategic Analysis. August 2000, Volume 24, Issue 5, p. 923-938.

⁵ Convention on the law of the Sea - 20th Anniversary (2002). *Op. cit.*

⁶ Proulx Eugene. High Seas Boarding and Inspection of Fishing Vessels: a discussion of goals, comparison of existing schemes and draft language. In: FAO LEGAL PAPERS ONLINE #33. September 2003. [On-line]: <http://www.fao.org/3/a-bb066e.pdf> (Vizitat la: 20.11.2018).

⁷ Convention on the law of the Sea - 20th Anniversary (2002). *Op. cit.*

⁸ Drept maritim. [On-line]: <http://www.scribub.com/stiinta/drept/Drept-maritim18542257.php> (Vizitat la: 09.07.2018).

5. Libertatea pescuitului;
6. Libertatea cercetărilor științifice.

În marea liberă asupra navelor acționează jurisdicția statului pavilionului care atestă naționalitatea navei, legătura substanțială între stat și navă. Există însă circumstanțe care permit aplicarea jurisdicției universale în marea liberă.

În spațiul mării libere, statelor le revin o serie de obligații în legătură cu prevenirea și sancționarea unor fapte care constituie amenințări la adresa întregii comunități internaționale:

- de a preveni și pedepsi transportul de sclavi pe navele aflate sub pavilionul lor;
- de a coopera pentru reprimarea pirateriei în orice loc aflat în afara jurisdicției unui stat;
- de a coopera pentru reprimarea traficului ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope;
- de a coopera în interzicerea emisiunilor neautorizate de radio și televiziune care își au baza în această zonă.¹

Reieșind din cele expuse mai sus prezintă interes problematica aplicării jurisdicției universale în marea liberă.² Convenția asupra Dreptului Mării prevede anumite circumstanțe specifice când toate statele beneficiază de jurisdicție universală asupra navelor în marea liberă. Articolul 110 al Convenției asupra Dreptului Mării prevede dreptul de vizită, conform căruia navele maritime de război a oricărui stat pot intercepta și inspecta navele în marea liberă dacă există temeiuri rezonabile de a suspecta că nava se ocupă de piraterie, de comerțul cu sclavi, radiodifuziune neautorizată, dacă nava nu are naționalitate sau este în realitate o navă de aceeași naționalitate cu nava de război deși poartă un pavilion străin sau refuză să-l arboreze. Dacă bănuielile se dovedesc neîntemeiate, nava supusă controlului trebuie despăgubită pentru orice eventuală pierdere sau pagubă, cu condiția ca ea să nu fi comis nici un act care să o facă suspectă.

Pirateria

Pirateria este o amenințare de lungă durată a utilizării în siguranță și productive în scopuri comerciale a oceanelor ca domeniu de activitate.³ Steagurile de conveniență, tehnologiile moderne și în unele cazuri lipsa de securitate în porturi, toate au contribuit la persistența și reparația pirateriei ca amenințare substanțială a comerțului maritim în unele regiuni.⁴

Creată în baza tradițiilor de sute de ani, Convenția asupra Dreptului Mării reflectă în mod special pirateria într-un șir de prevederi, stabilind în continuare reguli privind represiunea pirateriei, care se conformează cu practica bine stabilită a statelor și a dreptului prevăzute în articolele 101, 102, 103, 104 al Convenției. În articolul 101 al Convenției, pirateria este definită astfel: „ Prin piraterie se înțelege oricare dintre actele următoare: a) orice act ilicit de violență sau de detențiune, sau orice jefuire, comise de echipajul sau de pasagerii unei nave particulare sau ai unei aeronave particulare, acționând în scopuri personale, și îndreptate: (i) împotriva unei alte nave sau aeronave, sau împotriva persoanelor sau bunurilor de la bordul acestora, în marea liberă; (ii) împotriva unei nave sau aeronave, a persoanelor sau bunurilor, într-un loc care nu se află sub jurisdicția vreunui stat; b) orice act de participare voluntară la folosirea unei nave sau aeronave, când autorul are cunoștință despre fapte din care decurge că această navă sau aeronavă este o navă sau aeronavă pirat; c) orice act care are ca scop să incite la comiterea actelor definite la lit. a) sau b) sau care este comis cu intenția de a le facilita.”

¹ Teritoriul în dreptul internațional. [On-line]: <https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-international-public/teritoriul-in-dreptul-international/> (Vizitat la: 09.07.2018).

² Bucur Ioan. Marea liberă – domeniu public internațional. În: Revista de Filozofie, Sociologie și Științe Politice. 2007, nr. 1 (143), p. 123-130.

³ PellaVespasian V. Reprimarea pirateriei. Traducere, studiu introductiv și note de Aurora Ciucă. Iași: Editura Institutul European, 2015. 187 p.

⁴ Becker. Michael A. The Shifting Public Order of the Oceans: Freedom of Navigation and the Interdiction of Ships at Sea. In: Harvard International Law Journal. Winter 2005, Volume 46, Number 1, p. 131-230.

Pentru a susține represiunea pirateriei, Dreptul Internațional derogă de la principiul general conform căruia statele în timp de pace trebuie să se abțină de la acte coercitive în marea liberă asupra navelor străine, atribuind statelor dreptul de a supune vizitei orice navă suspectă de piraterie, de a o captura, de a o confisca și de a pedepsi vinovații.

În particular, Convenția asupra Dreptului Mării promovează cooperarea între state pentru a reprimă pirateria în marea liberă și prevede o explicită și lipsită de ambiguitate a aplicării jurisdicției universale pentru a întări interzicerea pirateriei pentru toate navele în marea liberă fără deosebire de naționalitate. Conform art. 106 al Convenției: „Orice stat poate, în marea liberă sau în orice alt loc care nu se află sub jurisdicția vreunui stat, să rețină o navă sau o aeronavă pirat, sau o navă ori o aeronavă capturată în urma unui act de piraterie și care este în mâinile piraților, să aresteze persoanele și să sechestreze bunurile care se găsesc la bord. Tribunalele statului care a efectuat reținerea pot să se pronunțe asupra pedepselor de aplicat, precum și asupra măsurilor de luat în ceea ce privește nava, aeronava sau bunurile, sub rezerva drepturilor persoanelor terțe de bună-credință.”

Dreptul Internațional în materie de piraterie a fost integrat odată cu adoptarea Convenției de la Roma din 10 martie 1988 care pe de o parte amplifică noțiunea tradițională a pirateriei cuprinzând orice act ilicit îndreptat împotriva navigației maritime, fiind incluse și actele de terorism, totodată adoptă pentru represiunea unor astfel de acte principiul „sau extrădează sau judecă” impunând statelor părți obligațiunea de a extrăda persoana vinovată, sau ca alternativă să exercite față de ea propria competență jurisdicțională.¹ În spațiul maritim sunt zone infestate de pirați, ca exemplu Gollful Aden se află pe traseul navelor care trec prin Canalul Suez, iar pirații care acționează în zonă sunt bine organizați și înarmați și solicită deseori recompense considerabile din partea Guvernelor sau a proprietarilor navelor capturate. Pentru misiuni de escortă și descurajare nave de război ale NATO și UE patrulează zonele din largul coastelor Somaliei.²

Interdicția transportului de sclavi

În articolul 99 al Convenției asupra Dreptului Mării este definită obligația statului de a interzice transportul de sclavi: „Fiecare stat va lua măsuri eficace pentru a preveni și reprimă transportul de sclavi pe vasele autorizate să arboreze pavilionul său și pentru a împiedica uzurparea pavilionului său în acest scop. Orice sclav care se refugiază pe o navă, oricare ar fi pavilionul acesteia, este liber ipso facto.”

Sclavia a fost legală până în 1860 cu toate că comerțul internațional cu sclavi era interzis din 1808. Prin importarea africanilor mult timp după interdicție, legea se încălca iar grupul de persoane care o făceau, considerau că este o mândrie.¹⁸ Registrele de pe navele ce îi transportau, conțin un nume parțial sau multiplu al persoanelor, de aceea americanii de culoare ce se trag din familii de africani nu-și mai pot identifica arborele genealogic.

Cu toate că comerțul cu sclavi se consideră „o practică din alte timpuri”, la deschiderea summitului între Uniunea Africană și Uniunea Europeană din 28-30 noiembrie 2017 de la Abidjan, capitala economică a Coastei de Fildeș, președintele acestei țări, Alassane Quattara, a cerut să se ia măsuri de combatere a comerțului cu sclavi în Libia.³ În ultimul timp, africani candidați la imigrație au fost capturați, sechestrați, maltratați, vânduți ca sclavi.⁴

¹ [On-line]: <http://www.treccani.it/enciclopedia/pirateria/> (Vizitat la: 09.07.2018).

² Fusoi Alexandra. O navă de război indiană a deschis focul asupra unui vas al piraților somalezi. [On-line]: <https://www.mediafax.ro/externe/o-nava-de-razboi-indiana-a-deschis-focul-asupra-unui-vas-al-piratilor-somalezi-3519948> (Vizitat la: 09.07.2018).

³ Libya slavery scandal overshadows EU-Africa summit. [On-line]: <https://www.rappler.com/world/regions/africa/189952-libya-slavery-scandal-overshadows-eu-africa-summit> (Vizitat la: 09.07.2018).

⁴ Camara Samba. Auctioning African emigrants in Libya: Stories behind a „Modern Slavery”. [On-line]: <https://www.heraldsun.com/opinion/article188172779.html> (Vizitat la: 09.07.2018).

40 de milioane de oameni sunt implicați în comerțul modern cu sclavi. Organizația Internațională pentru migrație estimează că peste 20 mii de emigranți au intrat în Europa pe cale maritimă în 2017, dintre care 85% au debarcat în Italia.¹ Potrivit Companiei Verisk Maplecroft, prezența populației migrante vulnerabile în țările primare de destinație contribuie în mod esențial la răspândirea sclaviei moderne în mai multe sectoare din regiune, cum ar fi agricultura, construcțiile și serviciile.²

În Convenția asupra Dreptului Mării, art. 110 prevede că nava care practică transportul de sclavi se include în categoria temeiurilor ce oferă dreptul navei militare de a verifica documentele, de a efectua controlul la bordul navei, acționând cu toată considerația posibilă.

Radiodifuziune neautorizată

În sensul Convenției asupra Dreptului Mării, prin emisiuni neautorizate se înțelege emisiunile de radio sau de televiziune destinate a fi recepționate de marele public, difuzate de pe o navă sau o instalație din marea liberă, cu încălcarea reglementărilor internaționale, cu excepția transmiterii apelurilor de salvare.

Radiodifuziunea neautorizată se încadrează în noțiunea de radio-pirat care transmite fără permisiune sau prin alte canale legale suprapuse cu frecvențele acestora. Conform legislației unor țări, radiodifuziunea neautorizată sau radio-pirat înseamnă semnale de difuzare a programelor radio fără licență.

Se disting trei tipuri de radiodifuziune neautorizată

- cu caracter politic, care implică distribuirea mesajului politic;
- de tip publicitar, care emit reclame comerciale de vânzare;
- de amator, cu care se ocupă pasionații de echipamentele de radiodifuziune.

Primul radio-pirat cunoscut, care transmitea emisiunile de pe mare a fost WUMS3 din 1925. Radio Mercur în 1958, a funcționat în Danemarca, dintr-o mică barcă de pescuit. În 1960 în largul coastelor olandeze, emitea radio-pirat Veronica.

Conform art. 109 din Convenția asupra Dreptului Mării toate statele vor coopera la reprimarea emisiunilor neautorizate difuzate din marea liberă. Oricare persoană care difuzează emisiuni neautorizate poate fi urmărită în justiție de:

- a) statul sub pavilionul căruia se află nava emițătoare;
- b) statul de înmatriculare a instalației;
- c) statul al cărui cetățean este persoana în cauză;
- d) orice stat în care pot fi captate emisiunile;
- e) orice stat ale cărui comunicații radio autorizate sunt bruiate de aceste emisiuni.

În Marea Liberă, statul se bucură de jurisdicție universală în ce privește reprimarea emisiunilor neautorizate și poate, cu respectarea prevederilor Convenției asupra Dreptului Mării, să aresteze orice persoană sau navă care se ocupă cu radiodifuziunea neautorizată și să efectueze confiscarea aparatului de difuzare cu excepția cazurilor de transmitere a semnalelor SOS.

Circumstanțele aplicării jurisdicției universale în spațiul Mării Libere sunt vulnerabilități specifice mediului maritim. La ora actuală, sunt prezente și alte variate forme de activități problematice în mări și oceane. O deosebită îngrijorare prezintă practica traficării, pe cale maritimă, de către persoane particulare a armelor de distrugere în masă și utilajelor conexe. În legătură cu această primejdie, a fost elaborată Inițiativa de Securitate în domeniul Proliferării.³

¹ Manea Magda. 40 de milioane de oameni sunt implicați în comerțul modern cu sclavi. 18 octombrie, Ziua europeană de luptă împotriva traficului de persoane. [On-line]: https://www.stiri.tvr.ro/40-de-milioane-de-oameni-prin-i-in-comer-ul-modern-cu-sclavi-18-octombrie-ziua-europeana-de-lupta-impotriva-trafficului-de-persoane_823544.html#view (Vizitat la: 09.07.2018).

² EU countries see rise in modern slavery risks. [On-line]: <https://www.maplecroft.com/insights/analysis/20-eu-countries-see-rise-in-modern-slavery-risks/> (Vizitat la: 09.07.2018).

³ Proliferation Security Initiative. [On-line]: <https://www.state.gov/t/isn/c10390.htm> (Vizitat la: 09.07.2018).

Realizarea prevederilor acestei mișcări necesită o abordare complexă reieșind din conținutul Dreptului Internațional Maritim și în special, a temeiurilor privind inspectarea, urmărirea și sechestrarea navelor ce transportă arme de distrugere în masă.

Bibliografie:

1. Au supraviețuit ultimului comerț cu sclavi și și-au construit propriul colț de Africa în SUA. [On-line]: <https://www.descopera.ro/istorie/17225541-au-supravietuit-ultimului-comert-cu-sclavi-si-si-au-construit-propriul-colt-de-africa-in-sua> (Vizitat la: 09.07.2018).
2. Becker Michael A. The Shifting Public Order of the Oceans: Freedom of Navigation and the Interdiction of ships at sea. In: Harvard International Law Journal. Winter 2005, Vol. 46, Number 1, p. 131.
3. Becker. Michael A. The Shifting Public Order of the Oceans: Freedom of Navigation and the Interdiction of Ships at Sea. In: Harvard International Law Journal. Winter 2005, Volume 46, Number 1, p. 131-230.
4. Bucur Ioan. Marea liberă – domeniu public internațional. În: Revista de Filozofie, Sociologie și Științe Politice. 2007, nr. 1 (143), p. 123-130.
5. Camara Samba. Auctioning African emigrants in Libya: Stories behind a „Modern Slavery”. [On-line]: <https://www.heraldsun.com/opinion/article188172779.html> (Vizitat la: 09.07.2018).
6. Convention on the law of the Sea - 20th Anniversary (2002). [On-line]: http://www.un.org/Depts/los/convention_agreements/convention_20_years/oceanssourceoflife.pdf (Visited on: 20.11.2018).
7. Drept internațional public. Red.-coord.: Alexandru Burian. Ed. a 3-a (rev. și adăug.). Chișinău: S. n. (Tipogr. „Elena-V.I.” SRL), 2009. 650 p.
8. Drept maritim. [On-line]: <http://www.scribub.com/stiinta/drept/Drept-maritim18542257.php> (Vizitat la: 09.07.2018).
9. EU countries see rise in modern slavery risks. [On-line]: <https://www.maplecroft.com/insights/analysis/20-eu-countries-see-rise-in-modern-slavery-risks/> (Vizitat la: 09.07.2018).
10. Fusoi Alexandra. O navă de război indiană a deschis focul asupra unui vas al piraiților somalezilor. [On-line]: <https://www.mediafax.ro/externe/o-nava-de-razboi-indiana-a-deschis-focul-asupra-unui-vas-al-piraiților-somalezilor-3519948> (Vizitat la: 09.07.2018).
11. Langewiesche William. Anarchy at Sea, Atlantic-Monthly, Sept. 2003. [On-line]: <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2003/09/anarchy-at-sea/376873/> (Vizitat la: 20.11.2018).
12. Libya slavery scandal overshadows EU-Africa summit. [On-line]: <https://www.rappler.com/world/regions/africa/189952-libya-slavery-scandal-overshadows-eu-africa-summit> (Vizitat la: 09.07.2018).
13. Manea Magda. 40 de milioane de oameni sunt implicați în comerțul modern cu sclavi. 18 octombrie, Ziua europeană de luptă împotriva traficului de persoane. [On-line]: <https://www.stiri.tvr.ro/40-de-milioane-de-oameni-prin-i-in-comer-ul-modern-cu-sclavi-18-octombrie-ziua-europeana-de-lupta-impotriva-trafficului-de-persoane-823544.html#view> (Vizitat la: 09.07.2018).
14. Myres S. Mc Dougal, William T. Burke. The public order of the oceans – A contemporary international Law of the Sea. London: Yale University Press, 1962, xxviii +1226 p.
15. O’Connell D. P. The International Law of the Sea. New York: Oxford University Press, 1982, xxxii + 634 p.
16. Pella Vespasian V. Reprimarea pirateriei. Traducere, studiu introductiv și note de Aurora Ciucă. Iași: Editura Institutul European, 2015. 187 p.
17. Proliferation Security Initiative. [On-line]: <https://www.state.gov/t/isn/c10390.htm> (Vizitat la: 09.07.2018).
18. Proulx Eugene. High Seas Boarding and Inspection of Fishing Vessels: a discussion of goals, comparison of existing schemes and draft language. In: FAO LEGAL PAPERS ONLINE #33. September 2003. [On-line]: <http://www.fao.org/3/a-bb066e.pdf> (Vizitat la: 20.11.2018).
19. Sakhuja Vijay. Maritime Order and Piracy. In: Strategic Analysis. August 2000, Volume 24, Issue 5, p. 923-938.

20. Teritoriul în dreptul internațional. [On-line]: <https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-international-public/teritoriul-in-dreptul-international/> (Vizitat la: 09.07.2018).
21. The Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, its functions and activities. [On-line]: http://www.un.org/Depts/los/doalos_activities/about_doalos.htm (Vizitat la: 20.11.2018).
22. [On-line]: <http://www.treccani.it/enciclopedia/pirateria/> (Vizitat la: 09.07.2018).
23. [On-line]: http://www.un.org/Depts/los/oceans_foundation.htm (Vizitat la: 20.11.2018).

Copyright©ARHILIUC Victoria, 2018.

Contacts / Contacte / Контакты:

ARHILIUC Victoria,
Universitatea de Stat din Moldova,
str. Alexei Mateevici, 60 Chișinău, MD-2009
E-mail: arhiliucv57@yahoo.com

	Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale / Moldavian Journal of International Law and International Relations / Молдавский журнал международного права и международных отношений 2018, Issue 1-2, Volume 13, Pages 17-20. ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963 Submitted: 15. 03. 2018 Accepted: 15.15. 2018 Published: 30.06. 2018
---	--

**DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT
PRIVATE INTERNATIONAL LAW
МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО**

**LEGEA APLICABILĂ CONDIȚIILOR DE FOND ALE ADOPTIEI POTRIVIT
ART. 2607 ALIN. 1 ȘI ALIN. 2 DIN CODUL CIVIL AL ROMÂNIEI**

**THE LAW APPLICABLE TO BACKGROUND CONDITIONS OF ADOPTION
IN ACCORDANCE WITH THE PROVISIONS OF ART. 2607 PAR. 1 AND PAR. 2
OF THE CIVIL CODE OF ROMANIA**

**ПРАВО, ПРИМЕНИМОЕ К ОСНОВНЫМ УСЛОВИЯМ УСЫНОВЛЕНИЯ
В СООТВЕТСТВИИ С ПОЛОЖЕНИЯМИ СТ. 2607 П. 1 И П. 2
ГРАЖДАНСКОГО КОДЕКСА РУМЫНИИ**

ANIȚEI Nadia-Cerasela / ANITEI Nadia-Cerasela / АНИЦЕЙ Надя-Черасела*

ABSTRACT:

**THE LAW APPLICABLE TO BACKGROUND CONDITIONS
OF ADOPTION IN ACCORDANCE WITH THE PROVISIONS
OF ART. 2607 PAR. 1 AND PAR. 2 OF THE CIVIL CODE OF ROMANIA**

The legal seat of the provisions regarding the law applicable to the basic conditions of adoption is art. 2607 C, with the marginal title „The law applicable to the substantive conditions”, which provides: „The substantive conditions required for the end of the adoption are determined by the national law of the adopter and the one to be adopted. They must also meet the conditions which are mandatory for both of them established by each of the two national laws shown. (Par. 1) The substantive conditions required of the spouses who adopt together are those laid down by the law governing the general effects of their marriage. The same law applies if one of the spouses adopts the other's child”. (Par. 2)

The study aims to answer the question: What is the law applicable to the background conditions?

Keywords: the law applicable to background conditions of adoption, adopter, adopted, Romanian law as the law governing the substantive conditions required for the conclusion of international adoption, Civil Code of Romania.

JEL Classification: K 12, K 33, F55

REZUMAT:

**LEGEA APLICABILĂ CONDIȚIILOR DE FOND ALE ADOPTIEI POTRIVIT
ART. 2607 ALIN. 1 ȘI ALIN. 2 DIN CODUL CIVIL AL ROMÂNIEI**

Sediul juridic al dispozițiilor referitoare la legea aplicabilă condițiilor de fond ale adopției este art. 2607 din Codul civil cu denumirea marginală „Legea aplicabilă condițiilor de fond” care dispune: „Condițiile de fond

* ANIȚEI Nadia-Cerasela – Doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Universitatea „Dunărea de Jos” (Galați, România); ANITEI Nadia-Cerasela – PhD in Law, Professor, Faculty of Legal, Social and Political Sciences, „Dunarea de Jos University”, (Galati, Romania); АНИЦЕЙ Надя-Черасела – Кандидат юридических наук, профессор, факультет юридических, социальных и политических наук, университет «Нижний Дунай» (Галац, Румыния). E-mail: nadia.anitei@ugal.ro; ncerasela@yahoo.com

cerute pentru încheierea adopției sunt stabilite de legea națională a adoptatorului și a celui ce urmează să fie adoptat. Aceștia trebuie să îndeplinească și condițiile care sunt obligatorii, pentru ambii, stabilite de fiecare dintre cele două legi naționale arătate. (alin. 1) Condițiile de fond cerute soților care adoptă împreună sunt cele stabilite de legea care cârmuiește efectele generale ale căsătoriei lor. Aceeași lege se aplică și dacă unul dintre soți adoptă copilul celuilalt.” (alin. 2).

Studiul își propune să răspundă la întrebarea: Care este legea aplicabilă condițiilor de fond a adopției?

Cuvinte cheie: legea aplicabilă condițiilor de fond ale adopției, adoptator, adoptat, legea română ca lege care guvernează condițiile de fond necesare încheierii adopției internaționale, Cod civil al României.

JEL Classification: K 12, K 33, F55

CZU: 341.9.019

РЕЗЮМЕ:

ПРАВО, ПРИМЕНИМОЕ К ОСНОВНЫМ УСЛОВИЯМ УСЫНОВЛЕНИЯ В СООТВЕТСТВИИ С ПОЛОЖЕНИЯМИ СТ. 2607 П. 1 И П. 2 ГРАЖДАНСКОГО КОДЕКСА РУМЫНИИ

Правовой основой положений, касающихся права, применимого к основным условиям усыновления, является ст. 2607 с маргинальным названием «Право, применимое к материально-правовым условиям», которая предусматривает следующее: «материально-правовые условия, необходимые для завершения усыновления, определяются национальным законодательством усыновителя и тем, которое должно быть принято. Они должны также отвечать условиям, которые являются обязательными для них обоих, установленными каждой из национальных законов. (п. 1) Материально-правовые условия, требуемые от супругов, усыновляющих детей вместе, определяются законом, регулирующим общие последствия их брака. Тот же закон применяется, если один из супругов усыновляет ребенка другого». (п. 2).

Цель исследования - ответить на вопрос: Какое право применимо к основным условиям?

Ключевые слова: право, применимое к основным условиям усыновления, усыновитель, принятый, румынское право как право, регулирующее материально-правовые условия, необходимые для заключения международного усыновления, Гражданский кодекс Румынии.

JEL Classification: K 12, K 33, F55

УДК: 341.9.019

1. Legea națională ca lege aplicabilă condițiilor de fond necesare încheierii adopției atât pentru adoptator cât și pentru adoptat.

Din dispozițiile art. 2607 alin. 1, teza I din Codul civil observăm că pentru încheierea adopției atât adoptatorul cât și adoptatul trebuie să îndeplinească condițiile de fond stabilite de legea națională a fiecăruia. Teza II a aceluiași articol și același aliniat stabilește că atât adoptatorul cât și adoptatul trebuie să îndeplinească în plus și condițiile obligatorii stabilite de legea națională a fiecăruia. Ca atare avem următoarele posibilități:

a. Adoptatorul și adoptatul cu aceeași cetățenie dacă doresc să încheie adopția pe teritoriul României trebuie să îndeplinească condițiile de fond dar și condițiile obligatorii stabilite de legea națională a fiecăruia. Spre exemplu, doi viitori soți cetățeni englezi care doresc să încheie adopția pe teritoriul României vor trebui să respecte condițiile de fond impuse de normele juridice engleze.

b. Adoptatorul și adoptatul care au cetățenii diferite dar străine dacă doresc să adopte pe teritoriul României trebuie să îndeplinească condițiile de fond dar și condițiile obligatorii stabilite de legea națională a fiecăruia dintre ei. Spre exemplu unul dintre viitorii soți este englez și celălalt viitor soț este italian dacă doresc să încheie adopția pe teritoriul României trebuie să îndeplinească condițiile de fond stabilite de legea națională a fiecăruia dintre ei respectiv de normele engleze și de legea italiană.

c. Adoptatorul și adoptatul care au cetățenii diferite din care unul cetățean român și celălalt cetățean englez dacă doresc să încheie adopția pe teritoriul României trebuie să îndeplinească condițiile de fond dar și condițiile obligatorii stabilite de legea națională a fiecăruia dintre ei.

2. Legea aplicabilă condițiilor de fond necesare încheierii adopției cazul soților care adoptă împreună dar și în cazul în care unul dintre soți adoptă copilul celuilalt soț

Din dispozițiile art. 2607 alin. 2 din Codul civil observăm că în cazul soților care adoptă împreună dar și dacă unul dintre soți adoptă copilul celuilalt condițiile de fond cerute adopției *cele stabilite de legea care cârmuiește efectele generale ale căsătoriei*.

Efectele generale ale căsătoriei din perspectiva dreptului internațional privat român sunt reglementate de art. 2589 cu denumirea marginală „*Legea aplicabilă efectelor generale ale căsătoriei*” dispune: „*Efectele generale ale căsătoriei sunt supuse legii reședinței obișnuite comune a soților, iar în lipsă, legii cetățeniei comune a soților. În lipsa cetățeniei comune, se aplică legea statului pe teritoriul căruia căsătoria a fost celebrată. alin. (1) Legea determinată potrivit alin. (1) se aplică atât efectelor personale, cât și efectelor patrimoniale ale căsătoriei pe care această lege le reglementează și de la care soții nu pot deroga, indiferent de regimul matrimonial ales de aceștia. alin. (2) Prin excepție de la prevederile alin. (2), drepturile soților asupra locuinței familiei, precum și regimul unor acte juridice asupra acestei locuințe sunt supuse legii locului unde aceasta este situată. (alin. 3).*”

Aplicând prin analogie dispozițiile art. 2589 din Codul civil dispozițiilor art. 2607, alin. 2 din Codul civil constatăm că se va aplica în ordine, fără a se putea deroga condițiilor de fond necesare încheierii adopției: 1. legea reședinței obișnuite comune a soților, iar în lipsă, 2. legea cetățeniei comune a soților, iar în lipsă, 3. legea statului pe teritoriul căruia adopția a fost încheiata.

Studiind dispozițiile sus menționate observăm că avem următoarele situații cu privire la legea aplicabilă condițiilor de fond necesare încheierii adopției cazul soților care adoptă împreună dar și în cazul în care unul dintre soți adoptă copilul celuilalt soț:

1. Legea reședinței obișnuite comune a soților se aplică în următoarele cazuri: a. soții au cetățenie comună (spre exemplu, doi soți cetățeni moldoveni); b. soții au cetățenii diferite (spre exemplu, un soț cetățean moldovean și un soț cetățean francez); c. soții sunt apatrizi.

2. Legea cetățeniei comune a soților se aplică doar în cazul în care soții nu au reședință obișnuită (spre exemplu, unul dintre soți are reședința în România și celălalt soț are reședința în Spania), dar obligatoriu au aceeași cetățenie.

3. Legea statului pe teritoriul căruia căsătoria a fost celebrată se aplică în următoarele cazuri: a. soții au reședințe diferite; b. soții au cetățenii diferite; c. soții sunt apatrizi.

3. Care sunt situațiile în care legea României guvernează condițiile de fond necesare încheierii adopției internaționale potrivit dispozițiilor art. 2607 Codului civil?

Din dispozițiile art. 2607 din Codul civil rezultă că legea română guvernează condițiile de fond necesare încheierii adopției în următoarele situații:

1. Legea reședinței obișnuite comune a soților este în România ca atare condițiile de fond ale adopției sunt guvernate de legea română în următoarele cazuri: 1. soții au cetățenie comună (spre exemplu, doi soți de cetățenie italiană); 2. soții au cetățenii diferite (spre exemplu, un soț cetățean moldovean și un soț cetățean francez); 3. soții sunt apatrizi dacă cei doi au stabilită reședința pe teritoriul României.

2. Legea cetățeniei comune a soților este guvernată de legea română doar în cazul în care cei doi soți sunt cetățeni români și au reședințe diferite (spre exemplu unul dintre soți are reședința în România și celălalt soț are reședința în Spania), dar obligatoriu ambii soți au aceeași cetățenie, respectiv română.

3. Legea română este cea care guvernează efectele patrimoniale ale căsătoriei dacă căsătoria a fost celebrată pe teritoriul României cu respectarea condițiilor impuse de legea română, aplicându-se în următoarele cazuri: a. soții au reședințe diferite; b. soții au cetățenii diferite; c. soții sunt apatrizi

4. Cum calificăm primar noțiunea de condiții de fond necesare încheierii adopției din perspectiva dreptului internațional privat român?

În ceea ce privește dreptul internațional privat român, calificarea primară se face după legea română, legea a forului pentru orice autoritate publică română. Astfel, potrivit art. 2558 Codului civil „(1) Când determinarea legii aplicabile depinde de calificarea ce urmează să fie dată unei instituții de drept sau unui raport juridic, se ia în considerare calificarea juridică stabilită de legea română. (2) În caz de retrimiteră, calificarea se face după legea străină care a retrimis la legea română. (3) Natura mobilă

sau imobiliară a bunurilor se determină potrivit legii locului unde acestea se află sau, după caz, sunt situate. (4) Dacă legea română nu cunoaște o instituție juridică străină sau o cunoaște sub o altă denumire ori cu un alt conținut, se poate lua în considerare calificarea juridică făcută de legea străină. (5) Cu toate acestea, când părțile au determinat ele însele înțelesul noțiunilor dintr-un act juridic, calificarea acestor noțiuni se face după voința părților”. Deci, conform art. 2558 alin. (1) noul Cod civil, calificarea primară se face întotdeauna după legea română, adică în conformitate cu noțiunile utilizate de sistemul de drept românesc. Totuși, trebuie făcute două observații: prima că termenul de „instituție de drept” trebuie interpretat *lato sensu*, incluzând și noțiunile juridice, iar a doua că excepțiile de la alin. (2), (3), (4) și (5) sunt de strictă interpretare. De asemenea, calificarea unei probleme ca fiind de drept procedural sau de drept material se face după legea română.

În acest context, ținând cont de prevederile art. 2558 alin. (1) din Codul civil vom efectua calificarea primară după legea română ca lege a forului pentru orice autoritate publică română a noțiunii de condiții de fond necesare încheierii adopției .

5. Legea română ca lege a forului aplicabilă condițiilor de fond necesare încheierii adopției

Din perspectiva dreptului internațional privat român, condițiile de fond ale adopției internaționale trebuie studiate prin prisma următoarelor reglementări: art. 2.607-2.610 din Codul civil, art. 453 din Codul civil 3, Convenția europeană revizuită în materia adopției de copii de la Strasbourg, Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale de la Haga și Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției.

Din aceste dispoziții observăm că:

1. pentru România și statele semnatare ale Convenției europene revizuite în materia adopției de copii de la Strasbourg, vom aplica cetățenilor și copiilor acestor state dispozițiile acestora ca norme de aplicare imediată, coroborate, acolo unde este cazul, cu art. 453, art. 2.607-2.610 din Codul civil și Legea nr. 273/2004;

2. pentru România și statele semnatare ale Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale de la Haga, vom aplica cetățenilor și copiilor acestor state dispozițiile acestora ca norme de aplicare imediată, coroborate, acolo unde este cazul, cu art. 453, art. 2.607-2.610 Codului civil și Legea nr. 273/2004;

3. pentru România și statele semnatare ale Convenției europene revizuite în materia adopției de copii de la Strasbourg și ale Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale de la Haga, vom aplica cetățenilor și copiilor acestor state dispozițiile acestora ca norme de aplicare imediată, coroborate, acolo unde este cazul, cu art. 453, art. 2.607-2.610 Codului civil și Legea nr. 273/2004;

4. pentru România și restul statelor, care nu sunt semnatare ale niciuneia dintre convenții, vom aplica art. 453, art. 2.607-2.610 Codului civil și Legea nr. 273/2004.

Concluzii

Din dispozițiile art. 2607 alin. 1 coroborat cu alin. 2 Codului civil observăm că *legea aplicabilă condițiilor de fond ale adopției* trebuie studiată din perspectiva următoarelor situații:

1. Legea națională ca lege aplicabilă condițiilor de fond necesare încheierii adopției atât pentru adoptator cât și pentru adoptat;

2. Legea aplicabilă condițiilor de fond necesare încheierii adopției în cazul soților care adoptă împreună dar și în cazul în care unul dintre soți adoptă copilul celuilalt soț.

Copyright© ANIȚEI Nadia-Cerasela, 2018.

Contacts / Contacte / Контакты:

ANIȚEI Nadia-Cerasela

Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice,
Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, România

E-mail: nadia.anitei@ugal.ro; ncerasela@yahoo.com

 <p>REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE Chișinău, Republica Moldova</p>	<p>Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale / Moldavian Journal of International Law and International Relations / Молдавский журнал международного права и международных отношений</p> <p>2018, Issue 1-2, Volume 13, Pages 21-30. ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963 Submitted: 15. 04. 2018 Accepted: 15.05. 2018 Published: 30.06. 2018</p>
---	---

**RELAȚII INTERNAȚIONALE
INTERNATIONAL RELATIONS
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ**

**ПРИЧЕРНОМОРЬЕ: НАРУШЕНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО БАЛАНСА В УСЛОВИЯХ
МЕНЯЮЩЕГОСЯ МИРА**

**THE BLACK SEA REGION: IMBALANCE OF POWER IN THE CONDITIONS OF A
CHANGING WORLD**

**REGIUNEA MĂRII NEGRE: ÎNCĂLCAREA ECHILIBRULUI REGIONAL ÎN
CONDIȚIILE UNEI LUMI ÎN SCHIMBARE**

KINDIBALYK Olyana / CHINDÎBALIUC Oleana / КИНДЫБАЛЮК Оляна *

ABSTRACT:

**THE BLACK SEA REGION: IMBALANCE OF POWER IN THE CONDITIONS OF A
CHANGING WORLD**

Analysis of the transformations taking place in the Black Sea region over the past years allows us to consider the situation in the region in different ways. Without recourse to geopolitics and a changing global environment, it is perhaps difficult to understand the disruption of the once-existing regional balance, which, until a certain time, ensured albeit not solid, but lasting stability.

The disruption of regional equilibrium occurred against the background of global transformations and fundamental shifts that the modern system of international relations is undergoing.

The lack of a collective action mechanism and a single center capable to act as a guarantor of regional security could not ensure lasting equilibrium in the region. None integration associations that will appear after the collapse of the USSR, will not become a guarantee of stability.

Keywords: The Black Sea region, regional equilibrium, regional instability, challenges, Russia, Turkey, the European Union, the United States, NATO.

JEL Classification: F29, K33

РЕЗЮМЕ:

**ПРИЧЕРНОМОРЬЕ: НАРУШЕНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО БАЛАНСА В УСЛОВИЯХ
МЕНЯЮЩЕГОСЯ МИРА**

Осмысление широкого спектра событий и преобразований, происходящих в Черноморском регионе на протяжении последних лет, позволяет по-разному рассматривать ситуацию регионе. В каком бы контексте мы не анализировали его развитие – историческом, политическом, экономическом, однако без обращения к геополитике и меняющейся глобальной обстановки, пожалуй, сложно разобраться в

* **CHINDÎBALIUC Oleana** – Doctor în științe politice, conferențiar universitar, cercetător științific superior, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova); **KINDIBALYK Olyana** – PhD in Political Sciences, Associate Professor, Senior Scientific Fellow, Institute of Legal, Political and Sociological Research (Kishinev, the Republic of Moldova); **КИНДЫБАЛЮК Оляна** – Кандидат политических наук, доцент, старший научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинев, Республика Молдова). **E-mail:** olyana.kindibalyk@gmail.com

нарушении некогда существовавшего регионального баланса, обеспечивавшего до определенного времени, пусть и хрупкую, но все же стабильность.

Нарушение регионального равновесия произошло на фоне глобальных трансформаций и фундаментальных сдвигов, которые переживает современная система международных отношений.

Отсутствие механизма коллективных действий и единого центра, способного выступить гарантом региональной безопасности, не могло обеспечить прочного равновесия в регионе. Ни одно интеграционное объединение, которое появится после распада СССР, не станет гарантом стабильности.

Ключевые слова: Черноморский регион, региональное равновесие, региональная нестабильность, вызовы, Россия, Турция, Европейский союз, США, НАТО.

JEL Classification: F29, K33

УДК: 327.39

REZUMAT:

REGIUNEA MĂRII NEGRE: ÎNCĂLCAREA ECHILIBRULUI REGIONAL ÎN CONDIȚIILE UNEI LUMI ÎN SCHIMBARE

Înțelegerea unei game largi de evenimente și transformări care au loc în regiunea Mării Negre pe parcursul ultimilor ani permite o abordare diferită a situației din regiune. În orice context nu am analizat dezvoltarea sa istorică, politică, economică, dar fără a face apel la geopolitică și la situația globală în schimbare, este probabil dificil să înțelegem încălcarea unui echilibru regional existent, care a asigurat până la un anumit timp, deși fragil, dar totuși, stabilitate.

Încălcarea echilibrului regional a avut loc pe fondul transformărilor globale și a schimbărilor fundamentale pe care le trece sistemul modern de relații internaționale.

Lipsa unui mecanism de acțiune colectivă și a unui singur centru capabil să garanteze securitatea regională nu a putut asigura un echilibru durabil în regiune. Nici o uniune de integrare care va apărea după prăbușirea URSS nu va deveni un garant al stabilității.

Cuvinte cheie: regiunea Mării Negre, echilibru regional, instabilitate regională, provocări, Rusia, Turcia, Uniunea Europeană, SUA, NATO.

JEL Classification: F29, K33

CZU: 327.39

Осмысление широкого спектра событий и преобразований, происходящих в Черноморском регионе на протяжении последних лет, позволяет по-разному рассматривать ситуацию в регионе. В каком бы контексте мы не анализировали его развитие – историческом, политическом, экономическом, однако без обращения к геополитике и меняющейся глобальной обстановки, пожалуй, сложно разобраться в нарушении некогда существовавшего регионального баланса, обеспечивавшего до определенного времени, пусть и хрупкую, но все же стабильность. Как бы мы не старались отрицать присутствие геополитического фактора, убеждая себя в том, что геополитика под бременем постмодернизма все же утратила свою былую способность прогнозировать мировую политику, но реальность уверяет в обратном. Интерес международных акторов к региону всегда отдавался эхом геополитических притязаний. Вначале это были отдельные государства и их альянсы, сейчас помимо государств большую заинтересованность к региону проявляют отдельные интеграционные объединения. Безопасность в регионе всегда зависела от умения государств усмирять геополитические амбиции тех, кто в свое время посягал на его стабильность, пытаясь сузить влияние причерноморских стран. Видимо, море требовало к себе особого отношения и в зависимости от этого вело себя самым надлежащим образом.

Интересно заметить, но древние греки считали, что тот, кто движется к солнечным берегам Черного моря с дарами, мирными целями, море всегда гостеприимно принимает. Отсюда и название моря «Понт Эвксинский», что в переводе означает «гостеприимное море». А тех, кто

поднимал оружие, оно всегда встречало недружелюбно. Отсюда и название моря – «Понт Аксинский», т.е. «негостеприимное море».¹

Так уж сложилось, что физическое существование некоторых регионов предопределено геополитикой и ее производными – геоэкономикой. В данном случае пример Черноморского региона показателен. Транзитный потенциал региона неизменно имел притягательную силу. Прежде всего регион вмещает в себя все важные компоненты обеспечения энергетической безопасности. Здесь сконцентрированы как регионы добычи энергоресурсов, так и транзитные, обеспечивающие поставку энергоносителей на внешние рынки. Дополнительно в регионе ведется прокладка глубоководных трубопроводов, проводятся геолого-разведывательные работы месторождений нефти и газа.

Важность региона для европейской энергетической безопасности очевидна. Через эту часть Юго-Восточной Европы проходят и планируются важные транзитные потоки нефти и газа из России, Каспия, Ближнего Востока и Центральной Азии. Существующий и планируемый транзит энергоресурсов пересекает регион в направлении Восток-Запад. В свою очередь, с Запада обеспечивается движение финансового капитала. По сути, регион осуществляет сразу две взаимосвязанные функции, что весьма наглядно подчеркивает его ярко выраженный дуалистический характер.

Если географическое расположение обуславливает будущее, то геополитика его определяет. Историческое прошлое свидетельствует о том, что судьба Черноморья всегда зависела от совокупности геополитических факторов и интересов. Расположение региона на перекрестке Европы и Азии предопределило его геостратегическое место и роль в международных отношениях. В этом контексте логично задаться вопросом: можно ли было избежать присутствия внерегионального фактора, когда речь идет о регионе, через территорию которого проходят транспортные сообщения, соединяющие страны Запада с богатыми энергоресурсами государствами Центральной Азией и Закавказьем, а также проливы Босфор и Дарданеллы, соединяющие закрытое Черное море с открытым Средиземным морем?

В этом контексте обратимся к определению. Черноморский регион принято рассматривать в широком контексте, включая Черное и Азовское моря, причерноморские государства, Балканы, придунайские страны, Закавказье, Северный Кавказ и Каспий. Располагаясь между Большим Ближним Востоком и Большой Европой, регион объединяет страны Юго-Восточной Европы и Кавказа, а также прибрежные государства Северного и Южного Причерноморья.² Географически шесть стран граничат с Черным морем, это: Болгария, Румыния, Украина, Россия, Грузия и Турция. Как мы видим, критерий «близости-дальности», которым оперирует геополитика, определяет Черноморье как в узком, так и широком смысле, порой пренебрегая географическим детерминизмом. Поэтому регион чаще всего имеет условное обозначение.

Независимо от этого, на Россию и Турцию – региональные центры силы, связанные многовековой историей непростых взаимоотношений, такая географическая условность не распространяется. История русско-турецких отношений – «летопись» довольно непростых двусторонних отношений. Это история наглядного чередования войны и мира. Всякий раз, когда отношения между странами обострялись до предела, казалось, что их восстановление до сколь-нибудь приемлемого уровня наступит нескоро. Но, как показывает история, после русско-турецких войн всегда следовало политическое сближение. Со второй половины XVI века до Первой мировой войны двусторонние отношения прошли через 12 русско-турецких войн. После русско-турецкой войны 1828-1829 гг. был заключен русско-турецкий союз, после Крымской войны 1853-1856 гг. имело место тесное взаимопонимание между Стамбулом и Петербургом, после войны 1877-1878 гг. тоже последовало сближение сторон.³ А Первая мировая война закончилась падением обеих империй – Российской и Османской.

¹ Sèbe Charles. Les pays de la Mer Noire: dans la crainte des conflits à venir. Paris; Montréal: L'Harmattan, 1996. 216 p.

² Евсеев В.В. Американская система ПРО как фактор региональной безопасности. В: Сборник материалов Международного круглого стола: «Стабильность в Причерноморском регионе: внешние и внутрирегиональные угрозы и пути их преодоления». Симферополь: «Симферопольская городская типография». 2012, с. 134.

³ Русско-турецкая война 1877-1878. Под редакцией И. И. Ростунова. М.: Воениздат, 1977. 263 с.

Вернемся в наши дни. После распада СССР и образования новых независимых государств Черноморье оказалось в новой геополитической реальности. Если в доперестроечный период СССР и Турция являли собой важный внешнеполитический фактор, определяющий равновесие в регионе, то теперь, с появлением шести причерноморских государств: России, Украины, Грузии, Румынии, Болгарии и Турции, ситуация кардинально изменилась. Россия утратила свои прежние позиции, однако даже в новом состоянии она не лишилась лидирующих качеств. Член СБ ООН, обладатель ядерного оружия, лидер по запасам природного газа и один из ведущих производителей нефти в мире, историческая принадлежность к региону – все это самым естественным образом обеспечивало стране особый вес в Черноморье.

Однако отсутствие механизма коллективных действий и единого центра, способного выступить гарантом региональной безопасности, не могло обеспечить прочного равновесия в регионе. Ни одно интеграционное объединение, которое появится после распада СССР, не станет гарантом стабильности.

Казалось, страна, понесшая самые крупные геополитические потери, априори должна была бы быть заинтересована в создании окружения, лояльного своим внешнеполитическим интересам. Тем более, что для этого уже существовали серьезные предпосылки – было очевидно, что НАТО не собирается останавливаться в продвижении своих территориальных границ, проект Европейского союза уже был готовой альтернативой любым проектам, которые могли бы быть предложены. Но ответа на внешние вызовы не последовало, что можно объективно расценивать как серьезное упущение, противоречащее инстинкту геополитического выживания. Собственно, отсутствие основной движущей силы в регионе и неопределенность в плане запущенных интеграционных объединений объективно обосновывают появление довольно противоречивых структур, таких как: ГУУАМ, превратившийся со временем в ГУАМ и СДВ (Содружество демократического выбора).

Утрата глобального лидерства должна была возместиться за счет инициирования собственных проектов, отвечающих по сути парадигме восстановления собственной силы, а по факту – меньшему ослаблению унаследованной власти за счет масштабных геополитических потерь. Стоило допустить, что инициирование таких проектов, как например, СНГ было нацелено на то, чтобы вернуть новообразовавшиеся страны в прежнее пространство и границы, но уже с другим структурообразующим содержанием. Как справедливо отмечал Фернан Бродель: «Пространство – реальность не только сегодняшняя, но и в очень большой степени вчерашняя».¹ На практике всё именно так и происходило. Появление региональных объединений, как правило, отвечало разным задачам, но преследовало одну единственную цель – государство, иницирующее новый проект, обретает другой политический вес.

Регионализация процессов стала играть на плюрализме контрастов и интеграционных дилемм. Безусловно не лишённых геополитической основы. С одной стороны, появились интеграционные проекты для союзных республик, предлагаемые Россией, а также проект, инициатором которого выступила Турция – ОЧЭС, с другой – объединения, вдохновителем которых выступила «старая» Европа и США.

Кроме того, немаловажную роль играет целенаправленность и конструктивность внешней политики акторов в регионе. Если анализировать сложившуюся ситуацию в постсоветских странах, в первую очередь СНГ, то влияние России на регион не имело под собой какой-либо осознанной и хорошо продуманной стратегии, что привело к потере влияния последней на эти страны.

Стратегия воздействия есть ни что иное, как целенаправленное распространение влияния посредством применения различных технологий. Безусловно, это длительный процесс, предусматривающий задействование широкого и гибкого набора инструментов, однако именно он гарантирует положительные результаты. По существу, речь идет о хорошо продуманных методах работы с правящей элитой, контрэлитой и местными СМИ, что требует выстраивания эффективной системы контроля между властью и оппозицией, создание нужного большинства

¹ Бродель Ф. Что такое Франция?: в 2 кн.: Пер. с фр. / Ф. Бродель. М.: Изд-во им. Сабашниковых, 1994. Кн. 1: Пространство и история, 1994, с. 19, 274.

извне, имеющего большой опыт работы и обширные политические и экономические связи. Безусловно, это работа с оппозицией, которая превращается в подвластный элемент, то есть в нужный момент оказывается лояльной режимам элит. Это своего рода подконтрольный плюралистический режим. Во многом это позволяет, если не избежать, то, по крайней мере, контролировать эффект «цветных революций», майданов, которые, как правило, приводят к разным и довольно фатальным результатам, о которых по ходу свершения, принято говорить как о результатах трансформации политических режимов. Немаловажную роль также играет работа с молодежью.

Анализ результатов влияния российской и американской стратегии на отдельные страны постсоветского пространства, такие как: Украина, Грузия, Молдова как раз позволяет отметить слабость присутствия российского фактора. О чем свидетельствует обратная «лояльность» правящей элиты в отношении России.

Ввиду отсутствия четко выраженной стратегии, ориентированной на сближение со странами Черноморского региона, России не удалось решить ни один замороженный конфликт.

Присутствие внерегионального фактора – отдельная большая сложность в вопросе поддержания регионального баланса. Турция в лице НАТО является незаменимым элементом системы безопасности, выстраиваемой альянсом в Черном море. На сегодняшний день это зона столкновения интересов Запада и России. На фоне ухудшения отношений между сторонами растет военное присутствие в регионе.

На уровне взаимодействия черноморских государств наблюдается следующая картина: Румыния и Болгария являются членами Евросоюза и НАТО, в свою очередь, Турция – не является членом Евросоюза, но является членом НАТО с 1952 г., августовские события 2008 г. привели к серьезному ухудшению российско-грузинских отношений. После признания РФ независимости Абхазии и Южной Осетии (Цхинвальского региона) в августе 2008 г., Грузия разорвала дипломатические отношения с РФ. После отставки Саакашвили наступило некоторое выравнивание отношений, их частичная нормализация. Но риторика их политического содержания по-прежнему остаётся неизменной, сохраняя в себе элемент обусловленности далекий от разрешения. Речь идёт о статусе территорий, которые РФ признаёт суверенными государствами, а Грузия настаивает на восстановлении их территориальной целостности, т.е. на «возвращении» Абхазии и Южной Осетии в состав грузинского государства. Не менее серьёзной обусловленностью является евроатлантический курс развития страны, ориентированный на сближение с западными структурами. Напомним, что в сентябре 2014 г. на саммите НАТО в Уэльсе был утвержден пакет мер, который активно содействует стремлению Грузии членству в альянсе. В свою очередь, 27 августа 2015 г. на территории Национального учебного центра Кртаниси (близ Тбилиси) был открыт совместный учебный центр для подготовки грузинских офицеров и военных из стран НАТО и государств-партнеров блока.¹

Особого внимания заслуживает позиция России по данному вопросу. Государство однозначно дало понять, что внешнеполитический выбор Тбилиси является исключительным правом Грузии. Но вместе с тем между государствами сохраняется «красная линия», перейдя которую со стороны РФ последует ряд последовательных и непримиримых действий. А именно – вступление Грузии в НАТО будет сопровождаться вступлением Южной Осетии в состав РФ.

Практика международных отношений не раз убедительно показывала, что конфликты, неразрывно связанные с вопросом суверенитета, особенно, когда речь идет о нормализации отношений между сторонами – наиболее тупиковые. В этой связи не следует ожидать существенного прогресса на этом пути. Несмотря на существующие противоречия и претензии, нельзя не отметить, что Грузия конфессионально, культурно и исторически очень близка России. Но возвращение российско-грузинских отношений в приемлемое русло будет долгим и нелегким.

¹ Larsen Joseph. Georgia-NATO Training Facility Opens at Krtanisi. [On-line]: <http://georgiatoday.ge/news/1119/Georgia-NATO-Training-Facility-Opens-at-Krtanisi> (Дата посещения: 11.08.2018).

Вернемся к Турции. С исчезновением СССР Турция все больше стала рассматривать Черноморский регион как перспективный транспортный коридор, способный обеспечить стране доступ к новым торговым маршрутам в Восточную и Северную Европу, на Кавказ и Центральную Азию. Иными словами, во внешней политике Турции Черноморский регион рассматривался в первую очередь как средоточие важнейших транспортных коммуникаций и только потом как сфера влияния. В этом отношении обращает на себя внимание образование ОЧЭС и его измерение – преимущественно экономическое, ориентированное на торговлю со странами Черноморского бассейна.¹

Следуя теории политического реализма, проекты региональной интеграции устойчивы лишь в том случае, когда соблюдается «баланс зависимости».²

Несмотря на разработку актуальных предложений таких как: проект ТРАСЕКА, ориентированный на строительство транспортного коридора, соединяющего Центральную Азию через Южный Кавказ с континентальной Европой,³ инициатива военно-морского сотрудничества BLACKSEAFOR, направленная на организацию гуманитарных миссий, оказание помощи терпящим бедствие, поисках мин, борьбе с терроризмом, контрабандой и нелегальной миграцией, решением экологических проблем, ОЧЭС так и не приобрел заметной функциональной силы. Надо отметить, что существование ОЧЭС все чаще подвергается критике в самой Турции.⁴

Отношения между Россией и Турцией в Черноморье напоминают не столько стремление государств к обеспечению безопасности в регионе, сколько двустороннее сотрудничество, отмеченное фазами острого противостояния и партнерства. Современное состояние российско-турецкого взаимодействия по-прежнему напоминает развитие по нарастающей, со своим потенциалом, о котором было отмечено в начале статьи. В этом контексте инцидент 24 ноября 2015 г. с российским бомбардировщиком СУ-24М не открыл принципиально новых страниц в истории двух стран, о которых прежде не было известно. В практической плоскости стратегическое партнерство перешло в фазу жесткой конфронтации.

Вспомним пик кризиса российско-турецких отношений, который пришелся на середину 2016 г. и был отмечен резким высказыванием президента Турции Реджепа Тайипа Эрдогана относительно присутствия РФ в Черном море. В обращении к генсеку НАТО он заявил: «Черное море стало почти что озером России. Если мы не будем действовать сейчас, история нам этого не простит».⁵

Несмотря на сложность внешнеполитических противоречий, экономическое сотрудничество, существующее подчас поверх разногласий, а также расхождений по статусу Крыма, способно, если не перезагрузить вектор дальнейшего взаимодействия, так по крайней мере выдержать их основной натиск.

Проект строительства атомной электростанции «Аккую» несмотря на обострение российско-турецких отношений после инцидента с Су-24М не был заморожен. Хотя такие опасения существовали. Помимо этого, Россия, получив отказ болгарской стороны на строительство газопровода «Южный поток», переориентировала планируемый маршрут в сторону Турции, назвав его «Турецким потоком». Так, идея со строительством не смогла выдержать сопротивления чиновников Евросоюза, на которых в последовательном порядке оказывал давление Вашингтон. Здесь был проигрыш сразу по нескольким позициям – провал в вопросе лоббирования по получению «Южным потоком» статуса TEN, который автоматически

¹ Charter of the Organization of the Black Sea Economic Cooperation. (The Charter entered into force on 1 May 1999). [On-line]: <http://www.bsec-organization.org/documents/LegalDocuments/statutory/charter/Download/CHARTER%20web%20080630.pdf> (Дата посещения: 11.11.2018).

² Huntington S.P. Why international primacy matters. In: International security. 1993, Vol. 17, No. 4, p. 72.

³ [On-line]: <http://www.traceca.org/en/countries/traceca/> (Дата посещения: 05.09.2018).

⁴ Vasiliev A. The Black Sea Region in Turkish Foreign Policy Strategy: Russia and Turkey on the Black Sea. [On-line]: https://carnegieendowment.org/files/Turkey_black_sea_report_eng.pdf (Дата посещения: 05.09.2018).

⁵ Russia's military ambitions make waves in the Black Sea. In: Financial Times, May 13, 2016. [On-line]: <https://www.ft.com/content/1b9c24d8-1819-11e6-b197-a4af20d5575e> (Дата посещения: 09.08.2018).

выводил газопровод из-под положений Третьего энергетического пакета, и провал по вопросу получения разрешения Болгарии на его строительство.

Строящийся «Турецкий поток» обойдет Украину по Черному морю. Пропускная способность нового газопровода значительно уступает мощности «Южного потока». Обе нитки в состоянии прокачать всего 31,5 млрд куб. м в год, а это наполовину меньше того, что планировалось.

Анализируя разные модели интеграции, получившие развитие в пределах Черноморского региона, нельзя не отметить о появлении ряда альтернативных интеграционных проектов, которые сыграли на противоречии с РФ. Речь идет о ГУУАМ, впоследствии ГУАМ, провозглашенная цель которой сводилась к обеспечению энергетической безопасности стран, входящих в нее. Другим проектом стала интеграция в рамках СДВ, официальным инициатором которой стала Грузия в лице министра иностранных дел Саломе Зурабишвили и Украина в лице Бориса Тарасюка. Следует отметить, что преимущественно политический характер данных образований не смог генерировать сколь-нибудь заметных результатов и привлечь к себе серьезного внимания.

Взаимодействие между Россией и Турцией в регионе, которое турецкий эксперт Бюлен Араз предпочитает называть «соревновательным соперничеством»,¹ напрямую затрагивает интересы США, НАТО и Евросоюза, что само по себе говорит об усилении внерегионального фактора в Черном море.²

Так, в декабре 2005 г. Румыния подписала с США договор о размещении на своей территории военных баз. А весной 2006 г. аналогичный договор был подписан с Болгарией. Причем, заметим, что даже в период существования Варшавского договора Болгария никогда не соглашалась на размещение на своей территории иностранных баз. После принятого в 2010 г. решения о размещении на территории Румынии элементов противоракетной обороны (ПРО) США, противоречия между Россией и США обострились. Отношения между странами существенно осложнятся в 2014–2016 гг. после присоединения Крыма и Севастополя – военно-морской базы России на Черном море.

Еще одним фактором, повлиявшим на черноморскую региональную динамику и конфигурацию в регионе стало присутствие Евросоюза.

Германия, будучи локомотивом европейской интеграции, а также *Chief Facilitating Officer*, как ее определил тогда еще министр иностранных дел Германии Ф.-В. Штайнмайер,³ выступила инициатором расширения Евросоюза на Восток, поэтому взаимоотношения со странами Восточной Европы имеют для нее исключительно важное значение. Исключительное в том смысле, что в видении Германии Восточная Европа выходит за пределы географического детерминизма И. Г. Гердера,⁴ постепенно облекается в форму «исторического пространства», где государство локализует свое влияние. Это своего рода составная часть ментальной географии, подтверждающей повышенное внимание к той или иной стране региона. Вступление Болгарии и Румынии в Евросоюз 1 января 2007 г., передвинуло юго-восточную часть границы Союза на Восток, к Черному морю. Отныне, следуя определению Комиссара ЕС по внешним связям и Европейской политике соседства Б. Ферреро-Вальднер (2004-2009): «Евросоюз уже больше не внешний игрок в этом регионе. Теперь мы неотъемлемая часть региона».⁵ Более того для ЕС границы Черноморского региона не ограниваются шестью

¹ Aras Bülent. Turkey and the Russian Federation: An Emerging Multidimensional Partnership. In: Policy Brief. Foundation for Political, Economic and Social Research. August 2009, Brief No 35, p. 9–12.

² Геополитическое казино Причерноморья / С.Р. Гриневецкий, С.С. Жильцов, И.С. Зонн. М.: Восток-Запад, 2009. 351 с.

³ Ischinger W. What is Germany's role within the EU? In: World Economic Forum, 2015. [On-line]: www.weforum.org/what-is-germanys-role-within-the-eu (Дата посещения: 09.08.2018).

⁴ Herder J.G. Reflections on the Philosophy of the History of Mankind (Classic European Historians). Chicago: University of Chicago Press, 1968. 401 p. Adler Emil. J.G. Herder i Oświecenie niemieckie. Warszawa: Państwowe Wydawn. Naukowe, 1965 [©1964]. 417 p.

⁵ Benita Ferrero-Waldner. Black Sea Synergy: the EU's approach to the Black Sea region. Black Sea Synergy Ministerial Meeting, Kiev, 14 February 2008. [On-line]: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-08-77_en.htm?locale=en (Дата посещения: 11.11.2018).

государствами, а являются пластичными, подверженными силе инерции. Это Болгария, Греция, Молдавия и Румыния – на западе; Россия и Украина – на севере; Азербайджан, Армения и Грузия – на востоке и Турция – на юге. Включение в состав региона государств, не имеющих выхода к морю обусловлено географической близостью и тесными историческими узами, которые связывают классические причерноморские страны с этим регионом.¹ Кроме того, зависимость Евросоюза от импорта энергоносителей усиливает его значимость, но уже в другом контексте – энергетическом. Таким образом для Евросоюза данный регион важен не только как непосредственный сосед, но и как регион, расположенный между странами-членами ЕС и Россией.

В международной политике достижение регионального равновесия отождествляется с региональной безопасностью и стабильностью. «Баланс сил сам по себе не может обеспечить мир», – рассуждает Киссинджер. «Однако, если он тщательно проработан и неукоснительно соблюдается, – продолжает автор, – этот баланс может ограничивать масштабы и частоту фундаментальных противостояний и не допустить их превращения в глобальную катастрофу».² Разумеется, бывший госсекретарь имеет в виду классическое равновесие сил, снабженное механизмом сдержек и противовесов и покоящееся на общности интересов государств, объявивших о своей готовности во что бы то ни стало поддерживать его и защищать. Иными словами, равновесие – это умение балансировать, искусство приспособлять внешнеполитический курс к требованиям времени. Интересно, что «европейский концерт», вошедший в историю как наиболее удачный пример равновесия сил, обеспечивший Европе самый продолжительный мир за всю свою историю, был нарушен Крымской войной 1853–1856 гг., в свою очередь, нарушение равновесия в современном Черноморском регионе тоже не обошлось без крымского вопроса. Но в событиях 2014 г. контекст более широкий.

После развала СССР конфигурация региона менялась, и не раз. Дуга нестабильности, которую образуют: Приднестровье, Абхазия, Южная Осетия, Нагорный Карабах, в связи с ситуацией вокруг Крыма, на фоне конфликта на Юго-Востоке Украины, террористических актов в Турции превратилась в кольцо нестабильности.

Нарушение регионального равновесия произошло на фоне глобальных трансформаций и фундаментальных сдвигов, которые переживает современная система международных отношений.³

Современная модель мироустройства трансформируется. Вместе с ней происходит перераспределение сил за счет появления новых и на фоне уменьшения прежних, что является своего рода прологом предстоящих изменений. Геоэкономика, как выяснилось, больше не является прерогативой западной модели развития. Основной вызов состоит в том, что переход от однополярного мира к многополярному – процесс неупорядоченный, проходящий через фазы острых конфликтов и кризисов. Украинский, ливийский, сирийский кризисы, ситуация в Северной Корее – показатель не разрешаемых угроз, а, к сожалению, накапливаемых, что самым прямым образом ведет к усилению очагов нестабильности в мире. Но всякий раз, когда появлялась угроза прежнему миропорядку, новый миропорядок устанавливался через конфликты.

Равновесие в регионе не могло длиться долго. Слишком много в нем было внерегионального, чем регионального, способного к сохранению безопасности и отражению угроз как внутренних, так и внешних. К тому же причерноморские страны все больше вели себя по отношению друг к другу как конкуренты, а не потенциальные партнеры. Какое-то

¹ Communication from the Commission to the Council and the European Parliament black sea synergy - A new regional cooperation initiative. COM/2007/0160 final. [On-line]: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0160> (Дата посещения: 11.11.2018).

² Киссинджер Г. Мировой порядок. Пер. с англ. В. Желнинова, А. Милукова. М.: АСТ, 2016. с. 21.

³ Dolan Chris J. Obama and the Emergence of a Multipolar World Order: Redefining U.S. Foreign Policy. Lanham, Maryland: Lexington Books. 2018. x + 247 p.

время комбинация этих факторов создавала ощущение неопределённости, а затем трансформировалась в реальный вызов региональной стабильности.

Библиография:

1. Adler Emil. J.G. Herder i Oświecenie niemieckie. Warszawa: Państwowe Wydawn. Naukowe, 1965 [©1964]. 417 p.
2. Aras Bülent. Turkey and the Russian Federation: An Emerging Multidimensional Partnership. In: Policy Brief. Foundation for Political, Economic and Social Research. August, 2009, Brief No 35, p. 9–12.
3. Benita Ferrero-Waldner. Black Sea Synergy: the EU's approach to the Black Sea region. Black Sea Synergy Ministerial Meeting, Kiev, 14 February 2008. [On-line]: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-08-77_en.htm?locale=en (Дата посещения: 11.11.2018).
4. Bozkurt Giray Saynur. Blue Black Sea: new dimensions of history, security, politics, strategy, energy and economy. Newcastle upon Tyne, UK: Cambridge Scholars Publishing, 2013. ix + 528 p.
5. BP Energy Outlook 2018 – Russia. [On-line]: <https://www.bp.com/content/dam/bp/en/corporate/pdf/energy-economics/energy-outlook/bp-energy-outlook-2018-country-insight-russia.pdf> (Дата посещения: 11.10.2018).
6. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament black sea synergy - A new regional cooperation initiative. COM/2007/0160 final. [On-line]: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0160> (Дата посещения: 11.11.2018).
7. Dolan Chris J. Obama and the Emergence of a Multipolar World Order: Redefining U.S. Foreign Policy. Lanham, Maryland: Lexington Books. 2018. x + 247 p.
8. Ferrara Peter J. Trump's Policies Bring Not Just Energy Independence, But Energy Dominance. In: Investor's Business Daily. [On-line]: <https://www.investors.com/politics/commentary/energy-dominance-trump-policies/> (Дата посещения: 27.08.2018).
9. Herder J.G. Reflections on the Philosophy of the History of Mankind (Classic European Historians). Chicago: University of Chicago Press, 1968. 401 p.
10. Huntington S.P. Why international primacy matters. In: International security. 1993, Vol. 17, No. 4, p. 68-83.
11. IGU World LNG Report — 2017. [On-line]: https://www.igu.org/sites/default/files/103419-World_IGU_Report_no%20crops.pdf (Дата посещения: 09.11.2018).
12. Ischinger W. What is Germany's role within the EU? In: World Economic Forum, 2015. [On-line]: www.weforum.org/what-is-germanys-role-within-the-eu (Дата посещения: 09.08.2018).
13. Ismail Togrul. Turkey-Russia Relations After the Shooting Down of a Russian Warplane. In: Contemporary Russo-Turkish relations: from crisis to cooperation. Lanham: Lexington Books, 2018, p. 65-82.
14. Ivan Ruxandra. New regionalism or no regionalism?: emerging regionalism in the Black Sea area. London: Routledge, 2016. xviii + 227 p.
15. La Turquie ferme le Bosphore aux tankers chargés de gaz naturel liquéfié à destination de l'Ukraine. [On-line]: <https://francais.rt.com/lemonde/1204-turquie-ferme-bosphore-tankers-charges> (Дата посещения: 11.11.2018).
16. Larsen Joseph. Georgia-NATO Training Facility Opens at Krtsanisi. [On-line]: <http://georgiatoday.ge/news/1119/Georgia-NATO-Training-Facility-Opens-at-Krtsanisi> (Дата посещения: 11.08.2018).
17. Lithuania enjoys LNG terminal with lower gas prices. [On-line]: <https://www.aa.com.tr/en/energy/energy-projects/lithuania-enjoys-lng-terminal-with-lower-gas-prices/21331> (Дата посещения: 11.11.2018).
18. Russia's military ambitions make waves in the Black Sea. In: Financial Times, May 13, 2016. [On-line]: <https://www.ft.com/content/1b9c24d8-1819-11e6-b197-a4af20d5575e> (Дата посещения: 09.08.2018).
19. Sèbe Charles. Les pays de la Mer Noire: dans la crainte des conflits à venir. Paris; Montréal: L'Harmattan, 1996. 216 p.
20. Slav Irina. Trump Administration Embraces Energy Dominance Agenda. In: Oil Price, August 20, 2018. [On-line]: <https://oilprice.com/Energy/General/Trump-Administration-Embraces-Energy-Dominance-Agenda.html> (Дата посещения: 27.08.2018).
21. Triantafyllou Dimitris. The security context in Black Sea region. London; New York: Routledge, 2010. ix + 168 p.

22. Vasiliev A. The Black Sea Region in Turkish Foreign Policy Strategy: Russia and Turkey on the Black Sea. [On-line]: https://carnegieendowment.org/files/Turkey_black_sea_report_eng.pdf (Дата посещения: 05.09.2018).
23. Weaver Carol, Henderson Karen. The Black Sea region and EU policy: the challenge of divergent agendas. Farnham, Surrey, England; Burlington, VT: Ashgate, 2010. xxii + 173 p.
24. Weaver Carol. The politics of the Black Sea region: EU neighbourhood, conflict zone or future security community? Farnham, Surrey, England: Ashgate Pub. Company, 2013. 178 p.
25. [On-line]: <http://www.traceca-org.org/en/countries/traceca/> (Дата посещения: 05.09.2018).
26. Геополитическое казино Причерноморья / С. Р. Гриневецкий, С. С. Жильцов, И. С. Зонн. М.: Восток-Запад, 2009. 351 с.
27. Глобальная энергетическая трансформация: экономика и политика. Под ред. С.В. Жукова. М.: ИМЭМО РАН, 2018. 166 с.
28. Евсеев В.В. Американская система ПРО как фактор региональной безопасности. В: Сборник материалов Международного круглого стола: «Стабильность в Причерноморском регионе: внешние и внутрирегиональные угрозы и пути их преодоления». Симферополь: «Симферопольская городская типография». 2012, с. 134-142.
29. Киссинджер Г. Мировой порядок. Пер. с англ. В. Желнинова, А. Милюкова. М.: АСТ, 2016. 512 с.
30. Киссинджер Генри. Нужна ли Америке внешняя политика? / Пер. с англ. под ред. В.Л. Иноземцева. М.: Ладомир, 2002. 352 с.

Copyright©CHINDÎBALIUC Oleana, 2018.

Contacts / Contacte / Контакты:

CHINDÎBALIUC Oleana,
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice,
Bd. Ștefan cel Mare, 1,
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
E-mail: olyana.kindibalyk@gmail.com

 <p>REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE Chișinău, Republica Moldova</p>	<p>Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale / Moldavian Journal of International Law and International Relations / Молдавский журнал международного права и международных отношений</p> <p>2018, Issue 1-2, Volume 13, Pages 31-35. ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963 Submitted: 15. 02. 2018 Accepted: 15.05. 2018 Published: 30.06. 2018</p>
---	---

**TRIBUNA TÂNĂRULUI CERCETĂTOR
THE TRIBUNE OF YOUNG SCIENTISTS
ТРИБУНА МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ**

**SOCIETATEA COMERCIALĂ - SUBIECT DE DREPT
ÎN CADRUL DREPTULUI INTERNAȚIONAL**

**AN ECONOMIC ENTITY AS SUBJECT MATTER OF LAW IN THE CONTEXT OF
INTERNATIONAL LAW**

**ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ТОВАРИЩЕСТВА И ОБЩЕСТВА - СУБЪЕКТ ПРАВА
В КОНТЕКСТЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА**

LUPAȘCO Vera* / LUPASCO Vera / ЛУПАШКО Вера

ABSTRACT:

**AN ECONOMIC ENTITY AS SUBJECT MATTER OF LAW IN THE CONTEXT OF
INTERNATIONAL LAW**

This article analyzes the mechanism of the emergence of economic entity and its further development in various forms and at different stages of the evolution of human society. Over the years, economic entities have been important for the development of communications, thereby playing a special role in expanding the areas of activity with all the positive consequences for modern civilization. Both in national law and in international law, economic entities are those subjects of law that are of the highest importance as participants in international trade relations. Within the European Union, one of the fundamental freedoms of law, the free movement of natural and legal persons, irrespective of the Member State in which it seeks to exercise that freedom. Article 49 prohibits any provision which limits the right to freedom of establishment of nationals of a Member State in the territory of another Member State, as well as the right to set up and manage companies and companies, and Article 54 states that, even in the case of companies, the same rules governing the freedom of establishment of natural persons apply so that they have the right to set up agencies, branches or subsidiaries in any Member State of the Union.

Keywords: economic entity, legal person, law, national law, international law, international commerce.

JEL Classification: F29, K33, K39

REZUMAT:

**SOCIETATEA COMERCIALĂ - SUBIECT DE DREPT
ÎN CADRUL DREPTULUI INTERNAȚIONAL**

În articolul de față se cercetează mecanismul apariției societății comerciale și continua dezvoltare a acesteia sub diferite forme și la diferite etape de evoluție a societății umane. Pe tot parcursul timpului societățile comerciale totdeauna au avut și au și acum o importanță enormă în ce privește progresele comunicațiilor și mașinismului, astfel, jucând un rol deosebit pentru lărgirea arealelor de activitate cu toate efectele pozitive asupra civilizației moderne. Atât în dreptul național cât și în cadrul dreptului internațional, societățile comerciale sunt

* **LUPAȘCO Vera** – Magistru în drept, lector superior, Universitatea de Studii Europene din Moldova, doctorandă, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova); / **LUPASCO Vera** – Master in law, Lecturer, University of European Studies of Moldova, PhD student, Institute of Legal, Political and Sociological Research (Chisinau, The Republic of Moldova); / **ЛУПАШКО Вера** – Магистр права, старший преподаватель, Европейский университет Молдовы, аспирант, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинёв, Республика Молдова). **E-mail:** lupasco_veronica@mail.ru

acele subiecte de drept, care dețin ponderea cea mai importantă în calitate de participanți ai raporturilor de comerț internațional. În cadrul Uniunii Europene, una dintre libertățile fundamentale ale dreptului, e libera circulație a persoanelor fizice și a celor juridice, indiferent de statul membru în care se aspiră exercitarea acestei libertăți. În cadrul Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene, art. 49 interzice oricare dispoziție care ar limita dreptul la libera stabilire a resortisanților unui stat membru pe teritoriul unui alt stat membru, cât și acordarea dreptului de a înființa și administra întreprinderi și societăți, iar art. 54 menționează că și în cazul societăților comerciale trebuie aplicate aceleași norme care guvernează libertatea de stabilire a persoanelor fizice, astfel acestea având dreptul de a înființa agenții, sucursale sau filiale în orice stat membru al Uniunii.

Cuvinte cheie: societate comercială, persoană juridică, drept, drept național, drept internațional, comerț internațional.

JEL Classification: F29, K33, K39

CZU: 341.29.009(100)

РЕЗЮМЕ:

ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ТОВАРИЩЕСТВА И ОБЩЕСТВА - СУБЪЕКТ ПРАВА В КОНТЕКСТЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА

В этой статье исследуется механизм возникновения хозяйственных товариществ и обществ и их дальнейшее развитие в виде различных форм и на разных этапах эволюции человеческого общества. На протяжении многих лет хозяйственные товарищества и общества имели важное значение для развития коммуникаций, тем самым играя особую роль в расширении сфер деятельности со всеми положительными последствиями для современной цивилизации. Как в национальном законодательстве, так и в международном праве хозяйственные товарищества и общества являются субъектами права, которые имеют самое важное значение в качестве участника международных торговых отношений. В рамках Европейского союза одной из основных свобод права является свободное передвижение физических и юридических лиц, независимо от государства-члена, в котором они стремятся воспользоваться этой свободой. В соответствии с Договором о функционировании Европейского союза, ст. 49 запрещает любое положение ограничивающее право на свободу созидания гражданам какого-либо государства-члена на территории другого государства-члена и право создавать и управлять предприятиями и компаниями, а ст. 54 гласит, что в отношении компаний должны применяться те же правила, регулирующие свободу созидания физических лиц, для того чтобы они имели право создавать агентства, филиалы или дочерние компании в любом государстве-члене Союза.

Ключевые слова: хозяйственные товарищества и общества, юридическое лицо, право, национальное законодательство, международное законодательство, международная торговля.

JEL Classification: F29, K33, K39

УДК: 341.29.009(100), 327.009, 339.9

Condițiile economice și sociale, sunt principalele cauze ale apariției societăților comerciale alături de alte instituții ale dreptului.

Concomitent cu dezvoltarea societății omenești, au crescut și necesitățile economice și sociale ale acesteia. Astfel, conștientizându-se faptul că oricât de bine și efectiv nu ar munci fiecare în mod individual, totuși nu e posibil de a face față unor rezultate economice majore, a și fost acceptată părerea de a munci împreună pentru a obține rezultate mai bune. În acest context, a luat naștere ideea de colaborare a mai multe persoane împreună, de a se asocia, pentru realizarea mai efectivă a diferitor activități. Această opinie s-a manifestat în planul dreptului, prin noțiunea de societate comercială. Ca rezultat, persoanele care desfășurau careva activități individuale, asociindu-se și adunând împreună resursele sale atât materiale cât și umane, au avut doar de câștigat, obținând pe parcurs beneficii mai mari din activitatea sa economică.

Societatea comercială a fost formată, căpătând personalitate juridică, întru realizarea rolului economic în cadrul oricărei societăți omenești. Izvoarele de drept ale societății comerciale se regăsesc încă în perioada antichității. În dreptul roman existau câteva tipuri¹ de societăți comerciale:

- societatea care avea ca obiect un singur lucru (*societas unius rei*);
- societatea tuturor bunurilor prezente și viitoare ale asociațiilor (*societas omnium bonorum*);
- societatea al cărui obiect îl formau veniturile (*societats questus*).

Dar indiferent de forma pe care o îmbrăca societatea comercială, în dreptul roman ea nu avea personalitate juridică. Ca urmare toate bunurile care formau fondul social al societății erau considerat că aparțineau asociațiilor, adică că constituie patrimoniul distinct al fiecărui asociat în parte, și nu societății comerciale în calitate de patrimoniu distinct².

În perioada Evului Mediu, au fost concepute societățile comerciale care includeau principale semne ale acesteia. A luat amploare dezvoltarea comerțului terestru și maritim. Veneția, Florența și Genova au cunoscut o revoluție în ce privește dezvoltarea comerțului maritim. Pentru o activitate prosperă comerțului aveau necesitatea de un volum mai mare de surse financiare. Dar persoanele bogate, care erau nobilii, militarii și clericii nu aveau dreptul să acorde împrumuturi cu dobândă, deoarece prin dreptul canonic erau impuse anumite interdicții în acest sens. Din aceste considerente persoanele cointeresate, adică comerțului pe de o parte și persoanele cărora li se interzicea acordarea de suporturi financiare sub formă de împrumuturi cu dobândă (nobilii, militarii și clericii), au utilizat *contractul de commenda*. Acesta prevedea ca *commendatorul*, care erau una sau mai multe persoane care finanțau cu sume de bani afacerea sau chiar transmiteau careva mărfuri pentru a face comerț sau a comercializa în alte state, aveau dreptul la partajarea beneficiului primit de către persoana finanțată, care se numea *tractor*, adică comerciant. În așa mod, finanțatorul capătă calitatea de asociat, dar totodată el suportă riscurile doar corespunzător volumului banilor transmiși sau a mărfii. În cazul dat se făcea o distincție certă a patrimoniului asociațiilor vizavi de patrimoniul societății comerciale.

În Franța, instituția dată a fost aplicată având denumirea de contract de comand, iar reglementarea³ a avut loc în 1673 prin Ordonanța lui Ludovic al XIV-lea, fiind denumită societate în comandă.

Doctrina franceză modernă folosește de predilecție o așa clasificare⁴ în cadrul căreia se abordează și fondul ca rezultat, și anume separă în temeiul posibilității transmiterii volumului participativului asociatului și a diferenței dintre acțiunea societăților unde prevalează caracterul capitalist și partea socială a societăților cu caracter prevalent personal:

- societăți pe acțiuni al căror capital social este reprezentat în acțiuni;
- societăți al căror capital social este divizat în părți de interes sau părți sociale.

Primele societăți pe acțiuni au luat naștere datorită expansiunii coloniale din secolul al XVII-lea, a unor țări maritime, ca Anglia, Franța și Olanda. Au fost constituite un șir de companii în bază de patente regale și concesiuni la care au participat: regele, curtenii, negustorii și alți posesori de fonduri financiare. În acea perioadă au luat ființă așa companii ca: Compania Olandeză a Indiilor Orientale în anul 1602, Compania Olandeză a Indiilor Occidentale în anul 1621, Compania Insulelor Americii în anul 1626 prin care au fost colonizate Insulele Martinica și Guadelup, Compania Noii Franțe în 1628 prin care a fost colonizată Canada. Societățile care au fost constituite astfel, beneficiau de personalitate juridică proprie, iar riscurile investitorilor erau limitate la nivelul patrimoniului distinct al companiei, iar contribuțiile persoanelor la formarea patrimoniului societății comerciale, pentru prima dată au fost denumite - „*acțiuni*”⁵.

¹ Tomulescu C. Drept privat roman. București: Tipografia Universității, 1973, p. 292.

² Tomulescu C. *Op. cit.* (Societatea publicanilor (*societas publicanorum*), care avea ca obiect arendarea impozitelor statului, a constituit o perioadă scurtă de timp, o excepție în acest sens, adică bunurile care formau fondul social nu erau considerate bunuri ale asociațiilor), p. 293.

³ Regimul juridic al societăților comerciale. [On-line]: <http://www.rasfoiesc.com/legal/drept/Regimul-juridic-al-societatilo32.php> (Vizitat la 04.09.2018).

⁴ Societățile comerciale – Consecte. [On-line]: <https://consecte.com/ro/Dreptul-afacerilor/societatile-comerciale.html> (Vizitat la 04.09.2018).

⁵ Stanciu D. Cărpenu. Tratat de drept comercial român. București: Editura Universul Juridic, 2009, p. 163.

Codul comercial francez din 1807, a fost acela în cadrul căruia pentru prima dată s-a făcut o reglementare sistemică și largă a societăților comerciale, care îngloba, după cum menționează M. Jeantin¹, un șir de prescripții privind formele societăților care persistă în activitatea comercială, astfel:

- societatea în nume colectiv, ca o formă a *societe generale*, este individualizată juridic, asociații purtând răspundere nelimitată și solidară pentru toate obligațiile societății;

- societatea în comandită care are la baza apariției contractul de *command*, include două categorii de asociați, numiți în continuare comanditați și comanditari săi care răspund după cum urmează, comanditații poartă răspundere nelimitată și solidară pentru activitatea societății comerciale, iar comanditarii răspund doar în limita participățiunilor sale;

- societatea anonimă, ce își desfășoară activitate sub două forme, și anume *societatea pe acțiuni*, care avea dreptul să activeze doar în baza autorizației guvernului, dar după abrogarea acestei autorizații în anul 1867 a cunoscut o dezvoltare economică impetuoasă și *societatea în comandită pe acțiuni*.

Societățile comerciale sub formele date, și-au găsit aplicație largă, fiind recepționate de Belgia, Italia, Olanda ș.a. țări, care pe parcurs au reglementat activitatea acestora. Inspirându-se din legea franceză din anul 1867, a fost elaborat codul comercial italian, care a reglementat aceste tipuri de societăți comerciale în anul 1882²,

În România situația privind societățile comerciale, a fost reglementată în Codul comercial român, adoptat prin Decretul din 10 aprilie 1887 și introdus în utilizare din data de 1 septembrie 1887³.

La momentul actual, pe lângă faptul că fiecare stat-membru al Uniunii Europene dispune separat de legislație reglementativă în ce privește activitatea atât a persoanelor în parte cât și a instituțiilor ce desfășoară activitate comercială, totuși, sunt elaborate un șir de acte normative, norme ale Uniunii Europene, care au menirea de a permite înființarea întreprinderilor în oricare stat-membru, a permite circulația capitalurilor, serviciilor și persoanelor, a oferi protecție tuturor celor care desfășoară aceste activități, pentru o conlucrare eficientă între statele-membre și pentru întreținerea cooperării transfrontaliere.

În acest context pentru o bună funcționare și conlucrare în cadrul Uniunii Europene au fost elaborate un șir de Directive UE⁴. Prima Directivă în acest sens este Directiva Consiliului UE- Directiva 68/151/CEE din 1968, care a fost modificată pe parcursul timpului de câteva ori, ultimele modificări fiind impuse prin Directiva 2012/17/UE și Directiva 2017/1132/UE. Această Directivă este aplicabilă tuturor societăților pe acțiuni și societăților cu răspundere limitată. O altă Directivă a Consiliului este Directiva 77/91/CEE, din 1976, care a fost înlocuită de Directiva 2017/1132/UE, ea se atribuie doar la societățile pe acțiuni și prevede că pentru constituire este necesar un capital social de 25.000 EUR, ca o garanție pentru creditori și compensație pentru responsabilitatea limitată asociaților.

Deci, dreptul european al societăților comerciale are menirea prin elaborarea unui sistem unic de drept al societăților comerciale, să îmbunătățească mediul de interese, mediul de afaceri, care să poată fi oportun pentru fiecare stat-membru. Astfel observăm, că prin armonizarea dreptului societăților comerciale se promovează realizarea libertății de stabilire, cât și și de activitate comercială. Un rol deosebit în acest context îl are Parlamentul European, care lucrează totdeauna în vederea îmbunătățirii legislației, pentru a proteja activitatea asociațiilor și muncitorilor în cadrul societăților, cât și a ușura activitatea transfrontalieră a întreprinderilor. La momentul actual, la data de 25.04.2018, a fost făcută propunerea de Directivă de către Parlamentul European și Consiliul UE⁵, de modificare a Directivei UE 2017/1132 în ce privește utilizarea instrumentelor și proceselor digitale în contextul dreptului

¹ Jeantin M. Droit des societes, 3-eme edition. Paris: Editure Montchrestien, 1994, p.4-10.

² Scurtă retrospectivă istorică a dreptului comercial. [On-line]: <http://www.stiucum.com/drept/drept-comercial/Scurta-retrospectiva-istorica-45851.php> (Vizitat la: 05.09.2018).

³ Istoricul evoluției și reglementării societății comerciale pe acțiuni. [On-line]: http://www.hamangiu.ro/upload/cuprins_extras/constituirea-societatii-comerciale-pe-actiuni_extras.pdf (Vizitat la: 05.09.2018).

⁴ Dreptul societăților comerciale. [On-line]: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/35/dreptul-societatilor-comerciale> (Vizitat la: 05.09.2018).

⁵ Directivă a Parlamentului European și a Consiliului. [On-line]: <https://www.google.com/search?client=safari&rls=en&q=Parlamentul+european+societ%C4%83%C8%9Bile+comerciale&ie=UTF-8&oe=UTF-8> (Vizitat la: 05.09.2018).

societăților comerciale, motivând această propunere prin faptul că economia Uniunii Europene are nevoie de societăți comerciale sănătoase și prospere care să pată funcționa în cadrul unei piețe unice, pentru a promova creșterea economică, a crea locuri de muncă și a atrage investiții, dar pentru atingerea scopului propus societățile comerciale trebuie să activeze într-un mediu juridic și administrativ unic și adaptat pentru fiecare participant.

Bibliografie:

1. Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 25.04.2018. [On-line]: <https://www.google.com/search?client=safari&rls=en&q=Parlamentul+european+societ%C4%83%C8%9Bile+comerciale&ie=UTF-8&oe=UTF-8> (Vizitat la: 05.09.2018).
2. Dreptul societăților comerciale [On-line]: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/35/dreptul-societatilor-comerciale> (Vizitat la: 05.09.2018).
3. Jeantin M. Droit des societes, 3-eme edition. Paris: Editure Montchrestien, 1994. 456 p.
4. Istoricul evoluției și reglementării societății comerciale pe acțiuni. [On-line]: http://www.hamangiu.ro/upload/cuprins_extras/constituirea-societatii-comerciale-pe-actiuni_extras.pdf (Vizitat la: 05.09.2018).
5. Regimul juridic al societăților comerciale. [On-line]: <http://www.rasfoiesc.com/legal/drept/Regimul-juridic-al-societatilo32.php> (Vizitat la: 04.09.2018).
6. Scurtă retrospectivă istorică a dreptului comercial. [On-line]: <http://www.stiucum.com/drept/drept-comercial/Scurta-retrospectiva-istorica-45851.php> (Vizitat la: 05.09.2018).
7. Societățile comerciale – Conspete. [On-line]: <https://conspete.com/ro/Dreptul-afacerilor/societatile-comerciale.html> (Vizitat la: 04.09.2018).
8. Stanciu D. Cârpenaru. Tratat de drept comercial român. București: Editura Universul Juridic, 2009. 810 p.
9. Tomulescu C. Drept privat roman. București: Tipografia Universității, 1973. 430 p.

Copyright©LUPAȘCO Vera, 2018.

Contacts / Contacte / Контакты:

LUPAȘCO Vera,
Universitatea de Studii Europene din Moldova,
Strada Ghenadie Iablocikin 2/1, Chișinău, MD-2069
E-mail: lupasco_veronica@mail.ru

Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale /
Moldavian Journal of International Law and International Relations /
Молдавский журнал международного права и международных отношений

2018, Issue 1-2, Volume 13, Pages 36-49.

ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963

Submitted: 15.02.2018 | Accepted: 15.05.2018 | Published: 30.06.2018

TRIBUNA TÎNĂRULUI CERCETĂTOR
THE TRIBUNE OF YOUNG SCIENTISTS
ТРИБУНА МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ

**THE ROLE OF THE PRESIDENT'S OFFICE FOR DISASTER AND EMERGENCY
MANAGEMENT AGENCY (AFAD) IN THE MIGRATION PROCESS IN TURKEY¹**

**РОЛЬ УПРАВЛЕНИЯ ПО ПРЕДОТВРАЩЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ
ПОСЛЕДСТВИЙ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ ПРИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕ ТУРЦИИ
(AFAD) В УСЛОВИЯХ МИГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В ТУРЦИИ**

**ROLUL AGENȚIEI PENTRU GESTIONAREA DEZASTRELOR ȘI A SITUAȚILOR
DE URGENȚĂ (AFAD) A PREȘEDINTELUI ÎN PROCESUL DE MIGRAȚIE DIN TURCIA**

Ahmet TUNÇ* / Ahmet TUNÇ² / Ахмет ТУНДЖ

ABSTRACT:

**THE ROLE OF THE PRESIDENT'S OFFICE FOR DISASTER AND EMERGENCY
MANAGEMENT AGENCY (AFAD) IN THE MIGRATION PROCESS IN TURKEY**

As a result of the open door policy that it implements with the Syrian civil war, Turkey has faced a massive mass migration. In order to manage this massive migration, the Disaster and Emergency Management Authority (AFAD) started to act as of 2011 and the shelter centers and asylum seekers established in a short time started to be welcomed. At the first stage, with the establishment of places to provide accommodation for Syrian citizens who took refuge in Turkey, AFAD continued to take part in the operation of the settlement centers established. Asylum seekers who escaped from the war with the services and responsibilities charged in the centers of marriage have been striving to create a space in accordance with the human conditions in the territory of Turkey. In this context, AFAD continues to provide services to many inland asylum seekers through its schools, treatment centers, vocational hobbies courses and psychosocial centers to provide support for Syrian asylum seekers' children in shelter centers. This work, which focuses on the role and functions of AFAD in Turkey's migration management experience, examines the responsibilities and responsibilities of AFAD, along with the mass migration, after the migration legislation of Turkey has been included.

Keywords: public administration, migration administration, AFAD.

JEL Classification: K33, K39

УДК: 341.222.6, 341.223.7

РЕЗЮМЕ:

**РОЛЬ УПРАВЛЕНИЯ ПО ПРЕДОТВРАЩЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДСТВИЙ
ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ ПРИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕ ТУРЦИИ (AFAD) В УСЛОВИЯХ
МИГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В ТУРЦИИ**

В результате политики открытых дверей, появившейся в связи с гражданской войной в Сирии, Турция столкнулась с масштабной волной миграционных потоков. В целях регулирования процессов

¹ This study was presented in KAYSEM 11 which was hosted by Firat University between 28-30.09.2017.

* **TUNÇ Ahmet** - Assistant Professor, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Department Of Political Science And International Relations. **ТУНДЖ Ахмет** – Доцент, университет Сютчу Имама (Кахраманмараш), факультет политических наук и международных отношений (Турция); **TUNÇ Ahmet** – Docent, Universitatea Kahramanmaraş Sütçü İmam, Facultatea de Științe Politice și Relații Internaționale. **E-mail:** dr.tuncahmet@gmail.com

массовой миграции в 2011 г. в работу включилось Управление по предотвращению и ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций при правительстве Турции (AFAD) Так, убежища и центры для размещения просителей убежища, созданные в короткие сроки, стали приветствоваться. На первом этапе, с созданием мест для размещения граждан Сирии, которые нашли убежище в Турции, AFAD продолжало принимать участие в работе созданных центров поселений. Лица, ищущие убежища, спасавшиеся от войны с помощью услуг и обязанностей, возлагаемых на центры брака, стремились создать пространство в соответствии с условиями жизни на территории Турции. В этом контексте AFAD продолжает оказывать услуги многим лицам, ищущим убежища внутри страны, посредством школ, лечебных центров, курсов профессионального развития и психосоциальных центров для оказания поддержки детям сирийских просителей убежища в приютах. Данная статья рассматривает роль и функцию AFAD в вопросе управления миграцией в Турции, анализирует обязанности и ответственность AFAD после принятия миграционного законодательства.

Ключевые слова: государственное управление, миграционное управление, Управление по предотвращению и ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций при правительстве Турции (AFAD).

JEL Classification: K33, K39

УДК: 341.222.6, 341.223.7

REZUMAT:

ROLUL AGENȚIEI PENTRU GESTIONAREA DEZASTRELOR ȘI A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ (AFAD) A PREȘEDINTELUI ÎN PROCESUL DE MIGRAȚIE DIN TURCIA

Ca urmare a politicii ușilor deschise apărute în legătură cu războiul civil din Siria, Turcia sa confruntat cu un val masiv de fluxuri de migrație. În scopul de reglementare a proceselor de migrație în masă în anul 2011, activitatea s-a angajat Managementul de prevenire și lichidare a consecințelor situațiilor excepționale de pe lângă guvernul Turciei (AFAD), Astfel de azil și centrele de cazare pentru solicitanții de azil, create într-un timp scurt, a devenit binevenită. În prima etapă, odată cu crearea de locuri de cazare pentru cetățenii sirieni care au găsit refugiu în Turcia, AFAD a continuat să participe la activitatea centrelor de decontare stabilite. Solicitanții de azil care au scăpat de război prin intermediul serviciilor și responsabilităților atribuite centrelor de căsătorie au căutat să creeze spațiu în conformitate cu condițiile de viață din Turcia. În acest context, AFAD continuă să ofere servicii multor solicitanți de azil pe plan intern, prin școli, centre de tratament, cursuri de dezvoltare profesională și centre psihosociale pentru a sprijini copiii solicitanților de azil sirieni în adăposturi. Acest articol analizează rolul și funcția AFAD în ceea ce privește gestionarea migrației în Turcia, analizează responsabilitățile și responsabilitățile AFAD după adoptarea legislației migraționale.

Cuvinte cheie: direcția de Stat, Direcția migrație, direcția prevenire și lichidare a consecințelor situațiilor excepționale pe lângă Guvernul Turciei (AFAD).

JEL Classification: K33, K39

CZU: 341.222.6, 341.223.7

1. Introduction

With interest in Syria for the demonstrations that took place in connection with Arab Spring, Turkey is no longer unresponsive to the violence perpetrated by the regime. In its efforts to persuade the regime to reform, first Turkey had an open door policy through diplomatic channels, but since October 2011, it could not get any results for the lives of Syrian citizens. The escalation of violence by the regime is increasingly continuously from the date in question and has resulted in Turkey giving shelter to more Syrian nationals. So first time in the history of Turkey, as a country, was put in a position where it faced intense migration, although the country is not a stranger to immigration. In contrast to the magnitude of those who have migrated to Turkey, it stands out in terms of being ready both in the institutional and legislation sense for such a migration wave. The legislation which was created after World War II was revised as a result of migration from Bulgaria in 1989 and from Iraq in 1991, but it was not qualified to respond to the mass migration from Syria. But despite this said failure of Turkey,

migration management has adapted quickly to the new situation in terms of legislation and institutions in the matter.

At first, there were insufficient finances experienced by the President's Office for Disaster and Emergency Management (AFAD) to cover expenses. In May 2011, AFAD housed asylum seekers temporarily in boarding schools. Later, they began to be transferred to camps, which were completed within one month. AFAD has achieved very good results in terms of the establishment and operation of these camps, despite having such a short time to accomplish the accommodation for asylum-seekers. Services and facilities such as health care facilities, schools, psychological support centers, and vocational training and hobby courses offered in the camps have attracted considerable attention and appreciation.¹ As of July 2017, AFAD continues to host more than 200 thousand asylum seekers in 22 temporary shelter centers. Besides the management and maintenance of temporary accommodation centers, AFAD also fulfills the hospital and treatment costs of the Syrian refugees living by their own means in Turkey in addition to asylum seekers living in the center's shelters.

AFAD brought its experience with migration to the study, which was focused on the services offered to migrants and the first to define the concepts and types of migration. The second part of the study focused on the years of immigration legislation of the Republic of Turkey, where notable points of legislation were highlighted. Lastly, the legal regulations, establishment, duties and organizational structure of AFAD were briefly mentioned and the duties and services that AFAD was responsible for during the migration management process were explained. Finally, in order to set a good working example, the practices and activities implemented by the AFAD Kahramanmaraş Provincial Directorate office established in the city center of the Province of Kahramanmaraş, were also included.

2. The Concept and Types of Migration

The history of mass movements or of individual migration is as old as the history of mankind itself, born from the desire of the masses and individuals to live better.² However, especially in the 17th century, the colonial states brought their own slave labor to exploit workforces. For a better life, people flocked to developed countries, seeking refuge in other regions or states due to global and regional conflicts and wars, expanding and changing the causes for migration.³ In this context, the concept of immigration includes population movements that occur as a result of acts of displacement between international borders or displacement of citizens within the boundaries of a state, due to reasons that are economic, political, etc. (International Organization for Migration, 2009: 22; TDK, 2006). There are many different causes for economic, political and social situations that motivate and pave the way for migration. Due to the different demographic structures of countries, their economies and the unemployment produced by economic crisis, the causes for international migration and job opportunities it promises, encourages individuals, to migrate to the richer countries with aging populations to the north. Migration movements are often caused by the restructuring of countries economically and politically.⁴ Germany and Italy, for example, received immigration from both the European Union countries and non-union countries due to their aging populations. The inter-regional income gap caused migration from the south to the north. The collapse of the Soviet Union and Germany's unification could be an example of economic and political restructuring.

The country's politics, political instability, conflicts between armed groups and terror incidents that society is exposed to can be counted among the political causes of immigration. When focusing on social causes, individuals or groups who migrate or forced to migrate due to differences in ethnic, religious and sexual orientation can be seen. However, they may not always be sufficiently self-explanatory in understanding or explaining the causes of migration and sometimes there can be more than one reason as the cause for migration.

¹ McClelland M. How to Build a Perfect Refugee Camp. 2014. [On-line]: <https://www.nytimes.com/2014/02/16/magazine/how-to-build-a-perfect-refugee-camp.html> (Visited on: 31.07.2017).

² Ağır O. Sezik, M. Suriye'den Türkiye'ye Yaşanan Göç Dalgasından Kaynaklanan Güvenlik Sorunları. Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi. 2015, Vol. 5(1), p. 97.

³ Kümbetoğlu B. Küresel Gidişat, Değişen Göçmenler ve Göçmenlik. Uluslararası İlişkilerde Sınır Tanımayan Sorunlar, Ed. A. Kaya ve G. G. Özdoğan, Ankara: Bağlam Yayınları, 2003, p. 276-277.

⁴ Kümbetoğlu B. *Op. cit.*, p. 278-283.

Immigration can be classified as either voluntary or forced. Voluntary immigration is willfully done for better living standards or improving the quality of an individual's life. Forced immigration is due to risk of personal safety or the lack of vital elements necessary for a person to maintain life.¹ According to legislation, immigration is classified as either legal or illegal. While legal immigration is undertaken with formal identification issued by state authorities and state approved travel visas, illegal immigration is made without any of these legally required documents when traveling from the source country, possibly in transit through other countries, on their way to the country of destination. Illegal immigration means that the immigrant has entered a country of which they are not a citizen, in violation of the country's immigration laws, or violates state law after legal entry (International Organization for Migration, 2009: 14-22).

3. Turkey and Migration Management

Since 2011, with the implementation of systematic terror against the people in Syria to remain unresponsive to those fleeing persecution and „open door policy” who lives in Turkey, he was faced with the largest migration in history. In this context, Turkey's position as has made a number of arrangements is essential both goals and both of inevitability and intensity of migration of people who have migrated to be a transit country for better management.² In this context, migration management can be defined as policies carried out by institutions and organizations in order to regulate the entry-exit of the individuals who are not citizens within the borders of the state and the movements of the population in legal or illegal ways. Migration management, which is started to be discussed with the intensification of population mobility, has been defined as a concept produced to legitimize the increasing interventions of the states on migration and the discourses produced for migration.³

Although an example in terms of density, waves of immigration experienced in the history of the Republic for nearly six years, was not seen in any country, and it is not the first time Turkey was faced with the phenomenon of migration. In 1989, when the Communist Party stepped up its policies of „hard assimilation” in Bulgaria and the policy of change of name began to be implemented, the Turks in Bulgaria made demonstrations stating their demands for human rights and democracy.⁴ This display is a result of the Bulgarian government of Turkey to the passport transactions related flexibilities to bring and as a result of the process to allow for visa-free passage to Turkey about 350 thousand Turkish and Pomak immigrated to Turkey and Turkey has recognized the possibility of citizenship to Bulgarian immigrants. In 1991, Turkey, follow Saddam Hussein who fled from the violence that Kurds took refuge in Turkey. Applied to the effect of the size and winter severity in the face of mass immigration that is causing the humanitarian crisis created no-fly zone on the border with Iran and Turkey and refugees who took refuge on the border with Turkey it has hosted the Southeastern Anatolia.⁵ In this migration flows that Turkey was experiencing has affected the migration policy and asylum legislation has led to the emergence of the first national in 1994.⁶

3.1. The President's Office for Migration Legislation and Disaster and Emergency Management in Turkey (AFAD)

In the legislation, the first regulatory text on refugees and asylum-seekers is the Settlement Law No. 2510 dated 1934. Asylum seekers and refugees being resettled in Turkey with this document is intended to be corrected population and settlements. The scope of the law is limited to the condition of

¹ Akgür Z. G. Türkiye' de Kırsal Kesimden Kente Göç ve Bölgeler Arası Dengesizlikler, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Yayın No 201, Başbakanlık Basımevi. 1997, p. 45-46.

² Tunç A. Türkiye'de Göç Yönetimi”, Türkiye'de Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Alanında Güncel Tartışmalar. Ed. Osman Ağır, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017, p. 120.

³ Geiger M. ve Pécoud, A. The Politics of International Migration Management. The Politics of International Migration Management. Palgrave Macmillan: Ed. M. Geiger ve A. Pécoud, 2010, p. 2.

⁴ Hacısalihioğlu N. 1984-1985 İsim Değiştirme Meselesi Ve Uygulamaları”, 89 Göçü: Bulgaristan'da 1984-89 Azınlık Politikaları ve Türkiye'ye Zorunlu Göç, Ed. N. Ersoy-Hacısalihioğlu M. Hacısalihioğlu, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Basım Yayın Merkezi, 2012, p. 171-198.

⁵ İnat K. Türkiye'nin Ortadoğu Politikaları. Ortadoğu'da Siyaset, Ed. D. Dursun ve T. Arı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2014, p. 188-226.

⁶ Kirişçi K. Misafirliğin Ötesine Geçerken Türkiye'nin „Suriyeli mülteciler” Sınava, Çev.: Sema Karaca, Brookings Enstitüsü & Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK). 2014. P. 15. <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/syrian-refugees-and-turkeys-challenges-kirisci-turkish.pdf> (Visited on: 31.07.2017).

being of Turkish descent (Resettlement Law, Articles 1-3). 1950 5683 Law on Residence of Foreigners in the Travel, which is prohibited by law for foreigners to enter Turkey has recognized the right to travel to Turkey. Asylum is granted under Article 17, but only by limiting political refugee asylum for political reasons the determination of those who live in places where refuge in Turkey has been left to the discretion of the Ministry of Interior (Law on Foreigners Residence Travel Article: 1-17). Dated July 5, 1950 and with Article 3 of the Passport Law 5682 entering a passport to Turkey and Turkey to apply for citizenship, claiming that legal processes have been identified (Passport Law, Article 3).

Published in 1994, „Turkey Asylum Eden or another country refugees to from Turkey Residence Permit Request singular foreigners who with Collectively asylum come to our borders Aliens And Applicable to Possible Population Movements Regulations on the Procedures and Principles” (1994 Regulations) in the legislation was removed by the Council of Ministers in order to eliminate the deficiency. 1994 Regulation, in the 1951 Refugees on the Legal Status Geneva Convention and in accordance with the Status of Refugees to on 31 January 1967 Protocol to Turkey as an individual or mass asylum application or using Turkey crossing the country to apply for asylum in third countries to apply for foreign procedures and (1994 Regulation, Article: 1). Under the scope of the Regulation, the concept of refugee is geographically limited and „*you cannot benefit from the protection of the country where he is a citizen and whose country he / she is a citizen because he / she rightly feared that he will be prosecuted because of the events that occurred in Europe because of his / her racial, religious, nationality, membership of a particular social group or his political thoughts or if he / she does not want to benefit from fear or if he has no nationality and is located outside of his / her resident the foreigner who does not want to return*” (1994 Regulation, Article 3). In the third part of the regulation, which includes the measures to be taken, the fact that the population movement is stopped at the border and provided that the land conditions are taken into consideration is stated as the basis (1994 Regulation, Article: 8). In the Fourth Section of the Regulation, it regulates the identification of asylum seekers, the removal of the weapons, and the establishment of the camps (Article: 9) and the establishment of the camps (Article: 11).

Turkey's immigration legislation is the most comprehensive and up-dated text 2013 6458 No. Foreigners and International Protection Law (YUKK). The purpose of making this law gradually increasing Turkey's live as foreigner's mobility in the other countries, according to political and economic stability has not led to population movements in the destination country to arrive at the war as a result the region is faced with massive popular asylum.¹ In addition, it has justified reasons such as conducting the immigration carried out with secondary regulations on the basis of the law, combating irregular migration on the legal level and establishing a law in line with the European Union acquis on human rights.²

The Law No. 6458 includes, in general terms, provisions for foreigners, international protection and establishment of the General Directorate of Migration Management and organizational structure.³ Act One of the innovations brought to Turkey's immigration legislation is considered to be the basic principle of the ban on sending back. According to this; “*No one within the scope of this Law shall be sent to a place where he shall be subjected to torture, inhuman or degrading treatment or treatment, or where his or her life or liberty shall be threatened by race, religion, nationality, membership of a particular social group or political ideas*” (YUKK, Article: 4). Another innovation of the Law was the establishment of the Directorate General of Migration Management (DGMM) in order to implement the policies related to migration and to ensure the implementation of the legislation. According to the provisions of the “Fifth Section of the Law”, DGMH is authorized to cooperate with international organizations and non-governmental organizations such as the International Organization for Migration

¹ Erten R. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hakkında Genel Bir Değerlendirme. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi. 2015, 19 (1), p. 6-7.

² Türkiye Büyük Millet Meclisi. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Tasarısı ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları. 2012 (1/619), Sıra Sayısı:310, p. 5-7. [Online]: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss310.pdf> (Visited on: 06.07.2017).

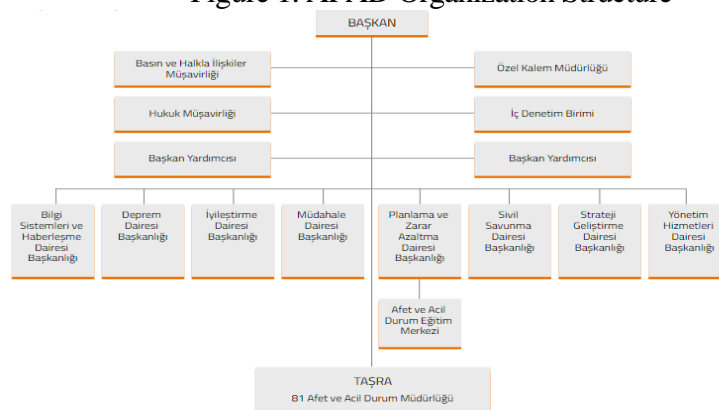
³ Erten R. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hakkında Genel Bir Değerlendirme. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015, 19 (1), p. 11.

and the United Nations and thus the efficiency of the institution has been increased (YUKK, Article: 104). In addition, Article 105 of the YUKK and the Migration Policies Board were established. Turkey's immigration policies and determine the measures to be taken against mass incursions by identifying the strategies and migration is the Assembly of designated public institutions and by ensuring the cooperation of Family and Social Policies, European Union, Labor and Social Security, Foreign Affairs, Interior, Culture and Tourism It was formed by the undersecretaries of the Ministries of Finance, National Education, Health and Transportation, Maritime and Communication, and the Chairman of the Overseas Turks and Related Communities and the General Director of Migration Management and decided to meet at least once a year (YUKK, Article: 105). The concept of refugee in the law is limited to the foreigners who cannot return to their country or who do not want to return to their country as a result of the events in Europe as in the 1994 Regulation (YUKK, Article: 61).

The General Directorate of Migration Management, which was established with YUKK, was given to AFAD in 2011 in order to manage the population mobility arising from the terrorist activities implemented by the regime in Syria until it was established in 2013. Migration Management after the establishment of Law No. 6458, AFAD, organization of accommodation centers, health services, vocational training courses, as well as many other services offered to asylum seekers.

AFAD was established with 2009 dated and Law No. 5902 on the Organization and Duties of the Disaster and Emergency Management Presidency. With this law, the General Directorate of Civil Defense are combined and Turkey Emergency Management General Directorate of Disaster Affairs and the General Directorate of Disaster and Emergency Management Presidency of the Prime Ministry. The purpose of the law is stated as the effective implementation of disasters and civil defense services throughout the country. Therefore, the role of AFAD has been stated as the preparation of the necessary measures and the preparation of the works without the occurrence of incidents and the reduction of the damages and ensuring the coordination with the other public institutions and organizations assigned in this regard (Article 5902, Article: 1). „In the Second Section of the Law”, the Disaster and Emergency High Council was established. The Board, which approves plans and programs on disaster and emergency situations, meets at least twice a year with the participation of the Prime Minister or the relevant ministries under the presidency of the Deputy Prime Minister. Another board established in the mentioned section of the law is the Disaster and Emergency Coordination Council (Article: 3). The Board convenes at least four times a year under the chairmanship of the Undersecretary of the Prime Ministry and carries out the duty of evaluating the information in case of disasters, determining the measures to be taken, ensuring the implementation of these measures and ensuring the coordination of the public institutions and organizations related to the non-governmental organizations (Article: 4). With the „Fifth of the Law”, „Earthquake Advisory Board” was established under the chairmanship of the President of AFAD to determine the activities that will be done after the earthquake damage reduction, and to determine the activities related to the earthquake.

Figure 1. AFAD Organization Structure

Source: (AFAD, 2017b)¹

¹ T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2017b), AFAD Organization Structure. [Online]: <https://www.afad.gov.tr/tr/2218/Teskilat-Semasi> (Visited on: 10.07.2017).

Figure 1 shows the organization of central and provincial organizations of the organization structure of AFAD. Other legislation determining the authority, duties and responsibilities of AFAD is earthquake, flood, fire etc. In cases where the measures to be taken are numbered 7269 Law No. 7126 on Civil Defense Law, No. 5302, which includes the protection of public and private organizations and the protection of public and private organizations, Law No. 5216, Metropolitan Municipality Law no. 5393, City Law No. 3194, Law on Disaster Insurance No. 6305, Law No 6306 on Transformation of Areas at Risk of Disaster, Geneva Convention on the Status of Refugees, 1951 dated Geneva Convention, Ministry of Environment and Urbanization Decree Law on Decree-Laws and Decree Laws and Decree Laws, Decree Law No 659 on Public Administrations and Special Budgets Decree Law on the Execution of Legal Services in Public Administration, Decree Law No. 666 on the Amendment of Certain Laws and Decree Laws for the Arrangement of the Financial Rights of Public Officials, amending the Law on the Organization and Duties of the Disaster and Emergency Management Presidency 5902, 27/02 / 2014 dated and 6525 numbered Law and Amendments to the Decree-Law.¹

With these goals and the institutions that it has foreseen to be established, AFAD has implemented the 'Integrated Disaster Management System' in order to manage disasters and emergencies. This system, which gives priority to risk management, includes the steps of loss reduction, preparation, intervention and improvement. The stage of mitigation includes activities to reduce the likelihood or severity of damage. According to this, nationwide damage reduction plans, National Disaster Strategy and Strategic Plan Determination, active information sharing with international organizations, preparation of reports on disasters both in the country and abroad, information and awareness-raising activities related to disaster situations are conducted by AFAD. This constitutes the basis of loss reduction studies.² The preparation phase consists of training activities, logistics planning, early warning systems and risk maps and preparedness for disasters. The intervention phase includes the elimination of the needs arising from the disasters. Accordingly, AFAD is responsible for intervening in search and rescue, damage assessment, infrastructure arrangement, housing and nutrition. In the final phase of the Integrated Disaster System, it is aimed to completely eliminate the effects of disaster or emergency and to return the normal life of society. In this context, AFAD is obliged to take measures to eliminate the effects of disaster or emergency, to establish safe structures and to make zoning arrangements.³

3.2. The Role of AFAD in Migration Management Process and Temporary Accommodation Centers

The Regulation on Disaster and Emergency Management Centers of the Council of Ministers dated 19.2.2011 and numbered 27851, which is based on the law no. 5902, has given AFAD the duty to intervene and coordinate with its instructions (Article: 6). In this context, in Syria the internal turmoil as a result of its entry to the border with Turkey Syrian refugees beginning in April 2011 AFAD with the instructions of the Prime Minister's process began to take an active role and initially established to incoming convoy close to the border point began to place the tent. Syria also continued exponentially in population movements towards Turkey by continuing violence has led to the diversification of public services offered to AFAD asylum in this process. The Council of Ministers' Provisional Protection Regulation No. 29153, based on the Law No. 6458, was given to AFAD to coordinate the services to be provided by the relevant ministries to the asylum seekers.

Establishment or closure of Temporary Shelter Centers is carried out by AFAD with the opinion of the Ministry of Interior (Temporary Protection Regulation, Article: 37). The establishment and

¹ T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2015), Basic Legislation on Disaster and Emergency Situations. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2314/files/AFAD_mevzuat_el_kitabi+1.pdf (Visited on: 10.07.2017).

² T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency 2013 - 2017 AFAD Strategic Plan. 2012, p. 19. [On-line]: <https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2402/files/afadsp2013-2017.pdf> (Visited on: 10.07.2017).

³ Ibid., p. 20-22.

operation of the accommodation centers is carried out by the Regulation on the Establishment, Management and Operation of Temporary Accommodation Centers prepared by the Directorate General for Disaster and Emergency Management and the Directorate General of Migration Management on the basis of Article 37 of the Temporary Protection Regulation (TPR Directive). When the said directive is examined, it is seen that the Accommodation Centers have set detailed standards for furnishing and operating from the establishment stage. According to this, it is possible to ensure the security against external threats while determining the area where the accommodation centers will be established during the establishment phase; It is suitable for electricity, water and sewerage services. Attention should be paid to the fact that the facilities are large enough to allow the installation of the facilities and the ground has a slope to prevent the accumulation of rain water (TPR Directive, Article: 5).

Containers and tents to be used at the shelter centers must also have certain characteristics. Accordingly, 3.5 to 4.5 square meters of indoor space per person should be provided. Containers should be prepared in a protected condition against climatic conditions and have waterproof properties. Containers must have an installed power of 15 Kw (TPR Directive, Article: 7). In addition, the minimum requirements for containers should be determined within the scope of the directive. Table-1 “Minimum Requirements for Containers” can be seen.

Table 1. Minimum Requirements for Containers

List	Item	Amount	List	Item	Amount
1	Frying Pan	1	13	Single Bed	3
2	Pot	2	14	Double Bed	1
3	Blanket	10	15	Broom	1
4	Mop and Pail	1	16	Dish Set (5 Person)	1
5	Laundry basin	1	17	Laundry Drying Rack	1
6	Dust Pan	1	18	Mini Fridge	1
7	Electric Heater	2	19	Termasifon	1
8	Duvet Set	4	20	Electric Fan	1
9	Tas (Cap)	1	21	Curtain	As Needed
10	Pillow	5	22	Rubbish Bin	1
11	Water Jug	1	23	3 Meter Length Electric Cable	3
12	Carpet	2			

Source: (GBM Directive, Annex: 1)

In tent cities, the tents must be designed in accordance with the climatic conditions to provide adequate air flow, there should be 5 to 7 kW installed power in tents and the doors should be able to lock their doors in bulk tents. In addition, the minimum requirements for tents were determined as follows. „The Minimum Requirements for Tents as needed” can be seen in Table-2.

Table-2. Minimum Requirements for Tents

List	Item	Amount	List	Item	Amount
1	Frying Pan	1	12	Water Jug	1
2	Pot	2	13	Carpet	2
3	Blanket	10	14	Single Bed	3
4	Mop and Pail	1	15	Double Bed	1
5	Laundry Basin	1	16	Broom	1
6	Dust Pan	1	17	Dish Set (5 Person)	1
7	Propane Catalytic Heater (Electric Heater if	1	18	Laundry Drying Rack	1

	Electric Connection Available)				
8	Duvet Set	4	19	Mini Fridge	1
9	Quilt	3	20	Electric Fan	1
10	Tas (Cap)	1	21	Rubbish Bin	1
11	Pillow	4	22	3 Meter Length Electric Cable	1

Source: (GBM Directive, Annex: 2)

The administration of temporary shelter centers is carried out by the governorships. The governor appoints the civilian governor as the director of the shelter. The manager is responsible for ensuring that the services provided in the accommodation centers are monitored and conducted uninterrupted, taking the necessary measures regarding the incidents of terrorism, epidemics, drug use, prostitution and human trafficking in the accommodation centers and ensuring the coordination between the service offices (TPR Directive, Article: 10-11).

The security of temporary shelter centers is ensured by law enforcement officers who are in charge. No entry or exit is prohibited without the permission of the manager, and foreigners are not allowed to enter the center during the entrances and by making the top and the goods searches of the visitors, who are both hosted and within the permit. It is forbidden to receive images inside the Center except for the registration and monitoring system of Temporary Accommodation Centers. In addition, in order to ensure the safety effectively and to be sustainable, it is necessary for the personnel to be assigned to the centers to have security investigations (TPR Directive, Articles 15-16-19). It is essential that asylum seekers arriving at Temporary Accommodation Centers are placed in containers or tents after their registrations are received in the „Registration Acceptance Unit”. During this placement, the special circumstances of the asylum-seeker are taken into consideration. According to this, priority is given to elderly, disabled people, pregnant women and women living alone. In addition, it is noted that the areas where the asylum seekers have such special conditions are close to the facilities and departments where they will meet their basic needs and the areas with high security area are well lit (Article 35 of the TPR Directive). Which itself from the law or the presence of a responsible adult in terms of quantity customary or after entering Turkey if unaccompanied children who are hosting their AFAD is provided in coordination with the responsibility of the Ministry of Family and Social Policies (Temporary Protection Directive, Article 23). Food needs of asylum seekers who have been registered and placed in the Accommodation Centers are provided by providing AFAD Card. Refugees twice a month Thanks to this card, cash aid can be obtained from the grocery stores in the centers (TPR Directive, Article: 36). „Accommodation Centers and Number of Hosted Asylum Seekers” can be seen in Table-3.

Table-3: Accommodation Centers and Number of Hosted Asylum Seekers (AFAD, 2017a)¹

Number of Syrians at Accommodation Centers by July 31, 2017: 234.967	
Hatay	<ul style="list-style-type: none"> • Altınözü Container City (2.056 containers / 8.179 Syrians) • Yayladağı Container City (776 containers-32 chambers / 3.670 Syrians) • Apaydın Container City (1.181 containers / 5.045 Syrians) • Güveççi Tent City (824 tents / 0 Syrians)
Gaziantep	<ul style="list-style-type: none"> • İslahiye 1 Tent City (1.586 tents / 0 Syrians) • Karkamış Tent City (1.632 tents / 0 Syrians) • Nizip 1 Tent City (1.873 tents / 0 Syrians) • Nizip 2 Container City (908 containers / 3.732 Syrians)
Şanlıurfa	<ul style="list-style-type: none"> • Ceylanpınar Tent City (5.032 tents / 17.100 Syrians) • Akçakale Tent City (6.310 tents / 21.057 Syrians)

¹ Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2017a), Accommodation Centers and Number of Hosted Asylum Seekers. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2374/files/Barinma_Merkezlerindeki_Son_Durum+3.pdf (Visited on: 10.07.2017).

	<ul style="list-style-type: none"> • Harran Container City (2.069 tents / 9729 Syrians) • Suruç Tent City (7.028 tents / 16.546 Syrians)
Kilis	<ul style="list-style-type: none"> • Öncüpınar Container City (3.184 containers / 9.898 Syrians) • Elbeyli Beşiriyeye Container City (3.572 containers / 14.266 Syrians)
Mardin	<ul style="list-style-type: none"> • Midyat Tent City (1.335 tents / 2.692 Syrians - 0)
Kahramanmaraş	<ul style="list-style-type: none"> • Merkez Container City (5.006 containers / 16.309.296 Syrians – 4.709 Iraqis)
Osmaniye	<ul style="list-style-type: none"> • Cevdetiye Container City (3.352 containers / 13.585 Syrians)
Adıyaman	<ul style="list-style-type: none"> • Merkez Tent City (2.302 tents / 0 Syrians)
Adana	<ul style="list-style-type: none"> • Sarıçam Container City (6.136 containers / 26.176 Syrians)
Malatya	<ul style="list-style-type: none"> • Beydağı Container City (1.977 containers / 8.964 Syrians)

Source: (AFAD, 2018)

In Table-3; Most of the tent cities and container cities remain Syrians and few Iraqis remain there. Of the 10 cities in the tent city and container city, 174,256 are Syrians and 4709 are Iraqis.

3.3. Services Offered at Temporary Accommodation Centers

The services provided at the Accommodation Centers are provided through the service offices established within the centers. In this context, health services, education services, sports activities, interpreting services, cleaning and environmental health services, logistics warehouse and distribution services, religious services, technical services, information systems and communication services, accounting and purchasing services, fire services, there are private security services, editorial services and psychosocial services offices. The establishment of these offices is possible with the approval of the manager of the accommodation centers and the approval of the governor (TPR Directive, Article: 21).

The Bureau of Health Services is obliged to make the environmental conditions in which Temporary Shelter Centers are suitable for a healthy life, to ensure the operation of health centers, to carry out health screening of asylum seekers during registration, to provide medicine and to carry out activities related to family planning. Training needs of the hosts, vocational courses, hobby courses, institutions and organizations that provide vocational training and hobby courses, and protocol editing procedures are carried out by the Training Services and Sports Activities Bureau. Accommodation Centers 80,742 children have received or received education. In addition, 225 thousand asylum seekers participated in vocational training and training courses such as foreign language, computer, carpet weaving courses.¹ At this point, it is necessary to look at the services of AFAD in the accommodation centers. From this point of view: Psychosocial Services Bureau serves to increase the motivation of the asylum seekers as well as to provide psychological support. The Bureau provides social support activities especially for patient groups, women and children. Furthermore, it takes necessary measures against child abuse, sexual harassment and violence (TPR Directive, Article: 34).

4. AFAD's Services for Refugees in Kahramanmaraş

With the order of Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency dated 09.08.2012, AFAD Kahramanmaraş Provincial Directorate started to serve to asylum seekers who were sent to the province of Kahramanmaraş and sent from other cities. In this context, AFAD has fulfilled its duty of using the boarding school boarding houses in order to accommodate asylum seekers coming or sent to Kahramanmaraş. After the mentioned date and order, shelter centers were built within 25 days and asylum seekers were transferred to these centers. With the effect of factors such as the fact that the migration wave took place in a short time and the size of its size, the hosting of asylum seekers was held in the tent cities (AFAD Kahramanmaraş Provincial Directorate). However, as of December 17, 2016, the container city, which has a capacity of 25 thousand people and spread over an area of 474,500 square meters, has been started to be served here.²

¹ T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency. 2017. Suriyeli Sığınmacılara Yapılan Yardımlar. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2373/files/Suriyeli_Siginmacilara_Yapilan_Yardimlar+3.pdf (Visited on: 10.07.2017).

² T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency. 2016. Konteyner Kentimiz Açıldı. [On-line]: <https://kahramanmaraş.afad.gov.tr/tr/14381/Konteyner-Kentimiz-Acildi> (Visited on: 10.07.2017).

As of 31 July 2017, there is a “Central Container City” with 5006 Containers in Kahramanmaraş province under the coordination of AFAD. The number of refugees hosted in this container city is 23650. Of these, 5,354 refugees were Iraqi citizens while 18,296 were Syrian citizens. All the needs of the 23650 asylum seekers in Kahramanmaraş Container City are provided by AFAD Kahramanmaraş Provincial Directorate. The treatment and medicine expenses of 68.286 syrian refugees are covered by the AFAD provincial directorate. The expenses of these services have been paid to the Governor of Kahramanmaraş via the Emergency Aid Allowance amounting to TL 222.371.674,19, which was allocated „to the H Law No: 4123 on the Execution of Services Related to Damage and Destruction Caused by Natural Disaster”. Based on article 23 of Law No. 5902, AFAD Kahramanmaraş Provincial Directorate has used 134.954.218,67 TL portion of the appropriation allocated as accommodation center construction and operation expense. TL 28.392.948,61 of this amount was used as 62 open tenders, 3600 direct procurement procedures and around 7000 hospitals and pharmacy expenses. The hospital and treatment expenses of the asylum seekers other than the accommodation centers constitute 59.024.506,91 TL of the appropriation.¹

AFAD Kahramanmaraş Provincial Directorate has various applications except maintenance and operation of shelter centers and treatment expenses of asylum seekers outside the camps. The opinion leaders and prominent persons among the Syrians who are staying in both the accommodation centers and the shelter centers are identified and brought together by the delegations, related units and NGOs and the relevant units and NGOs and the Syrians can be addressed authorities efforts are made to create. In addition, in the camp, in order to solve the problems faced by the asylum-seekers more effectively by the relevant management units, the office elections were organized. In these elections, candidacy applications were taken, ballot papers were prepared and voter lists were prepared and ballot boards were formed. Thus, it was ensured that the male and female headmen of each neighborhood were chosen within the camp.² Mobile translation service is offered to overcome the language problem experienced by the asylum seekers. In this context, the translators of Arabic-speaking interpreting service were provided to public institutions, clerks, NGOs and Syrians.³

Supervision of the services provided to Syrian refugees is provided through „Drug Tracking System and Assistance Tracking System”. Thus, the medicines given to asylum seekers are recorded, dose amounts, equivalent and public prices are followed. Assistance to all Syrians registered with the „Assistance Tracking System” helps to ensure fairness of the aid made to the system and avoiding repeated aid.

RESULT

29 In April 2011, 263 people took refuge in Turkey convoy of Syrian refugees have established tent cities in Hatay placed in the drink for 24 hours. Although Turkey has shown unprepared for dealing with immigration placing reflexes and urgent attention to these camps has continued in respect of asylum seekers arriving later. AFAD, which has been sheltered with the placement of asylum-seekers in camps and the administration of the camps, now hosts more than 200 thousand asylum-seekers in 22 camps that continue to serve asylum seekers. Considering the activities of AFAD in the shelter centers, it is observed that there is an effort to create a human living space. With the help of the detailed preparation of the legal regulations regulating the shelter centers, the camps try to answer the basic needs of asylum seekers up to their secondary needs. In particular, more than 80,000 Syrian children were provided with education opportunities through schools established in the shelter centers. In addition, vocational training and hobby courses established in the accommodation centers and psychosocial support centers also serve asylum seekers. Approximately one million asylum-seekers underwent surgery with the medical expenses of the asylum seekers who were also in the mandate of AFAD.

¹ Kahramanmaraş Governorship Provincial Directorate of Disaster and Emergency. 2017. Briefing Notları.

² T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2016a), Geçici Barınma Merkezimizde Muhtarlık Seçimi. [On-line]: <https://kahramanmaras.afad.gov.tr/tr/9176/Gecici-Barinma-Merkezimizde-Muhtarlik-Secimi> (Visited on: 10.07.2017).

³ Kahramanmaraş Governorship Provincial Directorate... *Op. cit.*

Water scarcity in all a result of these studies, access to clean water, widespread drug use and domestic violence¹ when compared to such camps in other countries struggling with the problems the successful management of sheltering centers in Turkey has come to the fore. Despite this successful management, AFAD is considered to be inadequate to announce the services it offers in the accommodation centers. There are 3,106,932 refugees in Turkey, according to June 2017 data.² The highest number of refugees in the world to host refugees worldwide in the first ten countries in the world along with Turkey, which hosted the semi constitute 2.5 per cent of gross domestic product.³ In this case, the importance of promotional activities in order to share the burden of migration and immigration policy as well as a global problem that has been applied in Turkey is of great importance to world public opinion.

Bibliography:

1. 2510 Numbered Settlement Law. 1934. T.C. Official Newspaper, 2733, 21.06.1934. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/2733.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/2733.pdf> (Visited on: 01.05.2017).
2. 5682 Numbered Passport Law. 1950. T.C. Official Newspaper, 7564, 24.07.1950. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/7564.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/7564.pdf> (Visited on: 01.05.2017).
3. 5683 Numbered Law on Residence of Foreigners in the Travel. 1950. T.C. Official Newspaper, 7564, 24.07.1950. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/7564.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/7564.pdf> (Visited on: 01.05.2017).
4. 5902 Numbered Law on Organization and Duties of the Disaster and Emergency Management Presidency. 2009. T.C. Official Newspaper, 27261, 17.06.2009. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/06/20090617.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/06/20090617.htm> (Visited on: 01.05.2017).
5. 6458 Numbered Law on Foreigners and International Protection. 2013. T.C. Official Newspaper, 28615, 11.04.2013. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/04/20130411.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/04/20130411.htm> (Visited on: 01.05.2017).
6. Ağır O. Sezik, M. Suriye'den Türkiye'ye Yaşanan Göç Dalgasından Kaynaklanan Güvenlik Sorunları. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*. 2015, Vol. 5(1), p. 95-124.
7. Akgür Z. G. Türkiye' de Kırsal Kesimden Kente Göç ve Bölgeler Arası Dengesizlikler, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Yayın No 201, Başbakanlık Basımevi. 1997.
8. Directive on the Establishment, Management and Operation of Temporary Accommodation Centers. 2015. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2310/files/Gecici_Barinma_Merkezlerinin_Kurulmasi_Yonetimi_ve_Isletilmesi_Hakkinda_Yonerge.pdf (Visited on: 01.05.2017).
9. Erten R. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Hakkında Genel Bir Değerlendirme. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 2015, 19 (1), p. 3-52.
10. Geiger M. ve Pécoud, A. The Politics of International Migration Management. *The Politics of International Migration Management*. Palgrave Macmillan: Ed. M. Geiger ve A. Pécoud, 2010, p. 1-21.
11. Hacısalihoğlu N. 1984-1985 İsim Değiştirme Meselesi Ve Uygulamaları", 89 Göçü: Bulgaristan'da 1984-89 Azınlık Politikaları ve Türkiye'ye Zorunlu Göç, Ed. N. Ersoy-Hacısalihoğlu M. Hacısalihoğlu, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Basım Yayın Merkezi, 2012, p. 171-198.

¹ UNRWA. Palestine Refugees Feel The Brunt Of Water Shortage. In: Lebanon. 2013. [On-line]: <https://www.unrwa.org/newsroom/features/palestine-refugees-feel-brunt-water-shortage-lebanon?id=1683> (Visited on: 01.05.2017); Nashed M. Palestinian Refugees Struggle With Drugs. 2014. <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/03/palestinian-refugees20143411657852453.html> (Visited on: 31.07.2017).

² UNHCR. Syria Regional Refugee Response, 2017. [On-line]: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/country.php?id=224> (Visited on: 01.05.2017).

³ Shetty S. Tackling The Global Refugee Crisis: Sharing, not Shirking Responsibility. 2016. [On-line]: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2016/10/tackling-the-global-refugee-crisis-sharing-responsibility/> (Visited on: 10.07.2017).

12. İnat K. Türkiye'nin Ortadoğu Politikaları. Ortadoğu'da Siyaset, Ed. D. Dursun ve T. Arı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2014, p. 188-226.
13. Kahramanmaraş Governorship Provincial Directorate of Disaster and Emergency. 2017. Briefing Notları.
14. Kirişçi K. Misafirliğin Ötesine Geçerken Türkiye'nin „Suriyeli mülteciler” Sınava, Çev.: Sema Karaca, Brookings Enstitüsü & Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK). 2014. [On-line]: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/syrian-refugees-and-turkeys-challenges-kirisci-turkish.pdf> (Visited on: 31.07.2017).
15. Kümbetoğlu B. Küresel Gidişat, Değişen Göçmenler ve Göçmenlik” Uluslararası İlişkilerde Sınır Tanımayan Sorunlar. Ed. A. Kaya ve G. G. Özdoğan, Ankara: Bağlam Yayınları, 2003, p. 271-298.
16. McClelland M. How to Build a Perfect Refugee Camp. 2014. [On-line]: <https://www.nytimes.com/2014/02/16/magazine/how-to-build-a-perfect-refugee-camp.html> (Visited on: 31.07.2017).
17. Nashed M. Palestinian Refugees Struggle With Drugs. 2014. <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/03/palestinian-refugees20143411657852453 .html> (Visited on: 31.07.2017).
18. Regulation on Disaster and Emergency Management Centers. 2011. T.C. Official Newspaper, 27851, 19.02.2011. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110219.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110219.htm> (Visited on: 01.05.2017).
19. Shetty S. Tackling The Global Refugee Crisis: Sharing, not Shirking Responsibility. 2016. [On-line]: <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2016/10/tackling-the-global-refugee-crisis-sharing-responsibility/> (Visited on: 10.07.2017).
20. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency 2013 – 2017. AFAD Strategic Plan. 2012. [On-line]: <https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2402/files/afadsp2013-2017.pdf> (Visited on: 10.07.2017).
21. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2016a), Geçici Barınma Merkezimizde Muhtarlık Seçimi. [On-line]: <https://kahramanmaras.afad.gov.tr/tr/9176/Gecici-Barinma-Merkezimizde-Muhtarlik-Secimi> (Visited on: 10.07.2017).
22. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2017a), Accommodation Centers and Number of Hosted Asylum Seekers. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2374/files/Barinma_Merkezlerindeki_Son_Durum+3.pdf (Visited on: 10.07.2017).
23. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency (2017b), AFAD Organization Structure. [On-line]: <https://www.afad.gov.tr/tr/2218/Teskilat-Semasi> (Visited on: 10.07.2017).
24. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency. Basic Legislation on Disaster and Emergency Situations. 2015. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2314/files/AFAD_mevzuat_el_kitabi+1.pdf (Visited on: 10.07.2017).
25. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency. 2016. Konteyner Kentimiz Açıldı. [On-line]: <https://kahramanmaras.afad.gov.tr/tr/14381/Konteyner-Kentimiz-Acildi> (Visited on: 10.07.2017).
26. T.C. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Presidency. 2017. Suriyeli Sığınmacılara Yapılan Yardımlar. [On-line]: https://www.afad.gov.tr/upload/Node/2373/files/Suriyeli_Siginmacilara_Yapilan_Yardimlar+3.pdf (Visited on: 10.07.2017).
27. Temporary Protection Regulation. T.C. Official Newspaper, 29153, 22.10.2014. 2014. [On-line]: <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141022.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141022.htm> (Visited on: 01.05.2017).
28. Tunç A. Türkiye’de Göç Yönetimi”, Türkiye’de Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Alanında Güncel Tartışmalar. Ed. Osman Ağır, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2017, p. 115-137.
29. Türk Dil Kurumu. Göç. 2017. [On-line]: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.595c9925a20b94.56609845 (Visited on: 05.07.2017).
30. Türkiye Büyük Millet Meclisi. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu Tasarısı ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları. 2012 (1/619), Sıra Sayısı:310. [On-line]: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem24/yil01/ss310.pdf> (Visited on: 06.07.2017).
31. Türkiye’ye İltica Eden Veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar İle Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar Ve Olabilecek Nüfus

Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik. 1994. T.C. Official Newspaper, 22127, 30.11.1994. [On-line]:

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22127.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22127.pdf> (Visited on: 01.05.2017).

32. Uluslararası Göç Örgütü. Göç Terimleri Sözlüğü, Ed. Bülent Çiçekli, Cenevre: Uluslararası Göç Örgütü Yayınları. 2009.

33. UNHCR. Syria Regional Refugee Response. 2017. [On-line]: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/country.php?id=224> (Visited on: 01.05.2017).

34. UNRWA. Palestine Refugees Feel The Brunt Of Water Shortage. In: Lebanon. 2013. [On-line]: <https://www.unrwa.org/newsroom/features/palestine-refugees-feel-brunt-water-shortage-lebanon?id=1683> (Visited on: 01.05.2017).

Copyright©TUNÇ Ahmet, 2018.

Contacts / Contacte / Контакты:

TUNÇ Ahmet,
Kahramanmaraş Sütçü İmam University,
Department Of Political Science And International Relations
E-mail: dr.tuncahmet@gmail.com

 <p>REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE Chișinău, Republica Moldova</p>	<p>Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale / Moldavian Journal of International Law and International Relations / Молдавский журнал международного права и международных отношений</p> <p>2018, Issue 1-2, Volume 13, Pages 50-58. ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963 Submitted: 15.02.2018 Accepted: 15.05.2018 Published: 30.06.2018</p>
---	---

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE
THE SCIENTIFIC COMMUNICATIONS
НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ

NATURA JURIDICĂ A ACTELOR NOTARIALE

THE LEGAL NATURE OF NOTARIAL ACTS

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА НОТАРИАЛЬНЫХ АКТОВ

SCHIN George Cristian^{*} / SCHIN George Cristian / СКИН Георгий Кристиан
CHIRTOACĂ Leonid^{**} / CHIRTOACA Leonid / КИРТОАКЭ Леонид

ABSTRACT:

THE LEGAL NATURE OF NOTARIAL ACTS

Knowing the legal nature of notarial acts becomes extremely important and fully justified in the context of a society that bears the mark of transformations. The lack of a clear legal definition of the phrase „notarial act” and the complex structure of the notarial procedure have generated contradictory discussions in the legal doctrine regarding the legal nature of the notarial act. In this context, the legal nature of notarial acts will be dealt with by the views that have been exposed in the field of notarial law in Romania, the Republic of Moldova, France, the Russian Federation and Ukraine.

In this study we came to the conclusion that the notarial act has a special legal character, since the notary is a special institution in the hierarchy of legal institutions and operates within the boundaries of private and public law. The legal nature of the notary has a dichotomy: the notary acts on the one hand by the name of the state, exercising the function of public power, and on the other hand, he is an impartial and independent professional. Based on the fact that a notary can not enjoy absolute freedom in the conduct of his activities, it can be concluded that his notarial acts are not strictly private legal in nature, since they are influenced by public authorities.

Keywords: legal act, notarial act, individual act of administration, civil contract, authentic document, notarial procedure, contentious jurisdiction, non-contentious jurisdiction.

JEL Classification: K33, K39

REZUMAT:

NATURA JURIDICĂ A ACTELOR NOTARIALE

Cunoașterea naturii juridice a actelor notariale devine extrem de importantă și pe deplin justificată în contextul unei societăți ce poartă amprenta transformărilor. Lipsa unei definiții legale clare în privința sintagmei „act notarial”, precum și structura complexă a procedurii notariale, au generat discuții contradictorii în doctrina

^{*} **SCHIN George Cristian** – Doctor în economie, conferențiar universitar, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Universitatea „Dunărea de Jos” (Galați, România); **SCHIN George Cristian** – PhD in management, associate professor, Faculty of Legal, Social and Political Sciences, „Dunarea de Jos University” (Galati, Romania); **СКИН Георгий Кристиан** – Кандидат экономических наук, доцент факультет юридических, социальных и политических наук, университет «Нижний Дунай» (Галац, Румыния). **E-mail:** george.schin@ugal.ro; schingeorge@gmail.com

^{**} **CHIRTOACĂ Leonid** - Doctor în drept, conferențiar universitar, cercetător științific coordonator, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova); **CHIRTOACA Leonid** - PhD in law, Associate Professor, leading researcher, Institute of Legal, Political and Sociological Research (Kishinev, The Republic of Moldova); **КИРТОАКЭ Леонид** - Кандидат юридических наук, доцент, ведущий научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинев, Республика Молдова). **E-mail:** leonid.chirtoaca@yahoo.com

juridică privitor la natura juridică a actului notarial. În acest context, abordarea naturii juridice a actelor notariale o vom efectua conducându-ne de opiniile care au fost expuse în materia dreptului notarial din România, Republica Moldova, Franța, Federația Rusă și Ucraina.

În cercetarea efectuată am ajuns la concluzia că actul notarial manifestă o natură juridică aparte, deoarece notariatul se distinge ca o instituție specifică în ierarhia instituțiilor de drept și funcționează la limita dreptului privat și public. Natura juridică a notariatului prezintă dihotomie: notarul acționează, pe de o parte, din numele statului, exercitând funcția de putere publică, iar pe de altă parte, este un profesionist imparțial și independent. În temeiul faptului că notarul nu se poate bucura de o libertate absolută în exercitarea profesiei sale, deducem că nici actele notariale ale acestuia nu pot avea o natură juridică pur privată, fiindcă sunt influențate și condiționate de amprenta autorității publice.

Cuvinte-cheie: act juridic, act notarial, act individual de administrare, contract civil, înscris autentic, procedura notarială, jurisdicție contencioasă, jurisdicție necontencioasă.

JEL Classification: K33, K39

CZU: 341.222.6, 341.223.7

РЕЗЮМЕ:

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА НОТАРИАЛЬНЫХ АКТОВ

Знание правовой природы нотариальных актов становится чрезвычайно важным и полностью оправданным в контексте трансформации общества. Отсутствие четкого законодательного определения понятия «нотариальный акт», а также сложная структура нотариальной процедуры, вызвали противоречивые дискуссии в правовой доктрине относительно юридического характера нотариального акта. В этом контексте юридический характер нотариальных действий будет рассматриваться, исходя из мнений, которые были выявлены в области нотариального права Румынии, Республики Молдова, Франции, Российской Федерации и Украины.

В данном исследовании мы пришли к выводу, что нотариальный акт имеет особый правовой характер, поскольку нотариус является особым институтом в иерархии правовых институтов и действует в границах частного и публичного права. Правовой характер нотариата представляет собой дихотомию: нотариус действует, с одной стороны, от имени государства, исполняя задачи публичной власти, а с другой - является беспристрастным и независимым профессионалом. На основании того, что нотариус не может пользоваться абсолютной свободой при осуществлении своей деятельности, можно заключить, что его нотариальные действия не носят исключительно частный правовой характер, поскольку на них оказывают влияние органы публичной власти.

Ключевые слова: правовой акт, нотариальный акт, индивидуальный правовой акт, гражданский договор, подлинный документ, нотариальная процедура, спорная юрисдикция, бесспорная юрисдикция.

JEL Classification: K33, K39

УДК: 341.222.6, 341.223.7

Preliminarii. În viața de zi cu zi, raporturile juridice civile sunt guvernate, în mare parte, de actele notariale. A nu participa la încheierea de acte notariale, de la cele mai neînsemnate, până la cele mai complexe, echivalează, practic, cu situarea noastră în afara sferei circuitului juridic civil.

Actul notarial este parte componentă a existenței noastre, și tocmai din această perspectivă, cunoașterea detaliată și aprofundată a particularităților actului notarial devine extrem de importantă și pe deplin justificată în contextul unei societăți ce poartă amprenta transformărilor și prefacerilor perpetue, a unei tot mai evidente rapidități în încheierea actelor juridice și permanente diversificări a sferei acestora.

Prezența actului notarial în cadrul realităților juridice formează la participanții raporturilor de drept convingerea că faptele juridice confirmate prin act sunt veridice. Faptele documentate prin redactarea actelor notariale se examinează în circuitul civil ca incontestabile, legalitatea lor fiind stabilită de o persoana publică abilitată prin lege – notarul.

Lipsa unei definiții legale clare în privința sintagmei „act notarial”, precum și structura complexă a procedurii notariale, au generat discuții contradictorii în doctrina juridică privitor la natura juridică a actului notarial. În acest coontext, cercetarea științifică o vom efectua conducându-ne de opiniile care

au fost expuse în materia dreptului notarial din România, Republica Moldova, Franța, Federația Rusă și Ucraina.

În Federația Rusă, opinia frecvent întâlnită în literatura de specialitate este că actul notarial reprezintă un *act de aplicare a dreptului*, iar notarul este un reprezentant al puterii de stat. În acest context, cercetătorul rus *T.Kalinichenko* a indicat că actul notarial reprezintă o hotărâre cu caracter public emisă de notar pentru o situație concretă, exprimată în forma scrisă, întemeiată pe lege și orientată spre apariția, modificarea sau încetarea drepturilor și obligațiilor subiective¹. În viziunea autorului citat, esența actului notarial este exprimată prin elementul volițional al puterii de stat. Prin intermediul notarului se manifestă puterea publică a statului în redactarea actelor notariale și se asigură controlul legalității lor. Totuși, în viziunea autorului, o asemenea abordare este riscantă, deoarece ignoră natura privată a actului notarial și ridică interesul statului mai presus decât interesul privat al cetățeanului.

În literatura de drept notarial este promovată intens teoria *naturii juridice de drept administrativ* a actelor notariale. Activitatea notarială este privită ca o varietate a activității administrative. În acest context, s-a menționat că metoda administrativă de soluționare a litigiilor civile este limitată prin aplicarea dispozițiilor legale într-o formă procesuală, cu efectuarea, ulterior, a controlului judecătoresc asupra legalității deciziilor aplicate prin metoda administrativă. Astfel, în doctrina de specialitate s-a ajuns la concluzia că actul notarial este o varietate a unui *act juridic individual de administrare*, ceea ce determină aplicarea față de această varietate a unor reguli generale de reglementare, luând în considerație și particularitățile instituționale².

Oponenții teoriei privind natura juridică de drept administrativ a actului notarial au menționat că instituția notariatului reprezintă o structură nestatală, care nu face parte din categoria organelor de stat și nu se încadrează în niciuna dintre puterile de stat prevăzute de Constituție (legislativă, executivă și judecătorească). Instituția notariatului este o funcție de interes public, nefiind exercitată de un funcționar public, ci de un substitut de drept privat – notarul³. Actul notarial menține caracteristicile unui act administrativ prin faptul că este act de autoritate publică, însă din acest punct de vedere se deosebește de actul administrativ fiindcă este emis de către o instituție care funcționează independent și este organizată conform unor principii libere de activitate⁴.

Altă viziune asupra naturii juridice a actelor notariale și a procedurilor notariale, privite în ansamblu, au fost expuse de cercetătorul *Gh.Dobrican*. Autorul a adus argumente că activitatea notarială este una esențialmente necontencioasă. Actele notariale și procedurile notariale nu pot fi considerate de natură administrative, ci reprezintă o formă a *jurisdicției necontencioasă, cu unele elemente contencioase*. Susținerea unor autori în sensul că activitatea notarului ar fi de natură administrativă în cadrul acestor proceduri, pare a fi de-a dreptul simplistă, deoarece ignoră legea și realitatea juridică⁵.

Față de activitatea complexă desfășurată de notari în cadrul procedurii autentificării actelor, autorul a menționat că aceștia îndeplinesc o activitate de jurisdicție necontencioasă, cu elemente contencioase. Notarii pronunță, la fel ca judecătorii, soluții care pot fi verificate și modificate prin intermediul acțiunii în anulare depuse în instanțele judecătorești potrivit normelor Codului de Procedură Civilă și asupra cărora se poate exercita controlul judiciar, prin intermediul căilor legale de atac.

Cu toate acestea, includerea unui act în categoria jurisdicțională nu este condiționată de existența unui litigiu. Faptul că toate actele și lucrările notariale se desfășoară într-o procedură grațioasă, în lipsa unui diferend, nu poate constitui un criteriu în funcție de care să realizăm calificarea juridică a

¹ Калининченко Т.Г. Нотариальный акт: понятие, содержание, классификации. В: Нотариальный вестник (Federația Rusă). 2009, №. 5, c. 12.

² Leș I. Manual de drept notarial. București: All Beck, 2001, p. 22.

³ Цветков А. С. Публично-правовая природа нотариальной деятельности в Российской Федерации. В: Современное право (Federația Rusă). 2017, №.11, c. 49-50.

⁴ Kulishova R. Specifics of the Legal Nature of Notaryship and Notarial Service in the Russian Federation. În: Review of the Peoples' Friendship University of Russia (Federația Rusă). 2018, nr. 3, p. 45.

⁵ Dobrican Gh. Natura juridică a procedurilor notariale și a instituției notarului public. În: Dreptul (România). 2001, nr. 4, p. 99-100.

acestora¹. Referitor la aspectul dat, a fost exprimată opinia potrivit căreia notarul nu pronunță dreptul, ci aplică în mod tehnic normele legale în cadrul procedurii solicitate de părți, iar în ipoteza ivirii unui litigiu, le îndrumă pe acestea în fața organelor jurisdicționale competente².

O analiză amplă a naturii juridice a activității notariale, cu implicații directe asupra actului notarial, întâlnim la cercetătorii francezi *V.Gomez-Bassac* și *E.Pidoux*. În sprijinul pozițiilor expuse, autorii pornesc de la *natura juridică de drept privat* a instituției notariatului și aduc argumente că notarul este un consilier legal al persoanei fizice și juridice, chemat să ocrotească drepturile și interesele private ale acestora. Pe această cale, autorii au respins argumentele doctrinei clasice că instituția sau activitatea notarială ar fi de drept administrativ³. S-a mai argumentat că activitatea notarială este destinată satisfacerii, în primul rând, a intereselor private ale persoanelor fizice și juridice. Prin redactarea actului notarial, persoana beneficiază de satisfacerea unor necesități personale, care îi sunt absolut indispensabile în legătură cu participarea sa la viața juridică⁴.

Un alt autor, a concluzionat că biroul notarial se înfățișează ca o instituție de drept privat, iar nu ca un organ al administrației de stat, însă a arătat că actele notariale, sub aspectul conținutului lor, au un caracter special, păstrând unele din caracteristicile actului administrativ întrucât sunt acte de autoritate⁵. Teoria a fost și criticată, susținându-se că generează o stare de confuzie deoarece, dacă acceptăm că activitatea notarială nu are un caracter privat, ci unul administrativ și că actele emise de notarul public păstrează unele din caracteristicile actului administrativ, atunci înseamnă că procedurile notariale și instituția notarului public, în cadrul cărora se emit asemenea acte, au un caracter administrativ⁶. Privind lucrurile într-o altă lumină, un autor a argumentat că actele notarului public nu pot fi considerate acte administrative, din moment ce nu cuprind o manifestare de voință propriu-zisă a emitentului actului. Acestea sunt limitate la constatarea existenței voinței unor alte persoane sau a unei stări de fapt și nu dau naștere, prin ele însele, unor raporturi juridice⁷. Bineînțeles că această împrejurare nu este de natură să înlăture semnificația juridică a actelor notariale, însă efectele lor nu sunt produse ca urmare a manifestării de voință a organului emitent.

Există și o a treia părere privitor la natura juridică a actelor notariale, cu mențiunea că instituția actului notarial manifestă *caracter sui-generis*. Adepții acestei opinii au indicat că în sistemul roman de drept, instituția notariatului era privită ca o funcție de interes public, nefiind însă exercitată de un funcționar public, ci de un substitut de drept privat, actele notariale păstrând caracteristici ale actelor administrative și civile deopotrivă. Astfel, în viziunea autorilor, actele notariale sunt acte de autoritate, emise de o instituție organizată după principii libere, care funcționează independent⁸.

Actul notarial manifestă o natură juridică aparte, deoarece notariatul se distinge ca o instituție specifică în ierarhia instituțiilor statului de drept și funcționează la limita dreptului privat și public. Natura juridică a notariatului prezintă dihotomie: notarul acționează, pe de o parte, din numele statului, exercitând funcția de putere publică, iar pe de altă parte, este un profesionist imparțial și independent, care prestează servicii juridice calificate, contribuind la protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei⁹.

În reglementările juridice actuale, biroul notarial se înfățișează ca o instituție de drept privat. El are caracter autonom și este independent față de toate celelalte autorități publice. În România, această

¹ Căbulea (Gligan) O.B. Actul administrativ și actul administrației. În: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Seria Jurisprudentia (România)*, 2017, nr. 1, p. 57.

² Mircea M. Unele considerații privind natura juridică a activității notariale. În: *Buletinul Notarilor Publici (România)*, 1996, nr. 1, p. 19.

³ Gomez-Bassac V., Pidoux E. *Droit notarial*. Paris: Foucher, 2014, p. 97.

⁴ Marcadé D., Mion B., Moussinet M. *La formalisation des actes notariés, Pratique notariale, 2e édition*. Paris: Lexis Nexis, 2018, p. 102.

⁵ Leș I. *Organizarea sistemului judiciar, a avocatului și a activității notariale*. București: Lumina Lex, 1997, p. 235.

⁶ Dobrican G. *Natura juridică a procedurilor notariale și a instituției notarului public*. În: *Dreptul (România)*, 2001, nr. 4, p. 21.

⁷ Drăganu T. *Actele administrative și faptele asimilate lor supuse controlului judecătoresc potrivit Legii nr.1/1967*. Cluj-Napoca: Dacia, 1970, p. 89-90.

⁸ De Wulf C., Bael J., Devos S. *La rédaction d'actes notariés: droit des personnes et droit patrimonial de la famille*. Gand: Kluwer, 2013, p. 121.

⁹ Моисеева О. В. Об особенностях правовой природы нотариальных правоотношений. В: *Актуальные проблемы юриспруденции в России и за рубежом: Сборник научных трудов*. Новосибирск: Наука, 2016, с. 12.

autonomie rezultă, în termeni neechivoci, din dispozițiile Legii nr.36/1995. Potrivit art.3 din Legea nr.36/1995, notarul public este investit de a îndeplini un serviciu de interes public și are statutul unei funcții autonome. Este indiscutabil că activitatea desfășurată de biroul notarial este una de autoritate publică, dar această particularitate nu explică natura juridică a actelor sale, fiind necesar în plus de a constata dacă îndeletnicirea notarului este una administrativă sau una jurisdicțională.

Credem că pentru rezolvarea acestei controverse este utilă aplicarea metodei *divide et impera*, deoarece nu poate fi exprimată o concluzie fundamentată doar prin analiza cu titlu general a actelor și lucrărilor notariale. Astfel, le vom împărți în trei categorii, în funcție de raportul lor cu alte acte juridice. Înainte de toate însă, subliniem că o eventuală calificare a actelor emise de notar ca fiind administrative, nu atrage concluzia că notarul ar fi un organ al administrației de stat.

Acte notariale net administrative. În România, Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, în cuprinsul art. 12, face distincție între diverse acte și lucrări notariale. Analizând aceste prerogative, observăm că unele dintre ele se materializează prin acte care sunt efectiv ale notarului și pe care acesta le întocmește fără să aibă nevoie de participarea unui alt subiect. Există astfel în activitatea notarială anumite acte care sunt net administrative și se concretizează într-o manifestare de voință a notarului, fără a presupune și o altă voință. Intră în această categorie toate încheierile de legalizare sau de certificare de fapte. Reglementări similare există în art. 35 din Legea R.M. nr. 1453/2002 cu privire la notariat care stabilește lista actelor notariale ce pot fi îndeplinite de către notari.

Cu toate că actele menționate nu sunt efectuate din oficiu, fiind necesară o solicitare prealabilă a beneficiarului, acest aspect nu le modifică natura juridică, ele rămânând, din punct de vedere tehnic și volitiv, pure acte administrative. Situația este diferită față de actul de autentificare, în cazul căruia voința notarului, ca participant la perfectarea contractului, se adaugă acordului de voințe al părților. În ipoteza de față, notarul este singurul autor al actului de legalizare a unei semnături, a unei copii de pe un înscris sau de certificare a unei fapte, nemaiavând calitatea de participant, respectiv de persoană prin intermediul căreia se încheie un alt act juridic al părților.

Menționăm că activitatea notarului în exercitarea acestor atribuții nu se limitează niciodată la constatarea unui aspect, ci acesta exprimă o voință în sensul emiterii actului. Dacă am considera altfel, nu am putea explica modul în care actele notarului generează efecte juridice. Ținând cont de faptul că aceste tipuri de acte ale notarului nu sunt adiționale unui alt act de natură privată, constatăm că ele interferează în cea mai mică măsură cu sfera dreptului privat.

Actele notarului care sunt întocmite pe un act al părților. Chestiunea care generează controverse este dacă actul notarului care este întocmit pe un act al părților ar putea fi desprins de acesta din urmă și analizat separat. Cu titlu de exemplu, menționăm încheierea de autentificare a unui contract.

În legătură cu aceasta, s-a pus întrebarea dacă notarul este parte la încheierea contractului civil, pe care tot el îl autentifică. Răspunsul este că notarul nu poate fi considerat parte la încheierea actului juridic pe care îl autentifică, deoarece efectele actului nu se produc niciodată față de acesta. Având în vedere că elementul definitoriu al calității de parte a unui act juridic este exclusiv de ordin subiectiv, fiind reprezentat de voința persoanei, nu putem include notarul în această categorie limitativă. Simpla prezență fizică a notarului și faptul că el contribuie la perfectarea actului nu sunt elemente suficiente pentru a-i atribui calitatea de parte, motiv pentru care doctrina i-a acordat apelativul de intervenient¹.

Prezența juridică a unei persoane la încheierea unui act juridic este reprezentată atât de cauza concretă, cât și de interesul propriu care justifică psihologic această cauză. Or, declarația notarului vizează doar înscrisul, și nu produce nicio consecință cu privire la actul juridic cuprins în înscris. Astfel, voința sa nu suplimentează raportul juridic născut din convenția părților cu noi efecte juridice, ci este manifestată doar pentru a asigura preconstituirea unei probe. Persoana care își exprimă voința juridică devine creditor sau debitor al unei obligații, fiind prinsă în mrejele unor raporturi juridice pe care le-a vizat, în virtutea intenționalității juridice. Credem că acest argument susține opinia noastră în sensul că încheierea de autentificare reprezintă un act distinct, care poate fi desprins de actul de fond cu care face corp comun. Față de aceste argumente, considerăm că simbioza dintre actul notarului și actul părților poate fi întotdeauna destrămată.

¹ Vasilescu P. Drept civil. Obligații. București: Hamangiu, 2012, p. 464.

În ceea ce privește natura juridică a încheierii de autentificare, opinăm în sensul includerii acesteia în categoria actelor administrative. Avem în vedere în acest sens că încheierea de autentificare emisă de notarul public nu se rezumă la constatarea consimțământului și a aspectelor faptice, ci cuprinde și declarația de autentificare. Această declarație produce, la rândul său, anumite efecte juridice specifice care se disting de efectele actului juridic civil încheiat între părți, motiv pentru care constituie un act aparte.

Înscrisul autentic este definit de art. 269 din Codul de Procedură Civilă al României, conform căruia acesta este reprezentat de înscrisul întocmit sau, după caz, primit și autentificat de o autoritate publică, de notarul public sau de către o altă persoană investită de stat cu autoritate publică, în forma și condițiile stabilite de lege. Așadar, elementul esențial al actului autentic îl constituie prezența unui agent instrumentator investit cu autoritate publică în momentul perfectării actului, precum și implicarea acestuia în elaborarea sa. Un exemplu edificator este situația contractului de vânzare a unui bun imobil care, în lipsa autentificării notariale, nu este apt să genereze efectele specifice contractului pe care îl vizează părțile. În lipsa adăugării declarației notarului public peste acordul de voințe al părților, actul în discuție ar putea să aibă cel mult valoarea unui antecontract, în ipoteza aplicării conversiunii. Prin urmare, putem să conchidem că aceste încheieri notariale sunt tot acte administrative, care se detașează de actul civil, chiar dacă sunt emise de un subiect care nu ține nici de puterea executivă a statului, nici de cea jurisdicțională.

Actele notariale care se emit în procedura succesorală. Probabil cele mai complexe acte ale notarului sunt cele care se întocmesc în procedura succesorală. Aceste acte notariale formează punctul culminant, prin care se concluzionează toate cercetările efectuate și probele administrate, precum și acordul moștenitorilor în cauza succesorală care a fost deschisă. Din acest motiv, natura juridică a actului suscită anumite cercetări.

Spre deosebire de ipoteza încheierii de autentificare întocmită pe un alt act, în cazul căreia notarul este un simplu intervenient, calitatea acestuia în procedura succesorală se apropie mai degrabă de cea a unei părți. Cu toate că efectele actului nu îl vizează, rolul notarului nu se mai rezumă la cel al unui agent instrumentator. Prin actul emis la încheierea procedurii, notarul „tranșează” cauza succesorală din punct de vedere notarial, în sensul că stabilește moștenitorii, determină cotele și masa succesorală și atestă modalitatea de împărțire a bunurilor, dacă este cazul. Având în vedere că emiterea unei asemenea încheieri este condiționată de acordul tuturor moștenitorilor, suntem de opinia că natura sa juridică este una contractuală. Totodată, manifestarea de voință a notarului este înglobată și ea în conținutul acestui act și nu poate fi delimitată de actul părților precum în cazul autentificării unui contract. Deci, toate voințele persoanelor implicate în procedura succesorală notarială se intersectează în acest act complex.

În cadrul procedurii succesorală notariale reglementată în România de prevederile art. 101-118 din Legea nr. 36/1995 și art. 233-259 din Regulamentul pentru punerea în aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale¹, notarul public administrează la cererea părților sau din oficiu, probele necesare pentru stabilirea corectă a stării de fapt și de drept, respectiv masa succesorală, persoanele care au calitatea de moștenitori și cotele ce li se cuvin, analizând înscrisurile, declarațiile moștenitorilor care se consemnează în încheierile de dezbateri și în încheierea finală, declarațiile martorilor, iar după administrarea tuturor probelor întocmește încheierea finală pe baza căreia se eliberează certificatul de moștenitor. Reglementări asemănătoare găsim în art. 55-65 al Legii R.M. nr. 1453/2002 cu privire la notariat.

Astfel, procedura succesorală notarială se aseamănă cu o procedură necontencioasă desfășurată în fața instanței de judecată, iar notarul devine practic un judecător care soluționează situația prezentată în fața sa, prin aplicarea concretă a normelor juridice incidente. Acesta este și motivul pentru care, în România, legiuitorul a recunoscut certificatului de moștenitor natura juridică și puterea doveditoare a unui titlu de proprietate, la fel ca în cazul hotărârii judecătorești. Potrivit prevederilor art. 1133 alin.(1) din Codul civil român, certificatul de moștenitor face dovada calității de moștenitor, legal sau testamentar, precum și dovada dreptului de proprietate al moștenitorilor acceptanți asupra bunurilor din masa succesorală, în cota care se cuvine fiecăruia.

¹ Regulamentul pentru punerea în aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr.2333/C/2013. În: Monitorul Oficial al României, 2013, nr. 479.

Faptul că notarul public desfășoară o activitate jurisdicțională necontencioasă în cadrul procedurii succesoriale notariale, pronunțând adevărate soluții pe baza probelor prezentate de părți sau dispuse din oficiu este demonstrat și de împrejurarea că acesta are statutul unei funcții autonome, ceea ce presupune independență față de orice autoritate sau persoană, notarul fiind obligat să se supună numai legii în îndeplinirea sarcinilor profesionale.

În cadrul procedurii succesoriale notarul soluționează speța, prin aplicarea normelor de drept incidente la situația de fapt pe care o reține, întocmai ca în situația în care judecătorul este investit cu dezbaterăa unei succesiuni, fapt pentru care apreciem că actul final emis în această procedură are caracter jurisdicțional. În privința naturii juridice a certificatului de moștenitor, având în vedere că acesta nu este altceva decât un extras din încheierea finală întocmită în procedura succesorală, acesta reprezintă un act administrativ.

Așadar, cu toate că la prima vedere lucrurile par amestecate, la o privire atentă pot fi observate diferențe. Am menționat că instituția notariatului este una complexă deoarece, deși nu face parte din organele administrației publice, majoritatea actelor și lucrărilor emise de un notar pot fi incluse în categoria vastă a actelor juridice administrative sau a actelor juridice de drept privat. Totodată, nu putem să pierdem din vedere că unul dintre cele mai importante acte notariale, respectiv încheierea finală din procedura succesorală, are caracter jurisdicțional, cu toate că notarul nu este un veritabil organ de jurisdicție. *În lumina celor expuse, conchidem că notarul emite în activitatea pe care o desfășoară numeroase acte juridice administrative și de drept privat, fără ca acest aspect să semnifice că notarul s-ar încadra în categoria autorităților administrației publice.*

Argumente în favoarea naturii juridice mixte a actului notarial. Expunându-ne părerea, considerăm a fi argumentată opinia doctrinară conform căreia actul notarial manifestă o natură mixtă, în care se includ elemente de drept public și de drept privat. Astfel, notarul este în drept de a autentifica doar acele acte, la care părțile au consimțit în mod liber. Intervenția notarului se face numai la existența prealabilă a unui consimțământ sau a unui acord de voință al părților. În acest sens, părțile sunt în drept, în limitele stabilite de lege, să determine conținutul drepturilor și al obligațiilor și să aleagă în mod liber clauzele cărora intenționează să li se supună atunci când prezintă notarului un act sau o convenție în vederea autentificării. Anume prin aceasta se confirmă natura juridică de drept privat a actelor notariale.

Se înțelege că notarul trebuie să verifice, înainte de a efectua autentificarea unui act, că sunt îndeplinite toate condițiile impuse de lege pentru întocmirea acestui act. Prin aceasta, notarul urmărește un obiectiv de interes general, și anume asigurarea legalității și a securității juridice ale actelor încheiate între particulari. Cu toate acestea, doar urmărirea acestui obiectiv de către notar nu poate justifica apartenența exclusivă a actelor notariale la dreptul administrativ.

Pe de altă parte, intervenția puterii de stat în activitatea notarială este tot mai pronunțată, deoarece actele îndeplinite de către notari în procesul activității notariale aparțin statului. În corespundere cu normele Regulamentului privind modul de păstrare, pregătire, evidență și predare a actelor notariale, aprobat prin ordinul nr. 847/2017¹, actele notariale îndeplinite de notar în procesul activității notariale care se supun păstrării, actele în temeiul cărora aceste acte au fost îndeplinite și registrele actelor notariale formează arhiva activității notariale și constituie proprietate a statului, fiind parte integrantă a Fondului Arhivistic al Republicii Moldova (pct. 2). Acestor acte notariale se aplică normele Legii nr.880/1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova².

Este de menționat că notarul trebuie să refuze autentificarea unui act sau a unei convenții care nu îndeplinește condițiile cerute de lege. Totuși, în urma unui asemenea refuz, părțile rămân libere fie să remedieze nelegalitatea constatată, fie să modifice clauzele actului sau ale convenției în cauză, fie să

¹ Ordinul nr. 847 din 16.10.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de păstrare, pregătire, evidență și predare a actelor notariale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 390-395.

² Legea privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova nr.880 din 22.01.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1992, nr. 1.

renunțe la acest act sau la această convenție¹. Acesta este un argument în plus în favoarea naturii juridice de drept privat a actului notarial.

Delimitarea dintre natura juridică de drept public și drept privat a actului notarial o putem percepe și din exemplul care succede. Astfel, în cadrul profesiunilor liberale, sunt profesii care se bucură de un grad sporit și respectiv de un grad redus de independență. De exemplu, avocații practică o profesiune liberală absolută, întrucât profesiunea liberală de avocat se bucură de avantajul de a fi coordonată de propriile organisme create în acest scop (Uniunea Avocaților din R.M.). În același timp, există profesii cu nivel relativ de liberalitate, cum este profesia de notar, activitatea notarilor fiind supusă unui control de tutelă mai riguros din partea Ministerului Justiției al R.M.² Libertatea și independența notarului în exercitarea profesiei este relativă, deoarece Ministerul Justiției îndeplinește controale, inopinate și periodice, iar ministrul are tot dreptul să aplice notarilor sancțiuni, inclusiv să le retragă licența de activitate.

Aspecte contradictorii cu privire la natura juridică a instituției notariatului din Republica Moldova pot fi deduse din practica Curții Constituționale. În pofida argumentelor sale evidente în favoarea tezei că natura juridică a notariatului ar fi de drept public, Curtea a indicat că notariatul este conceput ca o profesie liberală. O asemenea abordare duală din partea organului de jurisdicție constituțională al Republicii Moldova privitor la natura juridică a instituției notariatului, precum și a actelor notariale luate în ansamblu, generează confuzii.

Astfel, în pct. 2 al Hotărârii nr. 30 din 23.12.2010 pentru controlul constituționalității art. 16 alin. (1) lit. (g) din Legea R.M. nr.1453/2002 „Cu privire la notariat”³, Curtea a specificat mai întâi că notariatul este conceput ca o profesie liberală, după care a menționat că este un serviciu public delegat de către stat notarilor, iar notarul este persoana autorizată de stat să presteze în numele acestuia servicii publice prin desfășurarea activității notariale, în baza licenței eliberate tot de autoritatea statului. În calitate de reprezentant al statului, notarul îndeplinește funcții publice, activează conform împuternicirilor acordate de stat, garantează și apără drepturile și interesele legale ale participanților la relațiile civile, prin efectuarea activității notariale în numele statului, pentru care motiv statul stabilește anumite limite de exercitare a acestei profesii.

Astfel, în temeiul faptului că notarul nu se poate bucura de o libertate absolută în exercitarea profesiei sale, deducem că nici actele notariale ale acestuia nu pot avea o natură juridică pur privată, fiindcă sunt influențate și condiționate de amprenta autorității publice.

Bibliografie:

1. Analiza strategică privind activitatea notarială, elaborată de Direcția generală analitică a Centrului Național Anticorupție al R.M., Chișinău, 2016. [On-line]: https://www.cna.md/public/files/studiu_notari.pdf (Vizitat la: 31.07.2018).
2. Căbulea (Gligan) O.B. Actul administrativ și actul administrației. În: Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Seria Jurisprudentia (România). 2017, nr. 1, p. 45-67.
3. De Wulf C., Bael J., Devos S. La rédaction d'actes notariés: droit des personnes et droit patrimonial de la famille. Gand: Kluwer, 2013. 1392 p.
4. Dobrican G. Natura juridică a procedurilor notariale și a instituției notarului public. În: Dreptul (România). 2001, nr. 4, p. 21.
5. Dobrican Gh. Natura juridică a procedurilor notariale și a instituției notarului public. În: Dreptul (România). 2001, nr. 4, p. 98-102.
6. Drăganu T. Actele administrative și faptele asimilate lor supuse controlului judecătoresc potrivit Legii nr.1/1967. Cluj-Napoca: Dacia, 1970. 279 p.

¹ Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a 7-a) din 10.09.2015. Comisia Europeană împotriva Republicii Letonia, cauza C-151/14. [On-line]: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A62014CJ0151> (Vizitat la: 30.07.2018).

² Analiza strategică privind activitatea notarială, elaborată de Direcția generală analitică a Centrului Național Anticorupție al R.M. Chișinău, 2016. [On-line]: https://www.cna.md/public/files/studiu_notari.pdf (Vizitat la: 31.07.2018).

³ Hotărârea Curții Constituționale a R.M. nr.30 din 23.12.2010 pentru controlul constituționalității art.16 alin. (1) lit. (g) din Legea nr.1453-XV din 08.11.2002 „Cu privire la notariat”, cu modificările și completările ulterioare. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 1-4.

7. Gomez-Bassac V., Pidoux E. Droit notarial. Paris: Foucher, 2014. 224 p.
8. Hotărârea Curții Constituționale a R. M. nr.30 din 23.12.2010 pentru controlul constituționalității art. 16 alin. (1) lit. (g) din Legea nr.1453-XV din 08.11.2002 „Cu privire la notariat”, cu modificările și completările ulterioare. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.1-4.
9. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a 7-a) din 10.09.2015, Comisia Europeană împotriva Republicii Letonia, cauza C-151/14. [On-line]: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A62014CJ0151> (Vizitat la: 30.07.2018).
10. Kulishova R. Specifics of the Legal Nature of Notaryship and Notarial Service in the Russian Federation. În: Review of the Peoples' Friendship University of Russia (Federația Rusă). 2018, nr. 3.
11. Калининченко Т.Г. Нотариальный акт: понятие, содержание, классификации. В: Нотариальный вестник (Federația Rusă). 2009, №. 5, с. 12-22.
12. Legea privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova nr.880 din 22.01.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1992, nr. 1.
13. Leș I. Manual de drept notarial. București: All Beck, 2001. 136 p.
14. Leș I. Organizarea sistemului judiciar, a avocatului și a activității notariale. București: Lumina Lex, 1997. 304 p.
15. Marcadé D., Mion B., Moussinet M. La formalisation des actes notariés, Pratique notariale, 2e édition. Paris: Lexis Nexis, 2018. 610 p.
16. Mircea M. Unele considerații privind natura juridică a activității notariale. În: Buletinul Notarilor Publici (România). 1996, nr. 1, p. 14-20.
17. Ordinul nr.847 din 16.10.2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de păstrare, pregătire, evidență și predare a actelor notariale. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.390-395.
18. Regulamentul pentru punerea în aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr.2333/C/2013. În: Monitorul Oficial al României, 2013, nr. 479.
19. Vasilescu P. Drept civil. Obligații. București: Hamangiu, 2012. xviii + 681 p.
20. Моисеева О. В. Об особенностях правовой природы нотариальных правоотношений. В: Актуальные проблемы юриспруденции в России и за рубежом: Сборник научных трудов. Новосибирск: Наука, 2016, с. 12-15.
21. Цветков А. С. Публично-правовая природа нотариальной деятельности в Российской Федерации. В: Современное право (Federația Rusă). 2017, №.11, с. 49-53.

Copyright©SCHIN George Cristian,
CHIRTOACĂ Leonid, 2018.

Contacte / Contacts / Контакты:

SCHIN George Cristian,
Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice,
Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, România
Tel: 0336130165
Tel: +40744613117
E-mail: schingeorge@gmail.com george.schin@ugal.ro

CHIRTOACĂ Leonid,
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice,
Bd. Ștefan cel Mare, 1,
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
E-mail: leonid.chirtoaca@yahoo.com

	Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale / Moldavian Journal of International Law and International Relations / Молдавский журнал международного права и международных отношений 2018, Issue 1-2, Volume 13, Pages 59-67. ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963 Submitted: 15. 02. 2018 Accepted: 15.05. 2018 Published: 30.06. 2018
---	--

**TRIBUNA DISCUȚIONALĂ
THE TRIBUNE OF DISCUSSION
ДИСКУССИОННАЯ ТРИБУНА**

**ORGANELE ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU DREPTURILE OMULUI,
PROCEDURILE SPECIALE ALE ONU ȘI ACTIVITĂȚILE LOR ÎN DOMENIUL
APĂRĂRII DREPTURILOR SOCIALE ALE OMULUI**

**ОРГАНЫ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА,
СПЕЦИАЛЬНЫЕ ПРОЦЕДУРЫ ООН И ИХ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПО ЗАЩИТЕ
СОЦИАЛЬНЫХ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА**

**THE UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS' BODIES, UN SPECIAL PROCEDURES AND
THEIR ACTIVITIES IN SPHERE OF SOCIAL RIGHTS' DEFENSE**

SCIUCHINA Natalia / SCIUCHINA Natalia / ЩУКИНА Наталья*

ABSTRACT:

**THE UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS' BODIES, UN SPECIAL PROCEDURES
AND THEIR ACTIVITIES IN SPHERE OF SOCIAL RIGHTS' DEFENSE**

The article examines the peculiarities of the UN' committees and commissions activities dealing with human rights issues. Special attention is paid to social rights, the specifics of the implementation of the recommendations made to States following the consideration of periodic reports by the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights. The analysis of the Moldovan legislation in terms of compliance with international legal instruments and procedures for the protection of human rights is conducted. A number of proposals are formulated to improve the effectiveness of the application of legislation regulating legal relations in the social sphere.

Keywords: social rights' protection, social assistance, social services, international legal regulation.

JEL Classification: F29, K33

РЕЗЮМЕ:

**ОРГАНЫ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА,
СПЕЦИАЛЬНЫЕ ПРОЦЕДУРЫ ООН И ИХ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПО ЗАЩИТЕ
СОЦИАЛЬНЫХ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА**

В статье рассматриваются особенности деятельности комитетов и комиссий ООН, занимающихся вопросами прав человека. Особое внимание уделяется социальным правам, особенностям исполнения рекомендаций, высказанных государствам по результатам рассмотрения периодических докладов Комитетом ООН по экономическим, социальным и культурным правам. Проводится анализ законодательства Республики Молдова в части соответствия международным правовым актам и

* **ЩУКИНА Наталья** – Кандидат юридических наук, доцент, соискатель Института юридических, политических и социологических исследований (Республика Молдова); **SCIUCHINA Natalia** - Doctor în drept, conferențiar universitar, competitor, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Republica Moldova); **SCIUCHINA Natalia** - PhD in Law, associate professor, aspirant of the Institute of Legal, Political and Sociological Research (The Republic of Moldova). **E-mail:** nataliashchukina@gmail.com

процедурам защиты прав человека. Формулируется ряд предложений по повышению эффективности применения законодательства, регулирующего правоотношения в социальной сфере.

Ключевые слова: защита социальных прав, социальная помощь, социальные услуги, международно-правовое регулирование.

JEL Classification: F29, K33

УДК: 327.39

REZUMAT:

**ORGANELE ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU DREPTURILE OMULUI,
PROCEDURILE SPECIALE ALE ONU ȘI ACTIVITĂȚILE LOR ÎN DOMENIUL
APĂRĂRII DREPTURILOR SOCIALE ALE OMULUI**

Articolul examinează particularitățile activităților comitetelor și comisiilor ONU care se ocupă de problemele drepturilor omului. O atenție deosebită se acordă drepturilor sociale, particularităților de luare și executare a deciziilor de către state. Se efectuează analiza legislației Republicii Moldova în conformitate cu actele juridice internaționale și procedurile de protecție a drepturilor omului. Sunt formulate mai multe propuneri pentru a îmbunătăți eficiența aplicării legislației care reglementează relațiile juridice în sfera socială.

Cuvinte cheie: protecția drepturilor sociale, asistența socială, serviciile sociale, reglementarea juridică internațională.

JEL Classification: F29, K33

CZU: 327.39

Конституция Республики Молдова гарантирует права и свободы человека в качестве высших ценностей (ч. 3 ст. 1)¹, закрепляет в соответствующих статьях Раздела II Основного закона ряд социальных прав человека, а именно, право на труд и защиту труда (ст. 43), право на социальное обеспечение и защиту (ст. 47), право на охрану здоровья (ст. 36), право на охрану материнства и детства (ст. 49, 50) и др.

Конституционные положения конкретизируются в отдельных законодательных актах, принятие и исполнение (соблюдение) которых выступает в качестве реализации конституционных гарантий прав человека. Конституционно установленный приоритет норм международного права (ст. 4)² в регулировании и защите прав человека в Республике Молдова вызывает необходимость изучения и анализа международных правовых актов, а также отчетных материалов и итоговых документов, составляемых при проведении мониторинга соблюдения основных ратифицированных Республикой Молдова международных пактов, договоров и соглашений. Основной целью правового анализа является выявление нарушений действующего законодательства, пробелов в правовом регулировании социальных прав человека и их устранение в процессе правотворчества и правоприменения.

В широком смысле в масштабах государства социальные цели, которые должны задавать общую траекторию социально-экономического развития в среднесрочной перспективе (4 года), и определяются современными социальными вызовами и первоочередными социальными потребностями большей части общества, определены Республикой Молдова в Программе социально-экономического развития Республики Молдова на среднесрочный период (2017-2020 гг.)³.

Реализация положений и программных целей, изложенных в документе невозможна без модернизации законодательства, в том числе, в части обеспечения прав человека в социальной сфере. Эффективной эта деятельность будет с учетом анализа практики применения

¹ Конституция Республики Молдова, принята 29.07.94. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова № 78/140 от 29.03.2016.

² Там же.

³ Программа социально-экономического развития Республики Молдова на среднесрочный период (2017-2020 годы) [Online]: lex.justice.md/UserFiles/File/2012/mo245-247ru/strategie_166.doc (Дата обращения: 10.12.2017).

действующих актов и обращений в международные органы и инстанции граждан Молдовы о защите нарушенных прав, а также рекомендаций органов международных организаций по реформированию действующего законодательства страны, сформулированных по итогам проведенного анализа и мониторинга ситуации в стране.

Применительно к социальным правам человека, практический интерес представляют доклады специального докладчика по результатам посещения Республики Молдова в рамках специальных процедур Организации Объединенных Наций. Необходимости повышения уровня защиты социальных прав уделяется внимание в Докладе Специального докладчика по правам инвалидов - Посещение Республики Молдова (A/HRC/31/62/Add.2), докладе Специального докладчика по вопросу о крайней нищете и правах человека - Посещение Республики Молдова (A/HRC/26/28/Add.2), а также в докладе Рабочей группы по вопросу о дискриминации в отношении женщин в законодательстве и на практике - Посещение Республики Молдова (A/HRC/23/50/Add.1).¹

В настоящее время наблюдается построение новой модели правового регулирования трудовых отношений, основой которой является децентрализация, расширение договорных принципов и принципов социального партнерства в регулировании отношений между работником и работодателем на различных уровнях. Что касается отношений в сфере реализации конституционных прав на социальное обеспечение, социальную защиту, образование, то здесь можно констатировать наличие процесса систематизации нормативных положений, что проявляется в большей доступности для граждан возможности получения социальных услуг и социального обеспечения.

Нельзя не отметить, что ситуация усугубляется сложностями в финансировании указанных отношений, что нередко сдерживает и развитие законодательной базы. С учетом приоритета норм международного права в регулировании правоотношений, а также, принимая во внимание, что основными субъектами международно-правового регулирования общественных отношений в социальной сфере в настоящее время являются Организация Объединенных наций и Международная организация труда, остановимся на деятельности Организации Объединенных наций в рассматриваемой сфере. Специфика нормативных актов ООН заключается в том, что в них закреплены основные права человека, в т. ч. в сфере труда, которые должны содержаться в законодательстве любого современного государства.

Республика Молдова стала членом ООН 2 марта 1992 г. одновременно с принятием Генеральной Ассамблеей Объединенных Наций Резолюции 46/223.²

Деятельность Организации Объединенных Наций осуществляется посредством шести главных органов, предусмотренных Уставом Объединенных Наций, в числе которых Генеральная Ассамблея, Совет Безопасности, Экономический и Социальный Совет, Совет по Опекe, Международный Суд, а также Секретариат.

Хотя все шесть перечисленных органов квалифицируются как главные, тем не менее, с точки зрения независимости и влияния, которое они оказывают, компетенции этих органов различны. Одновременно с ними действуют и другие вспомогательные органы, помогающие главным в осуществлении полномочий и не обладающие собственной компетенцией, а лишь той, которую делегирует главный орган. Фактически все главные и значительное число вспомогательных органов ООН в той или иной степени занимаются вопросами прав человека. Главную ответственность за выполнение функций Организации по содействию всеобщему уважению и соблюдению основных прав и свобод человека несет Генеральная Ассамблея ООН и под ее руководством ЭКОСОС (ст. 60 Устава ООН). Полномочия Генеральной Ассамблеи в области прав человека определены в ст. 13 Устава ООН. «Генеральная Ассамблея, — подчеркивается в этой статье, — организует исследования и делает рекомендации в целях содействия международному сотрудничеству в области экономической, социальной, культуры, образования, здравоохранения и содействия осуществлению прав человека и основных свобод

¹ Официальный сайт Организации объединенных наций. [Online]: <http://www.un.org/ru/charter-united-nations/index.html> (Дата обращения: 10.12.2017).

² Резолюция генеральной Ассамблеи ООН [A/RES/46/223](http://www.un.org/ru/ga/46/docs/46res.shtml) от 2 марта Прием Республики Молдова в члены ООН 1992 года. [Online]: <http://www.un.org/ru/ga/46/docs/46res.shtml> (Дата обращения: 10.12.2017).

для всех, без различия расы, пола, языка и религии». «Оценивая юридический характер резолюций Генеральной Ассамблеи по вопросам прав человека, необходимо иметь в виду, что согласно ст. 55 и 56 Устава ООН государства — члены ООН взяли на себя обязательство предпринимать совместные и самостоятельные действия в сотрудничестве с Организацией в целях развития всеобщего уважения к правам человека и их соблюдения. Поэтому несомненно, что резолюции Генеральной Ассамблеи, за принятие которых голосовали все или подавляющее большинство государств — членов Организации, могут свидетельствовать о существовании определенных принципов и норм международного права, обязательных для всех государств.»¹

Для осуществления своих функций в области прав человека Генеральная Ассамблея в соответствии со ст. 22 Устава ООН создает по мере надобности различные вспомогательные органы. Некоторые из них создаются *ad hoc* (специально, для данного случая), другие являются, по сути дела, постоянными или функционируют в течение длительного времени.²

Под руководством Ассамблеи функционирует Экономический и социальный совет (ЭКОСОС), которым в 1946 г. была образована Комиссия ООН по правам человека. «Первоначально она состояла из 18 членов. Затем ее состав увеличился до 53 представителей государств в связи с приемом в ООН новых членов. ЭКОСОС не согласился с предложениями о том, чтобы члены Комиссии исполняли свои обязанности в личном качестве, а не в качестве представителей государств (резолюция 9 (11) от 21 июня 1996 г.)»³

В процессе своей деятельности Комиссия по правам человека выполняла достаточно большой объем функций, и постепенно превратилась «наряду с Советом безопасности ООН, Генеральной Ассамблеей и ЭКОСОС в ключевой орган по всестороннему обсуждению вопросов, относящихся к правам человека».⁴ Однако в 2006 г. Генеральная Ассамблея ООН приняла резолюцию 60/251 - «Совет по правам человека», в которой предусмотрела меры по реформированию деятельности Комиссии. Совет рассматривался в качестве вспомогательного органа Генеральной Ассамблеи ООН. Совет состоит из представителей 47 государств-членов, избранных на три года, которые не имеют права на немедленное переизбрание после двух сроков своих полномочий.⁵

Важную роль в деятельности ООН по защите прав человека играют органы, образованные в целях осуществления контроля за исполнением отдельных международных договоров. Это девять комитетов: Комитет по правам человека; Комитет по экономическим, социальным и культурным правам; Комитет по ликвидации всех форм расовой дискриминации; Комитет по ликвидации дискриминации в отношении женщин; Комитет против пыток; Комитет по правам ребенка; Комитет по защите прав всех трудящихся - мигрантов и членов их семей; Комитет по защите всех лиц от насильственных исчезновений; Комитет по правам инвалидов.⁶ Эксперты в различных областях деятельности являются членами комитетов. В функции комитетов входит рассмотрение жалоб, в том числе индивидуальных на действия государств, нарушающие права человека.

Результатом рассмотрения жалоб является принятие рекомендаций, с выводами экспертов относительно соответствия национального законодательства, а также юридической практики заключенным международным соглашениям. «Нередко, следуя рекомендациям контрольных

¹ Резолюция генеральной Ассамблеи ООН [A/RES/46/223](http://www.un.org/ru/ga/46/docs/46res.shtml) от 2 марта 1992 года, [online], <http://www.un.org/ru/ga/46/docs/46res.shtml> (Дата обращения: 10.12.2017).

² Международное право: учебник, 3-е изд., перераб., отв. ред. В. И. Кузнецов, Б. Р. Тузмухамедов. Москва: Норма: Инфра-М, 2010, с. 321 [Online]: http://textbook.news/mejdunarodnoe-pravo_696/rol-kompetentsiya-oon-sfere-prav-105653.html (Дата обращения: 10.12.2017).

³ Там же, с. 322.

⁴ Там же, с. 322.

⁵ Совет по правам человека, A/RES/60/251, 15 марта 2006 г. [Online]: http://library.umn.edu/russian/council/Rres_humanrightscouncil.html (Дата обращения: 10.12.2017).

⁶ Республика Молдова ратифицировала Конвенцию о правах инвалидов вследствие принятия Парламентом Закона № 166 от 06.07.2010. В: Мониторул Официал ал Р. Молдова № № 126-128, ст. 428, 23.07.2010.

органов, соответствующие государства возмещают жертве нанесенный ущерб, освобождают заключенных и т. д.»¹

При этом, как отмечает Е.А. Лукашева, «следует иметь в виду, что рекомендации, вынесенные по индивидуальным жалобам, имеют всеобщий характер и обычно распространяются на все аналогичные случаи. Такой результат достигается, когда государства корректируют свое законодательство и приводят его в соответствие с международными соглашениями».²

В рамках сложившегося механизма контроля ООН за соблюдением социально-экономических прав, ведущее место принадлежит Комитету по экономическим, социальным и культурным правам. Однако, следует согласиться с мнением авторов, которые отмечают наличие ряда проблем в рассматриваемой области, к которым, в частности, по мнению С. Ю. Кутейникова, относится: «Во-первых, невысокая степень участия государств в защите социально-экономических и культурных прав человека. Так, например, участниками Пакта об экономических, социальных и культурных правах являются всего 92 государства, конвенция о защите заработной платы - 88; конвенции о борьбе с дискриминацией в области образования - 77; конвенции о минимальном возрасте для приема на работу - 37 государств. Во-вторых, несовершенный механизм контроля за соблюдением социально-экономических и культурных прав и свобод человека. В частности, этот механизм не предусматривает возможности индивидуальных обращений физических лиц в Комитет по экономическим, социальным и культурным правам. В то же время, в области гражданских и политических прав такая возможность предусмотрена в соответствии с факультативным протоколом к Пакту о гражданских и политических правах, сложившееся положение, исходя из идеи о взаимозависимости и неразрывном единстве всего комплекса прав человека, является аномальным³. В-третьих, отсутствие специальных международных соглашений, направленных на защиту прав такой наиболее уязвимой группы населения, как душевнобольные, недостаточная регламентация инвалидов».⁴

Успешному решению этих проблем могли бы способствовать следующие меры: активизация деятельности ООН по осуществлению линии на универсализацию международных соглашений в области защиты прав человека; разработка и принятие дополнительного протокола к Пакту об экономических, социальных и культурных правах, предусматривающего возможность индивидуальных обращений физических лиц в комитет по экономическим, социальным и культурным правам; разработка конвенций по вопросам защиты прав душевнобольных и инвалидов.⁵

На национальном уровне Закон Республики Молдова о социальной интеграции лиц с ограниченными возможностями № 60 от 30.03.2012 г.⁶ является рамочным законом, который регламентирует права лиц с ограниченными возможностями в целях социальной интеграции данных лиц, гарантирует возможность их участия во всех сферах жизни без какой-либо дискриминации наравне с остальными членами общества, принимая за основу соблюдение прав и основных свобод человека, а также основные положения международных актов. В качестве органов, ответственных за социальную интеграцию лиц с ограниченными возможностями, наделенными соответствующими полномочиями выступают Национальный совет для лиц с ограниченными возможностями, который является коллегиальным

¹ Международное право: учебник, 3-е изд., перераб., отв. ред. В. И. Кузнецов, Б. Р. Тузмухамедов. Москва: Норма: Инфра-М, 2010, с. 324 [Online]: http://textbook.news/mejdunarodnoe-pravo_696/rol-kompetentsiya-oon-sfere-prav-105653.html (Дата обращения: 10.12.2017).

² Права человека. Учебник для вузов, отв. ред. Е. А. Лукашева. Москва: НОРМА; ИНФРА-М, 2001, с. 215.

³ Кутейников С.Ю. Проблемы судебной защиты социально-экономических прав человека в современном международном праве. Дисс...канд.юрид. наук. М., 2001, с. 14. [Online]: <http://www.dissertat.com/content/problemny-sudebnoi-zashchity-sotsialno-ekonomicheskikh-prav-cheloveka-v-sovremennom-mezhdunar#ixzz50puBnhPh> (Дата обращения: 10.12.2017).

⁴ Лукашева Е.А. Указ. соч., с. 12.

⁵ Кутейников С.Ю. Указ. соч., с. 9.

⁶ Закон Республики Молдова о социальной интеграции лиц с ограниченными возможностями. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова №г. 155-159, статья №: 508, 27.07.2012.

консультативным органом, созданным для осуществления мониторинга за внедрением и продвижением государственной политики в данной области, в соответствии с Конвенцией ООН о правах инвалидов, а также Министерство здравоохранения, труда и социальной защиты Республики Молдова, выступающее в качестве центрального специализированного органа публичного управления, наделенного правом разработки, продвижения и реализации политики государства в области социальной защиты лиц с ограниченными возможностями, обеспечения координирования и оценки функциональности системы социальной интеграции данных лиц.

Вследствие ратификации Конвенции ООН был принят ряд нормативных актов о развитии новых социальных услуг в целях преодоления затруднительных ситуаций, а также недопущения маргинализации и социального исключения лиц с ограниченными возможностями. В частности, это утверждение ряда социальных услуг, таких, как «Защита жилья» — в целях создания условий для развития навыков, необходимых для автономной жизни, для социальной и профессиональной интеграции лиц с ограниченными возможностями¹; «Служба социального ухода на дому», предоставляющая спектр услуг лицам, нуждающимся в посторонней помощи в силу преклонного возраста либо тяжелого заболевания, для повышения их уровня независимости²; «Мобильная бригада» — предназначенная лицам с ограниченными возможностями, которая предоставляет социальную помощь и поддержку на дому бенефициариям (благополучателям) на основе выявленных нужд и которая предоставляет услуги по консультированию и поддержке лиц, вовлеченных в процесс социальной интеграции³ и др.

Важное значение при рассмотрении вопроса о защите социальных прав человека имеют те замечания, которые государство получает по результатам рассмотрения докладов стран. Сравнивая результаты и выводы, сформулированные Комитетом ООН по экономическим, социальным и культурным правам по результатам рассмотрения второго (2011 г.) и третьего (2017 год) периодических докладов Республики Молдова об осуществлении Международного пакта об экономических, социальных и культурных правах, можно констатировать определенный прогресс в части эффективности реализации в республике Молдова положений Пакта. По результатам рассмотрения второго периодического доклада (E/C.12/2011/SR.6-8) были сформулированы ряд замечаний, многие из которых на сегодняшний день учтены как на законодательном уровне, так и в практике правоприменения.

Комитет обратил внимание и выразил озабоченность высоким уровнем безработицы в Республике Молдова, в частности среди наиболее обездоленных и маргинализованных лиц и групп населения, а также в связи с высокой долей населения, проявляющей активность в неформальном секторе экономики. В связи с этим государству было рекомендовано принять конкретные шаги, в том числе за счет совершенствования национальной стратегии в области занятости, для обеспечения права на труд и существенного снижения уровня безработицы среди наиболее обездоленных групп населения в особенности, с особым акцентом на цыган, инвалидов, лиц, освобожденных из мест лишения свободы и учреждений по социальной реабилитации, и женщин, в том числе тех, которые проживают сельской местности. В рамках снижения процента безработных комитетом рекомендовано, также, принять срочные и эффективные меры по обеспечению действенной профессиональной подготовки и трудоустройству инвалидов, в том числе за счет расширения установленной квоты, а также создания центров профессиональной подготовки и реабилитации инвалидов. Кроме того,

¹ Постановление Правительства Республики Молдова № 711 от 09.08.2010 года об утверждении Типового положения об организации и финансировании социальной службы «Защищенное жилье» и Минимальных стандартов качества. В: Мониторул Официал ал Р. Молдова № 148-149, статья №: 810, 17.08.2010.

² Постановление Правительства Республики Молдова № 1034 от 31.12.2014 об утверждении Типового положения о Службе социального ухода на дому и Минимальных стандартов качества. В: Мониторул Официал ал Р. Молдова № 1-10, статья №: 1, 16.01.2015.

³ Постановление Правительства Республики Молдова № 722 от 22 сентября 2011 г. об утверждении Типового положения об организации и функционировании социальной службы «Мобильная бригада». В: Мониторул Официал ал Р. Молдова № 160-163, статья №: 794, 30.09.2011.

Комитет рекомендует «принять меры по регуляризации неформального сектора экономики и расширению доступа к пособиям по социальному обеспечению» (п. 32).¹

В третьем докладе также отмечается все еще актуальная для Республики Молдова проблема трудоустройства и безработицы, при этом акцент делается на необходимость улучшения общей ситуации в сфере занятости, при этом конкретизируется актуальность применения квотирования рабочих мест для лиц с ограниченными возможностями здоровья, стимулирования работодателей к приему на работу инвалидов и лиц, нуждающихся в дополнительных мерах защиты (п. 26)².

Вопросы оплаты труда и ее минимального размера в части достаточности для обеспечения обеспечить трудящимся и их семьям достойного существования рекомендовано решать путем активизации усилий по гарантированию того, чтобы национальная минимальная оплата труда была достаточной для обеспечения надлежащего уровня жизни трудящихся и их семей. Во втором докладе Комитет вновь подтверждает свои рекомендации о том, чтобы государство-участник ввело в действие механизм по определению и регулярной корректировке минимальной оплаты труда по отношению к прожиточному минимуму (п. 33)³.

Формулируя рекомендации государству по обеспечению закрепленного в пакте права на минимальный размер оплаты труда, в третьем докладе особое внимание уделено необходимости увеличения минимального размера оплаты труда в государственном секторе, а необходимость пересмотра минимального размера оплаты труда связывается со стоимостью жизни (п. 31)⁴.

Размер пенсионных выплат гражданам Республики Молдова остается одним из проблемных вопросов в части обеспечения социальных прав, наряду с адекватностью оценки бедности в целях оказания социальной помощи. В связи с этим, приведем рекомендацию комитета по этой проблеме. Комитет рекомендует повысить пенсии с тем, чтобы обеспечить надлежащий уровень жизни, и в качестве первого шага – прожиточный минимум. Комитет также рекомендует, чтобы социальные пособия рассчитывались на основе тщательной оценки уровня бедности и позволяли семьям иметь надлежащее благосостояние (п. 41)⁵. При оценке ситуации следует учитывать, также, демографическую ситуацию в республике. По данным национального бюро статистики на начало 2017 года в Республике Молдова проживало 609,9 тыс. жителей в возрасте 60 лет и старше, что составляет 17,2% от общей численности постоянного населения⁶.

Среди лиц в возрасте 60 лет и старше преобладают женщины – 16,8% общей численности населения, при доле мужчин 11,8%. Процесс старения более выражен в сельской местности, где доля пожилых людей в возрасте 60 лет и старше составляет 15,2% общей численности населения сельской местности по сравнению с 13,2% в городах. Согласно международной

¹ Заключительные замечания по второму периодическому докладу Республики Молдова об осуществлении Международного пакта об экономических, социальных и культурных правах E/2012/22,E/C.12/2011/3. [Online]: http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/docs/E.C.12.MDA.CO.2_ru.doc (Дата обращения: 10.12.2017).

² Заключительные замечания по третьему периодическому докладу Республики Молдова Приняты Комитетом ООН по экономическим, социальным и культурным правам на его шестьдесят второй сессии (18 сентября – 6 октября 2017 г.). [Online]: <http://spinternet.ohchr.org/Layouts/SpecialProceduresInternet/ViewCountryVisits.aspx?Lang=ru&country=MDA> (Дата обращения: 21.04.2018).

³ Заключительные замечания по второму периодическому докладу Республики Молдова об осуществлении Международного пакта об экономических, социальных и культурных правах E/2012/22,E/C.12/2011/3. [Online]: http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/docs/E.C.12.MDA.CO.2_ru.doc (Дата обращения: 10.12.2017).

⁴ Заключительные замечания по третьему периодическому докладу Республики Молдова Приняты Комитетом ООН по экономическим, социальным и культурным правам на его шестьдесят второй сессии (18 сентября – 6 октября 2017 г.). [Online]: <http://spinternet.ohchr.org/Layouts/SpecialProceduresInternet/ViewCountryVisits.aspx?Lang=ru&country=MDA> (Дата обращения: 21.04.2018).

⁵ Там же.

⁶ Пожилое население в Республике Молдова в 2016 году. [Online]: <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ru&idc=168&id=5762> (Дата обращения: 10.12.2017).

практике население считается старым, когда доля пожилых людей превышает 12%.¹ Очевидно именно данные показатели предопределили замечания и рекомендации, изложенные по результатам рассмотрения третьего периодического доклада Республики Молдова. Так, в замечаниях Комитета содержатся рекомендации исправить положение родителей, осуществляющих уход за детьми-инвалидами в части учета периодов ухода за детьми – инвалидами при начислении социальных пособий и установлении права на выплаты, также Комитетом формулируются рекомендации по пересмотру условий программ социального обеспечения, целью которых является гарантирование непрерывности страхового покрытия (п. 41).²

В сложившейся демографической, а также социально-экономической ситуации налицо необходимость модернизации пенсионной системы республики, с учетом этого необходимо принятие мер по совершенствованию существующей пенсионной системы на основе принципа солидарности. На законодательном уровне важно приведение национального законодательства в соответствие с принципами организации и функционирования государственной системы социального страхования и существующими международными стандартами; повышения финансовой устойчивости пенсионной системы посредством расширения и унификации условий, касающихся страхового стажа и пенсионного возраста, и накопления финансовых средств в резервном фонде бюджета государственного социального страхования; обеспечения более тесной связи между взносами государственного социального страхования и размером пенсии, назначаемой застрахованным лицам; проведения комплексных мер, направленных на развитие рынка труда, повышение уровня оплаты труда и улучшение демографической ситуации. Реализации принципа равенства в социальном обеспечении будет также способствовать изменение законодательства в части пересмотра категорий субъектов, пользующихся льготами и получающих дополнительные выплаты, для установления более четкой зависимости между размерами взносов социального страхования и пенсионными выплатами.

Повышению уровня защиты социальных прав человека будет способствовать информированность граждан о возможности обращения к международным процедурам защиты нарушенных прав. Национальный план действий в области прав человека на очередной период 2018-2022 гг., одобренный Парламентом Республики Молдова, а также эффективный механизм реализации и исполнения основных положений плана, создадут, на наш взгляд, условия для достижения указанной цели.

Библиография:

1. Заключительные замечания по второму периодическому докладу Республики Молдова об осуществлении Международного пакта об экономических, социальных и культурных правах E/2012/22, E/C.12/2011/3, [Online]: http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/docs/E.C.12.MDA.CO.2_ru.doc (Дата обращения: 10.12.2017).
2. Заключительные замечания по третьему периодическому докладу Республики Молдова Приняты Комитетом ООН по экономическим, социальным и культурным правам на его шестьдесят второй сессии (18 сентября – 6 октября 2017 г.). [Online]: http://spinternet.ohchr.org/_Layouts/SpecialProceduresInternet/ViewCountryVisits.aspx?Lang=ru&country=MDA (Дата обращения: 21.04.2018).
3. Закон Республики Молдова о социальной интеграции лиц с ограниченными возможностями. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова №г. 155-159, статья №: 508, 27.07.2012.

¹ Там же.

² Заключительные замечания по третьему периодическому докладу Республики Молдова Приняты Комитетом ООН по экономическим, социальным и культурным правам на его шестьдесят второй сессии (18 сентября – 6 октября 2017 г.). [Online]: http://spinternet.ohchr.org/_Layouts/SpecialProceduresInternet/ViewCountryVisits.aspx?Lang=ru&country=MDA (Дата обращения: 21.04.2018).

4. Комитет ООН по экономическим, социальным и культурным правам. Сорок шестая сессия. Женева, 2-20 мая 2011 года. Рассмотрение докладов, представленных государствами-участниками в соответствии со статьями 16 и 17 Пакта. Заключительные замечания Комитета по экономическим, социальным и культурным правам. [Online]: https://digitallibrary.un.org/record/756972/files/E_2013_22_E_C.12_2012_3-RU.pdf (Дата обращения: 12.12.2017).
5. Конституция Республики Молдова, принята 29.07.94. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова № 78/140 от 29.03.2016.
6. Кутейников С.Ю. Проблемы судебной защиты социально-экономических прав человека в современном международном праве. Дисс...канд.юрид наук. М., 2001. [Online]: <http://www.dissercat.com/content/problemy-sudebnoi-zashchity-sotsialno-ekonomicheskikh-prav-cheloveka-v-sovremennom-mezhdunar#ixzz50puVnhPh> (Дата обращения: 10.12.2017).
7. Международное право: учебник, 3-е изд., перераб., отв. ред. В. И. Кузнецов, Б. Р. Тузмухамедов. Москва: Норма: Инфра-М, 2010, 720 с. [Online]: http://textbook.news/mejdunarodnoe-pravo_696/rol-kompetentsiya-oon-sfere-prav-105653.html (Дата обращения: 10.12.2017).
8. Мунтяну А., Русу С., Вакарчук О. Руководство по правам человека для государственных служащих. Изд. 2-е, перераб. и доп. Кишинэу: Arc, 2016, 280 с.
9. Официальный сайт Организации объединенных наций. [Online]: <http://www.un.org/ru/charter-united-nations/index.html> (Дата обращения: 10.12.2017).
10. Пожилое население в Республике Молдова в 2016 году. [Online]: <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ru&idc=168&id=5762> (Дата обращения: 10.12.2017).
11. Постановление Правительства Республики Молдова № 711 от 09.08.2010 года об утверждении Типового положения об организации и финансировании социальной службы «Защищенное жилье» и Минимальных стандартов качества. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова № 148-149, статья №: 810,17.08.2010.
12. Постановление Правительства Республики Молдова № 722 от 22 сентября 2011 года об утверждении Типового положения об организации и функционировании социальной службы «Мобильная бригада». В: Мониторул Официал ал Р.Молдова № 160-163, статья №: 794, 30.09.2011.
13. Постановление Правительства Республики Молдова № 1034 от 31.12.2014 об утверждении Типового положения о Службе социального ухода на дому и Минимальных стандартов качества. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова № 1-10, статья №: 1, 16.01.2015.
14. Права человека. Учебник для вузов, отв. ред. Е. А. Лукашева. Москва: НОРМА; ИНФРА-М, 2001. 573 с.
15. Программа социально-экономического развития Республики Молдова на среднесрочный период (2017-2020 гг.) [Online]: lex.justice.md/UserFiles/File/2012/mo245-247ru/strategie_166.doc (Дата обращения: 10.12.2017).
16. Резолюция генеральной Ассамблеи ООН A/RES/46/223 от 2 марта Прием Республики Молдова в члены ООН 1992 г. [Online]: <http://www.un.org/ru/ga/46/docs/46res.shtml> (дата обращения: 10.12.2017).
17. Республика Молдова ратифицировала Конвенцию о правах инвалидов вследствие принятия Парламентом Закона № 166 от 06.07.2010. В: Мониторул Официал ал Р.Молдова № № 126-128, ст. 428, 23.07.2010.
18. Совет по правам человека, A/RES/60/251, 15 марта 2006 г. [Online]: hrlibrary.umn.edu/russian/council/Rres_humanrightscouncil.html (Дата обращения: 10.12.2017).
19. Ширёва И.В. Механизмы защиты прав человека в рамках Организации Объединенных Наций и в ее специализированных учреждениях. Автореф. Дисс. канд. юрид. наук. Москва, 2013. [Online]: <http://www.dissercat.com/content/mekhanizmy-zashchity-prav-cheloveka-v-ramkakh-organizatsii-obedinennykh-natsii> (Дата обращения: 10.12.2017).

Copyright©SCIUCHINA Natalia, 2018.

Contacte / Contacts / Контакты:

SCIUCHINA Natalia,
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice,
Bd. Ștefan cel Mare, 1,
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
E-mail: nataliashchukina@gmail.com

**RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ**

**CONSILIUL REDACȚIONAL AL REVISTEI
„REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL
ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE”**

**EDITORIAL BOARD (CONSILIUM)
OF THE „MOLDAVIAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW
AND INTERNATIONAL RELATIONS”**

**РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ
„МОЛДАВСКОГО ЖУРНАЛА МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА
И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ”**

BURIAN Alexandru.

Doctor habilitat în drept, profesor universitar, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar (ret.), Director al Institutului de Cercetări Strategice al Universității de Studii Europene din Moldova, Președinte al Asociației de Drept Internațional din Republica Moldova (Chișinău, Republica Moldova) – *Redactor-șef.*

BURIAN Alexander.

Doctor of Juridical Sciences, Professor, Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador (ret.), Director of The Institute for Strategic Studies of The European University of Moldova, President of the Moldavian Association of International Law (Kishinev, The Republic of Moldova) – *Editor-in-chief.*

БУРИАН Александр Дмитриевич.

Доктор юридических наук, профессор, Чрезвычайный и Полномочный посол (в отставке), Директор Института стратегических исследований Европейского университета Молдовы, Президент Молдавской Ассоциации международного права (Кишинев, Республика Молдова) – *Главный редактор.*

E-mail: alexandrurian@yahoo.com; alexandrurian@mail.ru

CHINDÎBALIUC Oleana.

Doctor în științe politice, conferențiar universitar, cercetător științific superior, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Șef Catedră Politică Mondială și Relații Internaționale a Universității de Studii Europene din Moldova (Chișinău, Republica Moldova).

— *Redactor-șef adjunct, Președinte al colegiului de redacție.*

KINDIBALYK Olyana.

PhD in Political Sciences, Associate Professor, Senior Researcher, Institute of Legal, Political and Sociological Research; Head of the Department of World Politics and International Relations at the University of European Studies of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova). — *Deputy Editor-in-chief, Head of Editorship.*

КИНДЫБАЛЮК Оляна Игоревна.

Кандидат политических наук, доцент, старший научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований; Заведующая кафедрой мировой политики и международных отношений Европейского университета Молдовы (Кишинев, Республика Молдова). — *Заместитель главного редактора, Председатель редакционной коллегии.*

E-mail: olyana.kindibalyk@gmail.com

CHIRTOACĂ Natalia.

Doctor în drept, conferențiar universitar, cercetător științific coordonator, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova) — *Secretar științific.*

CHIRTOACA Natalia.

Ph.D in Law, Associate Professor, leading researcher, Institute for Legal, Political and Sociological Research (Kishinev, The Republic of Moldova) — *Scientific secretary.*

КИРТОАКЭ Наталия Михайловна.

Кандидат юридических наук, доцент, ведущий научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинев, Республика Молдова) — *Ученый секретарь.*

E-mail: n_chirtoaca@mail.ru

ANGEL Jose Luis IRIARTE.

Doctor în drept, profesor universitar, Vicerector al Universității Publice din Navarra (Spania) - *Membbru al consiliului redacțional.*

ANGEL Jose Luis IRIARTE.

Doctor of Law, Professor, Vicerector of The Navarra Public University (Spain) – *Member of editorial board.*

АНХЕЛ Хосе Луис ИРИАРТЕ.

Доктор права, профессор, проректор Наваррского публичного университета (Испания) — *Член редакционного совета.*

E-mail: jluis.iriarte@unavarra.es

http://www.uta.edu.ec/formacioncompetencias2005/files/pictures/cv_luisiriarte.pdf

ARHILIUC Victoria.

Doctor habilitat în drept, profesor cercetător, Universitatea de Stat din Moldova (Republica Moldova) – *Membbru al consiliului redacțional.*

ARHILIUC Victoria.

Doctor of Juridical Sciences, Professor, The State University of Moldova (The Republic of Moldova) — *Member of editorial board.*

АРХИЛЮК Виктория Нестеровна.

Доктор юридических наук, профессор, Молдавский государственный университет (Республика Молдова) — *Член редакционного совета.*

E-mail: arhiliucv57@yahoo.com

ABASHIDZE Aslan.

Doctor habilitat în drept, profesor universitar, Șef catedră Drept Internațional, Universitatea Prieteniei Popoarelor din Rusia, Vice-Președinte al Comisiei ONU pentru drepturile economice, sociale și culturale (Federația Rusă) — *Membbru al consiliului redacțional.*

ABASHIDZE Aslan.

Doctor of Juridical Sciences, Professor, Head of the Department of International Law, The Peoples' Friendship University of Russia, Deputy Chairman of the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR) — (The Russian Federation) — *Member of editorial board.*

АБАШИДЗЕ Аслан Хусейнович.

Доктор юридических наук, профессор, зав. кафедрой международного права РУДН, Заместитель председателя Комитета ООН по экономическим, социальным и культурным правам (Российская Федерация) — *Член редакционного совета.*

E-mail: aslan.abashidze@gmail.com

http://www.intlaw-rudn.com/about-en/faculty/abashidze?set_language=en-us

BALAN Oleg.

Doctor habilitat în drept, profesor universitar, Rector al Academiei de Administrare Publică a Republicii Moldova (Republica Moldova) – *Membbru al consiliului redacțional.*

BALAN Oleg.

Doctor of Juridical Sciences, Professor, Rector of The Academy of Public Administration of The Republic of Moldova (The Republic of Moldova) – *Member of editorial board.*

БАЛАН Олег Иванович.

Доктор юридических наук, профессор, ректор Академии публичного управления Республики Молдова (Республика Молдова) – *Член редакционного совета.*

E-mail: rector1@aap.gov.md; balanoleg9@gmail.com

http://aap.gov.md/index.php?option=com_content&view=article&id=167&Itemid=294&lang=en

BENIUC Valentin.

Doctor habilitat în științe politice, profesor universitar, Rector al Institutului de Stat de Relații Internaționale din Moldova (Republica Moldova) – *Membru al consiliului redacțional.*

BENIUC Valentin.

Doctor of Political Sciences, Professor, Rector of The Moldavian State Institute of Foreign Relations (The Republic of Moldova) — *Member of editorial board.*

БЕНИУК Валентин Анастасьевич.

Доктор политических наук, профессор, Ректор Молдавского государственного института международных отношений (Республика Молдова) — *Член редакционного совета.*

E-mail: v.beniuc@mail.ru; irim@irim.md

<http://irim.md/index.php/ru/ob-irim/rektorat/13-memberscv/33-valentin-beniuc>

BOSHITSKY Iury.

Doctor în drept, profesor universitar, Rector al Universității de Drept din Kiev a Academiei Naționale de Științe a Ucrainei (Ucraina) – *Membru al consiliului redacțional.*

BOSHITSKY Iury.

Ph.D in Law, Professor, Rector of The Kyiv University of Law of The National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine) — *Member of editorial board.*

БОШИЦКИЙ Юрий Ладиславович.

Кандидат юридических наук, профессор, Ректор Киевского университета права НАН Украины (Украина) — *Член редакционного совета.*

E-mail: rector@kul.kiev.ua; inter-dep@kl.kiev.ua

<http://en.kul.kiev.ua/kerivnictvo/boshickiy-juriy-ladislavovich.html>

DERGACIOV Vladimir.

Doctor habilitat în științe geografice, profesor universitar, expert în geopolitică, profesor la Universitatea Națională din Odesa (Ucraina) — *Membru al consiliului redacțional.*

DERGACHEV Vladimir A.

Dr. Sc. (Geography), Professor, Expert in geopolitics, Professor of the Odessa National University (Ukraine) — *Member of editorial board.*

ДЕРГАЧЕВ Владимир Александрович.

Доктор географических наук, профессор, эксперт в геополитике, профессор Одесского национального университета (Украина) — *Член редакционного совета.*

E-mail: admin@dergachev.ru; dergachev@farlep.net

<http://www.dergachev.farlep.net/>

<http://www.dergachev.ru/>

<http://dergachev-va.livejournal.com/>

DYULGEROVA Nina Angelova.

Doctor habilitat în economie, doctor în istorie, profesor universitar, Catedra Relații Internaționale și Științe Politice, Universitatea Liberă din Varna „Chernorizec Hrabar” (Varna, Bulgaria) – *Membru al consiliului redacțional.*

DYULGEROVA Nina Angelova.

Doctor of Economic Sciences (management and security), Ph.D. in History, Professor of International relations, Department of International Relations and Political Sciences, Faculty „Social Sciences”, Varna Free University „Chernorizec Hrabar” (Varna, Bulgaria) - *Member of editorial board.*

ДЮЛГЕРОВА Нина Ангелова.

Доктор экономических наук, кандидат исторических наук, профессор Варненского свободного университета «Черноризец Храбър» (Варна, Болгария)

— *Член редакционного совета.*

E-mail: nina_d6@hotmail.com; nina_d56@yahoo.com

<http://nina-dulgerova.org/Papers.htm>

<http://nina-dulgerova.org/CV.htm>

FUEREA Augustin.

Doctor în drept, profesor universitar, Universitatea din București (România) – *Membbru al consiliului redacțional.*

FUEREA Augustin.

Doctor of Law, Professor, The University of Bucharest (Romania) – *Member of editorial board.*

ФУЕРЕА Августин.

Доктор права, профессор, Бухарестский государственный университет (Румыния) – *Член редакционного совета.*

E-mail: augustinfueria@yahoo.com

http://www.univnt.ro/cv/uploads/cv/CV_Fueria_Augustin.pdf

http://www.drept.unibuc.ro/dyn_doc/cv/a-fueria.pdf

HAVÁNIK Jozef.

Doctor în economie, Rector al Universității „Alexandr Dubcek” din Trenčín, Slovacia (Trenčín, Republica Slovacă) — *Membbru al consiliului redacțional.*

HAVÁNIK Jozef.

PhD in economy, Rector of the Alexander Dubček University of Trenčín (Trenčín, Slovak Republic) — *Member of editorial board.*

ХАБАНИК Джозеф.

Доктор экономических наук, Ректор университета им. Александра Дубчека в Тренчине (Тренчин, Словацкая Республика) — *Член редакционного совета.*

E-mail: rector@tuni.sk

<http://tuni.sk/univerzita/organy-univerzity/rector/>

HEINRICH Hans-Georg.

Doctor în drept, profesor universitar, Universitatea din Viena (Austria) — *Membbru al consiliului redacțional.*

HEINRICH Hans-Georg.

Doctor of Law, Professor, The University of Vienna (Austria) — *Member of editorial board.*

ХЕЙНДРИЧ Ханс-Георг.

Доктор права, профессор, Венский университет (Австрия) — *Член редакционного совета.*

E-mail: hans-georg.heinrich@univie.ac.at

<http://www.enri-east.net/consortium/institute-for-advanced-studies/en/>

KAPUSTIN Anatolii.

Doctor habilitat în drept, profesor universitar, Președinte al Asociației de Drept Internațional din Federația Rusă (Moscova, Federația Rusă) — *Membbru al consiliului redacțional.*

KAPUSTIN Anatoly.

Doctor of Juridical Sciences, Professor, President of The Russian Association of International Law (Moscow, The Russian Federation) — *Member of editorial board.*

КАПУСТИН Анатолий Яковлевич.

Доктор юридических наук, профессор, Президент Российской ассоциации международного права (Москва, Российская Федерация) — *Член редакционного совета.*

E-mail: kapustin@izak.ru, akap@mail.ru

http://jppublishing.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=96&Itemid=102

<http://izak.ru/381>

LIPKOVA Ludmila.

Doctor în Economie, Ing., profesor universitar, Decan, Facultatea de Relații Internaționale, Universitatea Economică din Bratislava (Bratislava, Republica Slovacia) — *Membru al consiliului redacțional.*

Dr.h.c. prof. Ing. LIPKOVA Ludmila, CSc.

Doctor of Economics, Professor, Dean, Faculty of International Relations, University of Economics in Bratislava, Slovakia (Bratislava, The Slovak Republic) — *Member of editorial board.*

ЛИПКОВА Людмила.

Доктор экономических наук, профессор, Декан факультета международных отношений Экономического университета в Братиславе (Братислава, Словацкая Республика) — *Член редакционного совета.*

E-mail: lipkova@euba.sk

<http://www.osobnosti.sk/index.php?os=zivotopis&ID=1347>

MAZILU Dumitru.

Doctor în drept, profesor universitar, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar (ret.), Universitatea „Spiru Haret” din București (România) — *Membru al consiliului redacțional.*

MAZILU Dumitru.

Doctor of Law, Professor, Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador (ret.), The „Spiru Haret” University of Bucharest (Romania) — *Member of editorial board.*

МАЗИЛУ Думитру.

Доктор права, профессор, Чрезвычайный и Полномочный посол (в отставке), Университет им. Спиру Харета, Бухарест (Румыния) — *Член редакционного совета.*

E-mail: dumitru.mazilu@spiruharet.ro; secretariat@universitatea-cantemir.ro

http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_Mazilu

NAZARIA Sergiu.

Doctor habilitat în științe politice, doctor în istorie, conferențiar universitar, Institutul de Stat de Relații Internaționale din Moldova (Chișinău, Republica Moldova) — *Membru al consiliului redacțional.*

NAZARIA Sergei.

Doctor of Political Sciences, Ph.D in History, Associate professor, The Moldavian State Institute of Foreign Relations (Kishinev, The Republic of Moldova) — *Member of editorial board.*

НАЗАРИЯ Сергей Михайлович.

Доктор политических наук, кандидат исторических наук, доцент, Молдавский государственный институт международных отношений (Кишинев, Республика Молдова) — *Член редакционного совета.*

E-mail: sergnazar@mail.ru

PAPAVA Vladimir.

Doctor habilitat în economie, profesor universitar, academician al Academiei Naționale de Științe a Georgiei, Profesor universitar la Facultatea de Economie a Universității de Stat din Tbilisi „Ivane Javakhishvili” (Tbilisi, Georgia) — *Membru al consiliului redacțional.*

PAPAVA Vladimir.

Doctor of Economic Sciences, Professor, Academician of the Georgian National Academy of Sciences, Professor of Economics, Faculty of Economics and Business, The Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Tbilisi, Georgia) — *Member of editorial board.*

ПАПАВА Владимир.

Доктор экономических наук, профессор, действительный член Национальной Академии наук Грузии, профессор Экономического факультета Тбилисского государственного университета имени Иванэ Джавахишвили (Тбилиси, Грузия) — *Член редакционного совета.*

E-mail: papavavladimer@gfsis.org; papavavladimer@yahoo.com

<http://www.papava.info/>; http://en.wikipedia.org/wiki/Vladimer_Papava

POPESCU Dumitra.

Doctor în drept, profesor universitar, Universitatea „Titu Maiorescu” din București, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (România) — *Membru al consiliului redacțional.*

POPESCU Dumitra.

Doctor of Law, Professor, The „Titu Maiorescu” University of Bucharest, Legal Research Institute „Academician Andrei Rădulescu” of the Romanian Academy (Romania) — *Member of editorial board.*

ПОПЕСКУ Думитра.

Доктор права, профессор, Бухарестский университет имени Титу Майореску, Научно-исследовательский юридический институт имени академика Андрея Рэдулеску Румынской Академии (Румыния) — *Член редакционного совета.*

E-mail: juridic_institut@yahoo.com

STRATIEVSCHI Dmitrii.

Doctor în istorie, Vicedirector al Centrului de studii a Europei de Est din Berlin OEZB e.v. (Berlin, Republica Federală Germania) — *Membru al consiliului redacțional.*

STRATIEVSKI Dmitri.

Ph.D in History, Deputy Director of the Center for the Study of Eastern Europe in Berlin OEZB e.v. (Berlin, The Federal Republic of Germany) — *Member of editorial board.*

СТРАТИЕВСКИЙ Дмитрий.

Доктор исторических наук, заместитель директора Центра изучения Восточной Европы в Берлине OEZB e.v. (Берлин, Федеративная Республика Германия) — *Член редакционного совета.*

E-mail: stratievski@gmx.de

SEDLETCHI Iurie.

Doctor în drept, profesor universitar, Rector al Universității de Studii Europene din Moldova (Chișinău, Republica Moldova) — *Membru al consiliului redacțional.*

SEDLETSCI Yuri.

Ph.D in Law, Professor, Rector of The European University of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova) — *Member of editorial board.*

СЕДЛЕЦКИЙ Юрий Николаевич.

Кандидат юридических наук, профессор, Ректор Европейского университета Молдовы (Кишинев, Республика Молдова) — *Член редакционного совета.*

E-mail: iuriesedletchii@yahoo.fr

<http://www.usem.md/ro.html>

TIMCENCO Leonid.

Doctor habilitat în drept, profesor universitar, Universitatea Națională a Serviciului Fiscal de Stat al Ucrainei (Kiev, Ucraina) — *Membru al consiliului redacțional.*

TIMCHENKO Leonid.

Doctor of Juridical Sciences, Professor, The National University of The State Tax Service of Ukraine (Kiev, Ukraine) — *Member of editorial board.*

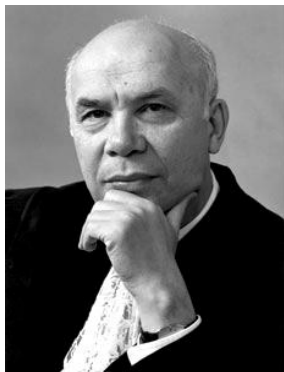
ТИМЧЕНКО Леонид Дмитриевич.

Доктор юридических наук, профессор, Национальный университет Государственной налоговой службы Украины (Киев, Украина) — *Член редакционного совета.*

E-mail: ltymch@ukr.net; timchenko@asta.edu.ua

VERESHCHETIN Vladlen.

Doctor habilitat în științe juridice, profesor universitar. În 1984-1995 – membru al Curții Permanente de Arbitraj a ONU (Haga), în 1992-1994 – membru și președinte al Comisiei de Drept Internațional a ONU, în 1995-2006 – Judecător al Curții Internaționale de Justiție a ONU (Haga), din 2012 – Arbitru în Dreptul Cosmic (Spațial) la Curtea Permanentă de Arbitraj a ONU (Haga). În 1978-1995 — Vice-președinte, din 1995 – Președinte de onoare al Institutului Internațional de Drept Cosmic (Spațial) din Paris. Din 1977 — academician al Academiei Internaționale de Astronautică (SUA), din 2006 — academician al Academiei de Științe din Bulgaria. (Federația Rusă) — *Membru al consiliului redacțional.*

Vladlen S. VERESHCHETIN.

Doctor of Juridical Sciences, Professor. In 1984-1995 - Member of the Permanent Court of Arbitration (the Hague). In 1992-1994 — Member and Chairman of the United Nations International Law Commission. In 1995-2006 — Judge of the International Court of Justice (the Hague). From 2012, the Referee for Space Law of the Permanent Court of Arbitration (the Hague). In 1978-1995-Vice President, from 1995 — Director Emeritus of the International Institute of Space Law (Paris). Since 1977 — Member of the International Astronautical Academy (USA), since 2006 — Foreign Member of Bulgarian Academy of Sciences. (The Russian Federation) — *Member of editorial board.*

ВЕРЕЩЕТИН Владлен Степанович.

Доктор юридических наук, профессор. С 1984 по 1995 год — член Постоянной палаты третейского суда (г. Гаага). В 1992-1994 годах — член Комиссии международного права ООН. В 1994 году возглавлял Комиссию. В 1995-2006 годах — Судья Международного Суда ООН (г. Гаага). С 2012 г. — арбитр по космическому праву Постоянной Палаты третейского суда (г. Гаага). В 1978-1995 годах — вице-президент, с 1995 г. — почетный директор Международного института космического права (Франция). С 1977 г. — действительный член Международной астронавтической академии (США). С 2006 г. — иностранный член Болгарской Академии наук. (Российская Федерация) — *Член редакционного совета.*

E-mail: vsvereshchetin@ziggo.nl;

<http://legal.un.org/avl/faculty/Vereshchetin.html>; http://legal.un.org/avl/pdf/ls/Vereshchetin_bio.pdf;
<http://intlaw-rudn.com/about/history-faces/vereshchetin>

WILLIAMS Silvia Maureen.

Doctor în drept și științe sociale, profesor de Drept Internațional Public, Universitatea din Buenos Aires. Președintele Comitetului de Drept Internațional Spațial al Asociației de Drept Internațional (ILA — Londra). Membru al Consiliului executiv al Asociației de Drept Internațional (sediul, Londra). Membru al Institutului Internațional de Drept Spațial, membru al Academiei Internaționale de Astronautică, membru al Institutului Regal de Relații Internaționale (Chatham House), membru al Institutului Ibero-American de Drept Aerian și Spațial (Argentina) – *Membru al consiliului redacțional.*

WILLIAMS Silvia Maureen.

Doctor of Law and Social Sciences, Professor of Public International Law, University of Buenos Aires. President of the International Space Law Committee of the International Law Association (ILA — London). Member of the Executive Council of the International Law Association (Headquarters, London). Member of the Institut International de Droit Spatial, full member of the International Academy of Astronautics, the Royal Institute of International Affairs (Chatham House), the Ibero American Institute of Air and Space Law (Argentina) – *Member of editorial board.*

УИЛЬЯМС Сильвия Морин.

Доктор права и социальных наук, профессор международного публичного права, Университет Буэнос-Айреса. Президент Комитета по международному космическому праву Ассоциации международного права (АМП — Лондон). Член, Сопредседатель Исполнительного Совета Ассоциации международного права (штаб-квартира, Лондон). Член Международного Института международного космического права, действительный член Международной академии астронавтики Королевского института международных отношений (Чэтхэм Хаус) и Иберо-американского института воздушного и космического права (Аргентина) – *Член редакционного совета.*

E-mail: maureenw777@yahoo.co.uk;

[swilliams@derecho.uba.ar](http://www.derecho.uba.ar/investigacion/investigadores/williams.php)<http://www.derecho.uba.ar/investigacion/investigadores/williams.php>

**RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ**

**COLEGIUL DE REDACȚIE (RECENZENȚII)
EDITORSHIP (REVIEWERS)
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ (РЕЦЕНЗЕНТЫ)**

CHINDÎBALIUC Oleana.

Doctor în științe politice, conferențiar universitar, cercetător științific superior, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Șef Catedră Politică Mondială și Relații Internaționale a Universității de Studii Europene din Moldova (Chișinău, Republica Moldova).

— *Redactor-șef adjunct, Președinte al colegiului de redacție.*

KINDIBALYK Olyana.

PhD in political science, Associate Professor, Senior Scientific Fellow, Institute of Legal, Political and Sociological Research; Head of the Department of World Politics and International Relations at the University of European Studies of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova). — *Deputy Editor-in-chief, Head of Editorship.*

КИНДЫБАЛЮК Оляна Игоревна.

Кандидат политических наук, доцент, старший научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований; Заведующая кафедрой мировой политики и международных отношений Европейского университета Молдовы (Кишинев, Республика Молдова). — *Заместитель главного редактора, Председатель редакционной коллегии.*

E-mail: olyana.kindibalyk@gmail.com

ANȚEI Nadia Cerasela.

Doctor în drept, Profesor universitar, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Universitatea „Dunărea de Jos” (Galați, România).

ANȚEI Nadia Cerasela.

PhD in Law, Professor, Faculty of Legal, Social and Political Sciences, „Dunarea de Jos University” (Galati, Romania).

АНИЦЕЙ Надия Черасела.

Доктор права, профессор, факультет юридических, социальных и политических наук, университет «Нижний Дунай», (Галац, Румыния).

E-mail: nadia.anitei@ugal.ro; ncerasela@yahoo.com

CIUCĂ Aurora.

Doctor în drept, Profesor universitar, Profesor la Universitatea „Stefan Cel Mare” din Suceava, Avocat la Baroul de Avocați Iași, Președinte al Asociației „Vespasian V. Pella” Iași (Iași, România).

CIUCA Aurora.

Ph.D in Law, Professor at „Stefan cel Mare” University of Suceava, Lawyer Yassy Bar Association, President of „Vespasian V. Pella” Association (Yassy, Romania).

ЧИУКЭ Аурора.

Доктор права, профессор, Профессор Сучавского университета «Штефан чел Маре»; Адвокат в Ясской ассоциации адвокатов; Президент ассоциации „Vespasian V. Pella” (Яссы, Румыния).

E-mail: aurora_ciuca_2000@yahoo.com

DORUL Olga.

Doctor în drept, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova; cercetător științific, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova).

DORUL Olga.

Ph.D in Law, Associate Professor, The Moldova State University; scientific fellow, Institute of Legal, Political and Sociological Research (Kishinev, The Republic of Moldova).

ДОРУЛ Ольга Павловна.

Кандидат юридических наук, доцент, Молдавский государственный университет, научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинев, Республика Молдова).

E-mail: dorulolga@yahoo.com

BURIAN Cristina.

Doctor în drept, conferențiar universitar la Catedra Drept Public, Universitatea de Studii Europene din Moldova; Secretar I, Direcția Generală Drept Internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova (Chișinău, Republica Moldova).

BURIAN Cristina.

Ph.D in Law, Associate Professor, Departament of Public Law, European University of Moldova; First Secretary, The International Law Department, Ministry of Foreign Affairs and European Integration of the Republic of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova).

БУРИАН Кристина Александровна.

Кандидат юридических наук, доцент кафедры публичного права, Европейский университет Молдовы; Первый секретарь, Генеральный Департамент международного права, Министерство иностранных дел и европейской интеграции Республики Молдова (Кишинев, Республика Молдова).

E-mail: krisburian@yahoo.com

EVSEEV Vladimir.

Doctor în științe tehnice, Expert militar, Vicedirector al Institutului Statelor CSI (Moscova, Federația Rusă).

EVSEEV Vladimir.

Ph.D in Technical Science, Military expert, Deputy Director of the Institute of CIS Countries (Moscow, The Russian Federation).

ЕВСЕЕВ Владимир Валерьевич.

Кандидат технических наук, Военный эксперт, Заместитель директора Института стран СНГ (Москва, Российская Федерация).

E-mail: vlad.evseev@gmail.com

http://ru.ino-ppic.ru/yevseyev_v/

<http://ir.russiancouncil.ru/person/evseev-vladimir-valerevich/>

GLADARENCO-STOIAN Maia.

Doctor în istorie, Plymouth City College, Institutul Regal de Personal și Dezvoltare (Plymouth, Marea Britanie).

GLADARENCO-STOIAN Maia.

Ph.D in History, Plymouth City College, Chartered Institute of Personnel and Development Course (Plymouth, United Kingdom).

ГЛАДАРЕНКО-СТОЯН Майя.

Доктор исторических наук, Плимутский колледж, Королевский Институт персонала и развития (Плимут, Великобритания).

E-mail: maia_gl@yahoo.fr

GENTIMIR Alina Mirabela.

Doctor în drept, Lector, Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (Iași, România).

GENTIMIR Alina Mirabela.

Lecturer Ph.D, Faculty of Law, „Alexandru Ioan Cuza” University of Iassy (Iassy, Romania).

ДЖЕНТИМИР Алина.

Кандидат юридических наук, преподаватель, Юридический факультет Ясского университета им. А.И.Кузы (Яссы, Румыния).

E-mail: agentimir@yahoo.fr

GLUHAIA Diana.

Doctor în drept, Universitatea Publică din Navarra (Pamplona, Spania).

GLUHAIA Diana.

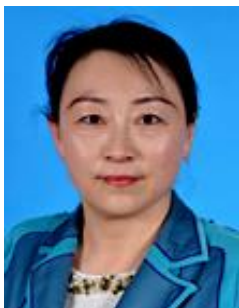
Ph.D in Law, The Navarra Public University (Pamplona, Spain).

ГЛУХАЯ Диана.

Доктор права, Наваррский публичный университет (Памплона, Испания).

E-mail: diana.gluhaya@unavara.es; diana_gluhaia@yahoo.com

GUO Ping.

Profesor universitar de drept maritim, director al Institutului de Drept Internațional Maritim (IIML) a Universității Maritime din Dalian, director a Asociației Chineze de Drept Maritim, arbitru în Comisia Chineză de Arbitraj Maritim (Dalian, Republica Populară Chineză).

GUO Ping.

Professor of Maritime Law, Director of The Institute of International Maritime Law (IIML) of the Dalian Maritime University, director of China Maritime Law Association, the arbitrator of China Maritime Arbitration Commission (Dalian, The People's Republic Of China).

ГУО Пинг.

Профессор морского права, директор Института международного морского права (ИИМЛ) Даляньского морского университета, директор китайской Ассоциации морского права, арбитр Арбитражной морской комиссии Китая (Далянь, КНР).

E-mail: guoping@dl.cn , guoping@dmlmu.edu.cn

IOVIȚĂ Alexandrina.

Doctor în drept, UNAIDS, Cartierul general, Coordonator programe, drepturile omului și legislație (Chișinău, Republica Moldova – Geneva, Elveția).

IOVITA Alexandrina.

Ph.D in Law, UNAIDS Secretariat, Headquarters, Programme Officer, Human Rights and Law (Kishinev, The Republic of Moldova – Geneva, Switzerland).

ИОВИЦЭ Александрина Александровна.

Кандидат юридических наук, UNAIDS, генеральный офис, сотрудник по программам, права человека и правовые вопросы (Кишинев, Республика Молдова, Женева, Швейцария).

E-mail: alexandrina_iovita@yahoo.com

JANAS Karol.

Doctor în politologie, conferențiar universitar, Șef Catedră Politologie, Universitatea „Alexandr Dubcek” din Trenčin, Slovacia (Trenčin, Republica Slovacă).

JANAS Karol.

Doc. PhD in Political Sciences, Associate Professor, Head of the Department Politologie of the Trenčianska Univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne (Trenčin, The Slovak Republic).

ЯНАС Карол.

Доктор политологии, доцент, Заведующий кафедрой политологии Тренчанского университета им. Александра Дубчека в Тренчине (Тренчин, Словацкая Республика).

E-mail: karol.janas@tuni.sk
<http://politologia.tuni.sk/index.php?id=5>

KOVALEVA Natalia.

Doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Director al Fundației de Caritate „Fii Om!” (Orenburg, Federația Rusă).

KOVALYOVA Natalia.

Ph.D., Associate Professor, Director of the Charity Foundation „Be a man!” (Orenburg, The Russian Federation).

КОВАЛЁВА Наталья Александровна.

Кандидат педагогических наук, доцент, директор Благотворительного Фонда «Будь Человеком!» (Оренбург, Российская Федерация).

E-mail: kovaleva_osu@mail.ru
<http://www.osu.ru/doc/3117>

LISENCO Vladlena.

Doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Vicerector pentru relații internaționale, Universitatea de Stat din Transnistria „T.G.Șevcenco” (Tiraspol, Republica Moldova).

LISENCO Vladlena.

Doctor of Juridical Sciences, Associate Professor, Vicerector for International relations, Taras Shevchenko State University of Transnistria (Tiraspol, The Republic of Moldova).

ЛЫСЕНКО Владлена.

Доктор юридических наук, доцент, Заместитель ректора по международным связям, Приднестровский государственный университет имени Т. Г. Шевченко (Тирасполь, Республика Молдова).

E-mail: vlada.lisenco@mail.ru

MATTOŠ Boris.

Doctor în științe politice, Vicerector pentru relații internaționale, Universitatea Economică din Bratislava (Bratislava, Republica Slovacă).

MATTOS Boris.

PhD in political science, Vicerector for International relations, University of Economics in Bratislava, Slovakia (Bratislava, The Slovak Republic).

МАТОШ Борис.

Доктор политических наук, Заместитель ректора по международным связям, Экономический университет в Братиславе (Братислава, Словацкая Республика).

E-mail: mattos@euba.sk

METREVELI Levan.

Doctor în științe politice, șef al Centrului pentru dezvoltarea integrată a Georgiei, Universitatea de Stat Tbilisi (Tbilisi, Georgia).

METREVELI Levan.

Doctor of Political Sciences, Head of the Center for integrated development of Georgia, Tiflis State University (Tbilisi, Georgia).

МЕТРЕВЕЛИ Леван.

Доктор политических наук, руководитель Центра комплексного развития Грузии Тбилисского государственного университета (Тбилиси, Грузия).

E-mail: levanmetreveli@yahoo.com

MOUSMOUTI Maria.

Doctor în drept, Director executiv al Centrului European de Drept Constituțional din Atena (Atena, Grecia).

MOUSMOUTI Maria.

Ph.D in Law, Executive director of The European Center of Constitutional Law (Athenas, Grece).

МОУСМУТИ Мария.

Доктор права, Исполнительный директор Европейского центра конституционного права (Афины, Греция).

E-mail: mousmou@yahoo.com

<http://www.cecl2.gr/index.php/en/thecentre/theboard/11-thecentre/cv/16-08-maria-mousmouti>
http://ials.sas.ac.uk/postgrad/LDclinic/LDclinic_who.htm

SÂRCU Diana.

Doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Director al Institutului Național de Justiție al Republicii Moldova (Chișinău, Republica Moldova).

SARCU Diana.

Doctor of Juridical Sciences, Associate professor, Director of the National Institute of Justice of the Republic of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova).

СЫРКУ Диана.

Доктор юридических наук, доцент, Директор Национального института юстиции Республики Молдова (Кишинев, Республика Молдова).

E-mail: sircu@yahoo.com

SYCI Alexandru.

Doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar, Universitatea Națională „Jurie Fedikovici” din Cernăuți (Cernăuți, Ucraina).

SYCH Alexander.

Doctor of Historical Sciences, Professor, Chernivtsi National University „Yuri Fedkovych” (Chernivtsi, Ukraine).

СЫЧ Александр Иванович.

Доктор исторических наук, профессор, Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича (Черновцы, Украина).

E-mail: asych_chnu@yahoo.com, amenitinna@gmail.com

SOLNȚEV Alexandr.

Doctor în drept, conferențiar universitar, Șef-adjunct al Catedrei de Drept Internațional al Universității Prieteniei Popoarelor din Rusia (Moscova, Federația Rusă).

SOLNTSEV Alexander.

Ph.D in Law, Associate Professor, Deputy Head of the Department of International Law PFUR, the Peoples' Friendship University of Russia (Moscow, The Russian Federation).

СОЛНЦЕВ Александр Михайлович.

Кандидат юридических наук, доцент, зам. заведующего кафедрой международного права Российского университета дружбы народов (Москва, Российская Федерация).

E-mail: a.solntsev@gmail.com; intlaw.rudn@gmail.com
www.intlaw-rudn.com

SMOCHINA Carolina.

Doctor în drept, conferențiar universitar, Universitatea Europeană din Lefke (Lefke, Nicosia, Cipru).

SMOCHINA Carolina.

Ph.D in Law, Associate Professor, European University of Lefke (Lefke, Nicosia, Cyprus).

СМОКИНЭ Каролина.

Доктор права, доцент, Европейский Университет в Лefке (Лefке, Никосия, Кипр)

E-mail: smochina@gmail.com

ISMAYL Togrul.

Doctor în istorie, Doctor în economie, conferențiar universitar, Universitatea TOBB, Economie și Tehnologie (Ankara, Turcia).

ISMAYL Togrul.

Ph.D in History, Ph.D in Economic Sciences, Associate Professor, TOBB University of Economics and Technology (Ankara, Turkey).

ИСМАИЛ Тогрул.

Доктор истории, Доктор экономики, доцент, TOBB университет экономики и технологии (Анкара, Турция).

E-mail: togrul65@hotmail.com, tismayil@etu.edu.tr

ȚIGĂNAȘ Ion.

Doctor în drept, Director General Adjunct, Agenția de Stat Pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (Chișinău, Republica Moldova).

TIGANAS Ion.

Ph.D in Law, Deputy General Director of The State Agency on Intellectual Property of The Republic of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova).

ЦИГЭНАШ Ион.

Кандидат юридических наук, Генеральный вице-директор Государственного агентства по интеллектуальной собственности Республики Молдова (Кишинев, Республика Молдова).

E-mail: iondrept@yahoo.com

http://www.agepi.gov.md/pdf/about/cv_tiganas.pdf

**RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ**

**DATE DESPRE AUTORI
DATES OF AUTHORS
СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ**

	<p>ARHILIU Victoria. Doctor habilitat în drept, profesor cercetător, Universitatea de Stat din Moldova (Chișinău, Republica Moldova) – <i>Membru al consiliului redacțional.</i></p> <p>ARHILIU Victoria. Doctor of Juridical Sciences, Professor, The State University of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova) — <i>Member of editorial board.</i></p> <p>АРХИЛИОК Виктория Нестеровна. Доктор юридических наук, профессор, Молдавский государственный университет (Кишинев, Республика Молдова) — <i>Член редакционного совета.</i></p> <p>E-mail: arhiliucv57@yahoo.com</p>
	<p>ANIȚEI Nadia Cerasela. Doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Universitatea „Dunărea de Jos” (Galați, România).</p> <p>ANITEI Nadia Cerasela. – PhD in Law, Professor, Faculty of Legal, Social and Political Sciences, „Dunarea de Jos University” (Galati, Romania).</p> <p>АНИЦЕЙ Надия Черасела. Доктор права, профессор, профессор, факультет юридических, социальных и политических наук, университет «Нижний Дунай», (Галац, Румыния).</p> <p>E-mail: ncerasela@yahoo.com</p>
	<p>CHINDÎBALIU Oleana. Doctor în științe politice, conferențiar universitar, cercetător științific superior, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice; Șef Catedră Politică Mondială și Relații Internaționale a Universității de Studii Europene din Moldova (Chișinău, Republica Moldova).</p> <p>KINDIBALYK Olyana. PhD in Political Sciences, Associate Professor, Senior Scientific Fellow, Institute of Legal, Political and Sociological Research; Head of the Department of World Politics and International Relations at the University of European Studies of Moldova (Kishinev, The Republic of Moldova).</p> <p>КИНДЫБАЛЮК Оляна Игоревна. Кандидат политических наук, доцент, старший научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований; Заведующая кафедрой мировой политики и международных отношений Европейского университета Молдовы (Кишинев, Республика Молдова).</p> <p>E-mail: olyana.kindibalyk@gmail.com</p>
	<p>LUPAȘCO Vera. Magistru în drept, lector superior, Universitatea de Studii Europene din Moldova, doctorandă, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova).</p> <p>LUPASCO Vera. Master in law, Lecturer, University of European Studies of Moldova, PhD, Institute of Legal, Political and Sociological Research (Kishinev, The Republic of Moldova).</p> <p>ЛУПАШКО Вера. Магистр права, старший преподаватель, Европейский университет Молдовы, аспирант, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинёв, Республика Молдова).</p> <p>E-mail: lupasco_veronica@mail.ru</p>

	<p>TUNÇ Ahmet. Conferențiar universitar, Universitatea Kahramanmaraş Sütçü İmam, Facultatea Științe politice și Relații internaționale (Turcia)</p> <p>TUNÇ Ahmet. Assistant Professor, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Department Of Political Science And International Relations (Turkey).</p> <p>ТУНДЖ Ахмет. Доцент, Университет Сютчу Имама (Кахраманмараш), Факультет политических наук и международных отношений (Турция).</p> <p>E-mail: dr.tuncahmet@gmail.com</p>
	<p>CHIRTOACĂ Leonid. Doctor în drept, conferențiar universitar, cercetător științific coordonator, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău, Republica Moldova);</p> <p>CHIRTOACA Leonid. PhD in law, Associate Professor, leading researcher, Institute of Legal, Political and Sociological Research (Kishinev, The Republic of Moldova);</p> <p>КИРТОАКЭ Леонид. Кандидат юридических наук, доцент, ведущий научный сотрудник, Институт юридических, политических и социологических исследований (Кишинев, Республика Молдова).</p> <p>E-mail: leonid.chirtoaca@yahoo.com</p>
	<p>ȘUCȘINA Natalia Доктор права, доцент, соискатель, Институт юридических, политических и социологических исследований (Республика Молдова).</p> <p>SCIUCHINA Natalia. Doctor în drept, conferențiar universitar, competitor, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice (Republica Moldova).</p> <p>SCIUCHINA Natalia. PhD in Law, associate professor, aspirant of the Institute of Legal, Political and Sociological Research (The Republic of Moldova).</p> <p>E-mail: nataliashchukina@gmail.com</p>
	<p>SCHIN George Cristian. Doctor în economie, conferențiar universitar, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Universitatea „Dunărea de Jos” (Galați, România).</p> <p>SCHIN George Cristian. PhD in management, associate professor, Faculty of Legal, Social and Political Sciences, „Dunarea de Jos University” (Galati, Romania).</p> <p>СКИН Георгий Кристиан . Кандидат экономических наук, доцент факультет юридических, социальных и политических наук, университет «Нижний Дунай» (Галац, Румыния).</p> <p>E-mail: george.schin@ugal.ro; schingeorge@gmail.com</p>

RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ

CERINȚELE

**privind condițiile de prezentare a manuscriselor pentru publicare în
„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”**

Revista teoretico-științifică „Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale” acceptă pentru publicare articole în limbile moldovenească (română), rusă, engleză, spaniolă, franceză, germană (la discreția autorului), care conțin rezultate inedite ale cercetărilor efectuate și care sunt ajustate la „Cerințele privind condițiile de prezentare a manuscriselor articolelor”.

Consiliul Redacțional acceptă manuscrisul articolului pentru publicare în corespundere cu profilurile ediției („drept” și „științe politice”), cu un volum nu mai mult de 20 de pagini, inclusiv figuri și tabele. Manuscrisul ar trebui să conțină doar materiale originale, efectuat la un înalt nivel științific, reflectând rezultatele cercetării efectuate de către autor, obținute cu cel mult un an înainte de publicare, și care conține un element clar privitor la inovația științifică a cercetării și propria contribuție a autorului. Sunt acceptate pentru publicare materialele care anterior nu au fost publicate în alte ediții și nu au fost destinate pentru publicarea simultană în diverse ediții. Articolele sunt expuse recenzării obligatorii, în conformitate cu *Anexa 3*. Pentru doctoranzi (competitori) este obligatorie recenzarea articolelor de către conducătorul științific. Pot fi publicate doar articolele care au primit recenzii pozitive.

Cerințele menționate mai sus se aplică tuturor materialelor trimise pentru publicare în adresa revistei. Consiliul Redacțional are dreptul de a nu accepta publicarea materialelor în caz de: a) nerespectarea cerințele privind condițiile de prezentare a manuscriselor articolelor; b) plagiat; c) conținutul articolului este neadecvat cu profilurile revistei.

În cazurile când nu sunt respectate cerințele redacția are dreptul să nu examineze manuscrisul. Consiliul Redacțional își rezervă dreptul de a reduce volumul articolului prezentat (dacă este necesar), expunându-l în versiunea redacției (introducând modificări redacționale, care nu schimbă sensul general al articolului prezentat de autor). Formulările și prezentarea materialelor în articolele publicate nu reprezintă întotdeauna poziția revistei și nu angajează în nici un fel redacția. Aceste materiale se publică în ordine de discuție, în scopul asigurării posibilității de a expune diverse opinii. Responsabilitatea asupra conținutului articolelor, selecției și preciziei faptelor și informației citate revine în exclusivitate autorilor. În același număr al revistei poate fi publicat doar un singur articol al unui autor.

Numărul de autori al unui articol nu poate fi mai mare de două persoane. Autorul (ii) trimite redacției 2 exemplare originale a articolului (semnate de autor) în imprimare pe hârtie și trimite articolul în format electronic prin e-mail la adresa: alexandrurburian@yahoo.com, alexandrurburian@mail.ru

Volumul articolului nu trebuie să depășească 1,5 c.a. dactilografiate pe hârtie, format A4 (60 de mii de caractere, sau 16-20 de pagini de text), inclusiv figuri, tăblițe, referințe și scheme. Atunci când se plasează referințe bibliografice în limba engleză este necesar de indicat denumirea oficială a surselor (revistelor) în limba engleză.

Pentru a plasa un articol în Revistă este necesar de prezentat următoarele documente: cerere, informațiile despre autor (ia), articolul, fotografia autorului (autorilor) în format JPG, adnotare (abstract, rezumat) în trei limbi (română, rusă și engleză) într-un volum de 100 de cuvinte, cuvinte-cheie (5-7 cuvinte). Adnotarea nu trebuie să conțină referiri la literatura citată, tabele și figuri.

Informația despre autor (i) conține următoarele date: numele, prenumele, patronimicul autorului (autorilor), locul de muncă, funcția, titlul științific, gradul științific, adresa poștală, adresa electronică și numărul de telefon. Numele autorului (autorilor) ar trebui să fie listate sub titlul articolului, în dreapta.

Cerințele tehnice pentru perfectarea manuscrisul pentru publicare:

Titlul articolului nu trebuie să depășească trei linii. Titlul ar trebui să fi dat numai cu majuscule (Times New Roman 16) și centrat. Sursele literare utilizate în articol trebuie prezentate într-o singură listă la sfârșitul textului (bibliografie), în conformitate cu **Anexa 2**. Referirile la literatura de specialitate menționate în text sunt obligatorii, trebuie să fie plasate în partea de jos a fiecărei pagini a textului și necesită să fie perfectate în conformitate cu **Anexa 1**. Referirile la sursele externe sunt prezentate într-o limbă străină și sunt urmate, în cazul traducerii în română și rusă, cu indicație privitor la traducere. Numerotarea referirilor la sursele literare este dată în ordinea menționată în text. Trimiteri la lucrări nepublicate nu sunt permise. Lista bibliografică (de la sfârșitul textului) este dată în ordine alfabetică în funcție de prima literă a prenumelui autorului (autorilor).

Acronimele și abrevierile trebuie să fie descifrate la prima mențiune în textul articolului. În textele în limba română, engleză, franceză, spaniolă și germană se utilizează ghilimele germane („ ”), în textele în limba rusă se utilizează ghilimelele franceze (« »).

Parametrii paginii:

Documentul trebuie salvat în MS Word, formatul de pagină A 4, marginile paginii: sus și jos - 2 cm, dreapta - 1,5 cm, stânga - 3 cm, Font - Times New Roman; Dimensiune font - 12, spațiere - 1,5. Aliniere pe lățime, un spațiu la stânga - 1,5. Numerotarea paginilor este consecutivă, secvențială, în partea de jos a paginii, pe centru.

Redactarea textului:

Despărțirea manuală în silabe a cuvintelor (transferul din rând în rând) este inacceptabilă. Figurile și tabelele trebuie să fie numerotate, să aibă denumire, legendă și subiect. Titlurile lor și trebuie să fie prezentate în text după alineatul care conține un link de referință la ele.

Exemplarele autorului:

Fiecare autor al articolului obține doar un număr al revistei, indiferent de numărul de autori.

*Consiliul Redacțional**Anexa 1***Exemple de referințe bibliografice:**

Referințele (citatele) de la sfârșitul fiecărei pagini trebuie să conțină semnele de punctuație și să urmeze aceleași reguli ca și plasarea lor în descrierea bibliografică.

Dacă textul nu este citat de o sursă originală, dar de un alt document, atunci se utilizează următoarele cuvinte la început de referință: citat de: (citând sursele împrumutate):

Exemplu:	Citat de: Dumitru Mazilu. Drept diplomatic. București: Editura Lumina Lex, 2003, p. 115. Citat de: Alexandru Burian. Drept diplomatic și consular. Chișinău: Editura ARC, 2003, p. 154.
----------	--

La amenajarea secvențială a referințelor (citatelor) primare și repetate se utilizează termenul "Ibid." sau ("Ibidem"):

Referință primară	Jeffrey Mankoff. Politicii externe Ruse: întoarcerea unei Mari Puteri în politică. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2009, p. 217.
Referință repetată	Ibid., p. 47 sau Ibidem., p. 47.

La amenajarea nesecvențială a referințelor (citatelor) primare și repetate, când referințele urmează nu concomitent una după alta, se utilizează termenul *Op. cit.* (opus citato) și este prezentat folosind caractere cursive:

Referință primară	Jeffrey Mankoff. Politicii externe Ruse: întoarcerea unei Mari Puteri în
-------------------	--

	politică. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2009, p. 217.
Referință repetată	Jeffrey Mankoff. <i>Op. cit.</i> , p. 65.

Anexa 2**Exemple de „Listă bibliografică” (bibliografie):**

Lista bibliografică este plasată după textul articolului cu titulatura „Bibliografie”. Toate link-urile din listă sunt numerotate secvențial și sunt aranjate în ordine alfabetică.

Descrierea unei cărți cu un singur autor:

Exemplu	Jeffrey Mankoff. Politicii externe Ruse: întoarcerea de mare putere politică. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2009. XII + 359 p.
---------	---

Descrierea unei cărți cu trei sau mai mulți autori:

Exemplu	David G. Victor... [et al.]. Gaze naturale și geopolitică: din 1970 pînă în 2040. New York: Cambridge University Press, 2006. xxv + 508 p.
---------	--

Descrierea unui articol publicat într-o revistă:

Este necesar de a indica numele autorului articolului, denumirea articolului, denumirea revistei, anul, numărul ediției sau volumul, numărul paginei de la începutul și sfârșitul articolului.

Exemplu	Serghei Lavrov. Rusia și lumea în secolul XXI. În: Rusia în afacerile globale. Iulie-septembrie 2008, Vol. 6, nr. 3, p. 8 - 18.
---------	---

Descrierea unei teze de doctorat:

Exemplu	Vladislav Boiko. Securitatea energetică în contextul globalizării. Teză de doctor în științe politice. Moscova, 2012. 250 p.
---------	--

Descrierea unui autoreferat a tezei de doctorat:

Exemplu	Yuri Jukov. Centrismul politic în Rusia. Autoreferatul tezei... candidat în științe politice. Sankt-Petersburg, 2012. 24 p.
---------	---

Descrierea publicațiilor științifice electronice:

Pentru surse de electronice, trebuie să specificați practic aceleași informații ca pentru reviste: autorul, titlul, numele site-ului (sau secțiune a site-ului) și URL-ul. Articolul ar trebui să conțină noțiunea [On-line]; informații la data de partajare pe rețeaua electronică (după fraza „Vizitat la.” indica data, luna și anul): (Vizitat la: 03.02.2012).

Exemplu	Burian Alexandru, Gurin Corina. Procesul decizional în politica externă și influența lui asupra negocierilor. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale. 2011, nr. 4, p. 39 - 55. [On-line]: http://www.rmdiri.md/pdf/RMDIRI20114.p.df/ . (Vizitat la: 07.09.2012).
---------	---

REGULAMENTUL
cu privire la recenzarea articolelor științifice în
„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”

1. Articole științifice primite de redacția *Revistei Moldovenești de Drept Internațional și Relații Internaționale* trec prin Instituția de recenzare.

„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale” a adoptat un sistem de patru niveluri de recenzare a articolelor și materialelor prezentate spre publicare:

Primul nivel – recenzarea de către Redactorul-șef (*main editor peer review*);

Al doilea nivel - recenzie de „nivel deschis” (*open peer review* - autorul și recenzentul se cunosc reciproc) – recenzia este transmisă la redacție de către autor;

Al treilea nivel - recenzie de nivel „orb-unilateral” (*single-blind* – recenzentul știe despre autor, autorul - nu);

Al patrulea nivel - recenzie de nivel „orb-dublu” (*double-blind* - atât recenzentul, cât și autorul, nu știu unul despre altul).

2. Fiecare articol științific necesită să aibă recenzii:

- deschise: *primul nivel* – recenzia (decizia) redactorului-șef; *al doilea nivel* - recenzia unui recenzent oficial, specialist în domeniu (doctor sau doctor habilitat);

- confidențiale (oarbe): *al treilea nivel* – recenzia redactorului științific sau a unui membru al consiliului redacțional sau al colegiului de redacție; *al patrulea nivel* – la decizia consiliului redacțional și recenzentul poate fi doar din exterior.

3. Toate articolele științifice, primite de Consiliul redacțional al revistei, sunt supuse obligatoriu recenzării „orb-dublu” (*double-blind* - atât recenzentul, cât și autorul, nu știu unul despre altul). Această recenzare este efectuată de către experți externi din baza de date de experți (recenzori) ai revistei, la solicitarea Consiliului redacțional.

4. Analizând recenziile, redacția evaluează prezența în articole a elementelor de actualitate a problemei științifice pe care autorul pretinde să o soluționeze. Recenzia necesită să descrie în mod clar valoarea teoretică sau aplicativă a investigației, și să coreleze constatările autorului cu conceptele științifice existente. Un element de bază al recenziei ar trebui să fie aprecierea de către recenzent a contribuției personale a autorului articolului la soluționarea problemei. Este necesar de a menționa în recenzie corespunderea stilului, logicii și nivelului de accesibilitate a expunerii științifice a materialului de către autor, precum și un aviz privind fiabilitatea și valabilitatea concluziilor.

5. După primirea recenziilor, redacția analizează articolele prezentate și adoptă decizia finală, în baza unei evaluări complete, privitor la publicarea sau ne-publicarea articolelor. În baza deciziei adoptate autorului i se comunică, prin e-mail sau poștă, informația cu privire la evaluarea articolului și decizia adoptată. În cazul că se refuză de a publica articolul, recenzentii rămân anonimi.

6. Colegiul de redacție își rezervă dreptul de a trimite articolul la o recenzie suplimentară externă anonimă (*double-blind*). Redactor-șef, în asemenea caz, trimite recenzentului o scrisoare în care solicită recenzarea, atașând la scrisoare articolul și modelul conform căruia se recomandă de a efectua recenzia.

7. Prezența recenziilor pozitive nu este un motiv suficient pentru publicarea articolului. Decizia finală privitor la publicarea articolului este adoptată de consiliul redacțional.

8. În cazul în care există o critică substanțială din partea recenzentului, însă articolul, la general, este evaluat pozitiv, consiliul redacțional poate aprecia articolul ca polemic și poate decide de a-l publica în rubrica „Tribuna discuțională”.

9. Originalele recenziilor sunt păstrate la „Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”.

RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ

REQUIREMENTS
to papers for publication in the
„Moldavian Journal of International Law and International Relations”

„Moldavian Journal of International Law and International Relations” being a scientifico-theoretical journal admits for publication articles in Moldovan (Romanian), Russian, English, Spanish, French, German (optional author) languages, containing the results of original research, designed in accordance with the „Requirements for the articles”.

An Editorial Board of the „Moldavian Journal of International Law and International Relations”, accept manuscript for publication corresponding to the edition profiles, no more than 20 pages, including figures and tables. The manuscript should contain only original material, performed at a high academic level, reflecting the author's research results, completed no more than one year before publication, and containing a clear element of creation of a new knowledge. The materials which earlier were not published and have been not intended to the simultaneous publication in other editions for printing are accepted. Articles are exposed to obligatory reviewing, in accordance with the *Appendix 3*. For post-graduate students (competitors) the review of the supervisor of studies is obligatory. We print only articles which have received only positive reviews.

The rules mentioned above apply to all the material sent to the journal for publication. The Editorial Board has the right not to accept materials to the publication in a case of: a) non-compliance of the paper with the requirements for its publication; b) plagiarism; c) inappropriate content of the presented paper to the journal profiles.

In cases when the requirements are not respected the editorial board has the right not to examine the manuscript. The editors reserve the right to reduce the volume of the article (if it is necessary), exposing it to editorial revision, make editorial (which do not change the general sense) changes in the author's original. Editors can publish materials without sharing author's opinion (in order of discussion). Authors are responsible for the selection and accuracy of the facts, quotes, and other information. Journal will only publish one article per author in each volume of the issue.

The number of authors should not be more than two people. Author (s) sent to the editor two copies of the article (signed by the author both in print and electronic form and send the article in electronic form by e-mail at: alexandrurburian@yahoo.com , alexandrurburian@mail.ru

The paper shouldn't exceed 1,5 printer's sheet of the typewritten text of format A4 (60 thousand characters, or 16-20 pages of text), including tables, list of references and drawings (schemes). At drafting of bibliographic references in English it is necessary to specify official English-speaking names of journals.

In order to place an article in the journal you should present following documents: an application, information about the author (s), an article, one author (s) photograph in JPG form, annotation provided (abstract) in three languages (Romanian, Russian and English) in a volume of 100 words, keywords (5 - 7 words). Abstract should not contain references to the quoted literature, tables and figures.

Information about the author (s) contains: author's name, affiliation, post a scientific degree, an academic status, mailing address, e-mail address and telephone number Author's name should be listed under the article's title on the right.

Technical requirements to registration of the manuscript for the publication:

Title of the article should not exceed three lines. The title should be given only in capital letters (Times New Roman 16) and centred. Literary sources used in the paper should be submitted in one list at the end (bibliography). Bibliographical list is presented after the text item in accordance with the *Appendix 2*. Footnotes to the literature mentioned in the text are mandatory and must be prepared in the bottom of the page in accordance with the *Appendix 1*. References to the foreign sources are given in a foreign language and are followed in the case of translation into Romanian and Russian indication of the translation. The numbering of the sources is given in the order mentioned in the text. References to unpublished works are not permitted. The bibliography is given in alphabetic order according to the first letter of authors surnames. Acronyms and abbreviations should be deciphered in a place of the first mention in the text. In text presented in Romanian, English, French, German or Spanish language, German inverted commas („pads”) should be used; in text presented in Russian language the French inverted commas («fur-trees») are used.

Page Setup:

The document must be saved in MS Word, A 4 page format, page margins: top and bottom - 2 cm, right - 1.5 cm, left - 3 cm Font - Times New Roman; font size - 12, line spacing - 1,5. Alignment on width, a space at the left - 1,5. Numbering of pages is through, in the bottom of the page, on the centre.

Text drafting:

Using of manual transfer (manual hyphenation) is unacceptable. Figures and tables should have a caption and subject headings and should be presented in the text after the paragraph containing a link to them.

Author's copies:

Each author obtains only one issue of the journal, regardless of the number of authors.

The Editorial Board

Appendix 1

Example of bibliographic footnotes:

Punctuation and prescribed punctuation in citations should follow the same rules as their placement in the bibliographic description.

If the text is not cited by the original source, but by another document, then following words are used: in the beginning of the reference: *Quoted by*, with a reference to the citing sources of borrowed text:

Example:	Quoted by: Ernst Gabriel Frankel. Oil and Security A World Beyond Petroleum. The Netherlands: Springer, 2007, p. 115.
----------	---

«Ibid.» or (Ibidem) are used in the sequential arrangement of primary and repeated references.

<i>Primary</i>	Jeffrey Mankoff. Russian foreign policy: the return of great power politics. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2009, p. 21.
<i>Repeated</i>	Ibid., p. 47.

Op. cit. (opus citato) is used in repeated footnotes containing item to the same document without following the primary reference and is presented using italics.

<i>Primary</i>	Jeffrey Mankoff. Russian foreign policy: the return of great power politics. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2009, p. 217.
<i>Repeated</i>	Jeffrey Mankoff. <i>Op. cit.</i> , p. 65.

Examples of a bibliography:

Bibliographical list is placed after the text article and is supplied after the notion „Bibliography”. All links in the list are numbered sequentially and are arranged in alphabetical order.

Book with one author:

Example	Jeffrey Mankoff. Russian foreign policy: the return of great power politics. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield, 2009. xii + 359 p.
---------	--

Book with three and more authors:

Example	David G. Victor ... [et al.]. Natural gas and geopolitics: from 1970 to 2040. Cambridge; New York: Cambridge University Press Cambridge University Press, 2006. xxv + 508 p.
---------	--

The paper from the journal:

Article from a journal should contain following description - author (s), article title, journal name, year, and page number of the beginning and of the end of the article.

Example	Sergei Lavrov. Russia and the World in the 21 st Century. In: Russia in global affairs. July-September 2008, Vol. 6, nr. 3, p. 8 – 18.
---------	--

Dissertation

Example	Vladislav Boiko. Energy security in the context of globalization. Political Science Dissertation. Moscow, 2012. 250 p.
---------	--

A dissertation synopsis:

Example	Yuri Jukov E.H. Political centrism in Russia. Dissertation synopsis ... candidate in political science. Saint Petersburg, 2012. 24 p.
---------	---

Description of the electronic scientific publications:

For electronic sources, you need to specify practically the same information as for journals: author, title, name of the site (or section of the website) and the URL. The item should contain the notion [On-line]; information on the date of the electronic network share (after „Visited on:” indicate the date, month and year): (Visited on: 03.02.2012) is used in referring to the e-resource e-mail address.

Example	Chietigi Bajpae. China’s Quest for Energy Security. In: Power and Interest News Report. February 25, 2005. [On-line]: http://www.pinr.com/ . (Visited on: 07.09.2011).
---------	---

PROVISION
about the reviewing of scientific articles in
„Moldavian Journal of International Law and International Relations”

1. Scientific papers received to the Editorial office of „Moldavian Journal of International Law and International Relations”, pass through peer review process.

„Moldavian Journal of International Law and International Relations” comprises a four-level system of peer review articles:

1st level – reviewing by the editor (main editor peer review);

2nd level – an open peer review (the author and the reviewer know each other) – a review is submitted to the editor by the author;

3rd level - one-sided i.e. „blind” peer review (single-blind - the reviewer knows the author, but the author - doesn't know the reviewer);

4th level – double-blind peer review (neither reviewer nor author know about each other).

2. Each scientific article must be accompanied by a review:

– Open: 1st level – a review (conclusion) of the editor; 2nd level – a review of official reviewer, specialist of appropriate scientific profile (doctorate or PhD);

– Closed (blind): 3rd level – a review done by a scientific editor or a member of the editorial board; 4th level - a review done by the decision of the editorial board and only external.

3. All scientific articles, received by the Editorial Board of our journal are subject to mandatory review by bilateral double-blind („double-blind” - the reviewer does not know who the author of the article is, the author does not know who the reviewer is). This review is carried out by external experts from the expert database of experts (reviewers), at the request of the Editorial Board.

4. An editorial board, making the evaluation of reviews, draws attention to the relevance of the scientific problem to be solved by the author. The Review should clearly describe the theoretical or applied significance of the study; correlate the author's conclusions to existing scientific concepts. An essential element of the review should be the assessment a personal contribution to the solution of the issue by the reviewer. Correspondence to the style, logics and the availability of the narration to the scientific nature of the material and obtaining of the conclusions about the reliability and validity of the findings – are key aspects that must be noted in the review.

5. The issue about the received articles is considered after the obtaining of reviews, and then the final decision, based on the evaluation of reviews about the publication or refusal to publish articles, is made. On the basis of the decision the author (s) is sent a letter by e-mail or mail, which provides a general assessment of the article and the decision. In the case of failure in the publication, the reviewers remain anonymous.

6. The Editorial Board has the right to direct the article for additional external anonymous peer review. Editor in Chief directs the reviewer a letter asking for peer review. The letter includes an article and a recommended form of review.

7. The presence of positive reviews is not sufficient grounds for the publication of the article. The final decision on advisability of publication is taken by the editorial board.

8. In cases when the article is composed by a significant proportion of criticisms that have been made by the reviewer, as well as the overall positive recommendation, the Editorial Board can attribute the material to the category of polemical material and print it in the manner of scientific debate.

9. The Review originals are stored in „Moldavian Journal of International Law and International Relations”.

**RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ**

ТРЕБОВАНИЯ

**к оформлению статей для публикации в
«Молдавском журнале международного права и международных отношений»**

Научно-теоретический журнал «Молдавский журнал Международного права и международных отношений» принимает к публикации статьи на молдавском (румынском), русском, английском, испанском, французском, немецком (по выбору автора) языках, содержащие результаты оригинальных исследований, оформленные в соответствии с «Требованиями к оформлению статей».

Редакция «Молдавского журнала международного права и международных отношений» принимает к публикации рукописи, соответствующие профилям издания, не более 20 страниц, включая рисунки и таблицы. Рукопись должна содержать только оригинальный материал, выполненный на высоком научном уровне, отражая результаты исследований автора, завершённых не более чем за год до публикации и содержать очевидный элемент создания нового знания. К печати принимаются материалы, ранее не издававшиеся и не предназначенные к одновременной публикации в других изданиях. Статьи подвергаются обязательному рецензированию, в соответствии с *Приложением 3*. Для аспирантов (соискателей) обязательна рецензия научного руководителя. Печатаются только статьи, получившие положительные рецензии. Гонорар за публикации не выплачивается.

Настоящие правила распространяются на все материалы, направляемые в редакцию журнала для публикации. Редакция вправе не принять материал к публикации в случае: а) несоблюдения автором правил оформления рукописи; б) выявления элементов плагиата; в) несоответствия материала тематике журнала.

В случае несоблюдения настоящих требований редакционная коллегия вправе не рассматривать рукопись. Редакция оставляет за собой право при необходимости сокращать статьи, подвергая их редакционной правке, вносить редакционные (не меняющие общего смысла) изменения в авторский оригинал. Редакция может опубликовать материалы, не разделяя точку зрения автора (в порядке обсуждения). Авторы несут ответственность за подбор и достоверность приведенных фактов, цитат и прочих сведений. В одном номере журнала может быть опубликована только одна статья одного автора.

Число авторов статьи не должно быть более двух человек. Автор (ы) присылают в редакцию 2 экземпляра статьи (подписанные автором) в печатном виде и направляют статью в электронном виде по электронной почте по адресу: alexandrururian@yahoo.com , alexandrururian@mail.ru

Объем статьи не должен превышать 1,5 п. л. машинописного текста формата А4 (60 тыс. знаков, или 16-20 страниц текста), включая таблицы, список литературы и рисунки (схемы). При оформлении библиографических ссылок на английском языке необходимо указывать официальные англоязычные названия журналов.

Для размещения статьи в журнале необходимо предоставить в редакцию заявку, информацию об авторе (ах), статью, фотографию автора (ов) в формате JPG, аннотацию (резюме), представленную на трех языках (румынском, русском, английском) объемом – до 100 слов, ключевые слова (5-7 слов). Аннотация не должна содержать ссылок на цитируемую литературу, рисунки, таблицы.

Информация об авторе (ах) содержит: ФИО авторов, место работы, должность, ученую степень, ученое звание, почтовый адрес, электронный адрес и контактный телефон. ФИО автора должно быть указано под названием статьи справа.

Технические требования к оформлению рукописи для публикации:

Название статьи не должно превышать трех строк. Название должно даваться только заглавными буквами (Times New Roman 16) и располагаться по центру. Литературные источники, использованные в статье, должны быть представлены общим списком в ее конце (Библиография). Библиографический список приводится после текста статьи в соответствии с *Приложением 2*. Сноски на упомянутую литературу в тексте обязательны и должны быть оформлены внизу страницы в соответствии с *Приложением 1*. Ссылки на иностранные источники даются на иностранном языке и сопровождаются в случае перевода на румынский и русский язык указанием на перевод. Нумерация источников идет в последовательности упоминания в тексте. Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Список литературы (библиография) дается в алфавитном порядке по фамилиям первых авторов. Сокращения и аббревиатуры должны расшифровываться по месту первого упоминания в тексте статьи. В тексте на румынском, английском, французском, испанском языке используется немецкие кавычки („лапки”), в тексте на русском языке используются французские кавычки («ёлочки»).

Параметры страницы:

Документ должен быть сохранён в формате MS Word. Формат страницы А 4; поля страницы: верхнее и нижнее – 2 см, правое — 1,5 см, левое — 3 см. Шрифт - Times New Roman; кегль — 12; межстрочный интервал — 1,5. Выравнивание по ширине, отступ слева — 1,5. Нумерация страниц — сквозная, внизу страницы, по центру.

Оформление текста:

Использование ручных переносов (manual hyphenation) неприемлемо. Рисунки и таблицы должны иметь нумерационный и тематический заголовки и должны быть представлены в тексте после абзацев, содержащих ссылку на них.

Авторские экземпляры:

Каждому автору полагается один авторский экземпляр номера журнала вне зависимости от количества авторов статьи.

Редакционный совет

Приложение 1

Пример оформления библиографических сносок:

В библиографических сносках расстановка знаков препинания и предписанной пунктуации должна подчиняться тем же правилам, что и расстановка их в библиографическом описании.

Если текст цитируется не по первоисточнику, а по другому документу, то в начале ссылки приводят слова: Цит. по: (цитируется по), Приводится по: , с указанием источника заимствования:

Пример оформления:	Цит. по: Крупянко М.И., Арешидзе Л.Г. США и Восточная Азия. Борьба за «новый порядок». М.: Международные отношения, 2010, с. 325.
--------------------	---

При последовательном расположении первичной и повторной ссылок используют слова «Там же» или «Ibid.» (ibidem) для документов на языках, применяющих латинскую графику:

<i>Первичная</i>	Гаджиев К.С. Геополитика. Учебник для бакалавров. М.: Издательство Юрайт, 2012, с. 27.
<i>Повторная</i>	Там же, с. 47. или Ibid., p. 47.

В повторных сносках, содержащих запись на один и тот же документ, не следующих за первичной ссылкой, приводят заголовков, а основное заглавие и следующие за ним

повторяющиеся элементы заменяют словами «Указ. соч.» (указанное сочинение), «Цит. соч.» (цитируемое сочинение), «Op. cit.» (opus citato):

<i>Первичная</i>	Жинкина Ю.В. Стратегия безопасности России: проблемы формирования понятийного аппарата. М.: Российский научный фонд, 1995, с. 87.
<i>Повторная</i>	Жинкина Ю.В. Указ. соч., с. 67. или Жинкина Ю.В. <i>Op. cit.</i> , p. 65.

Приложение 2

Примеры оформления списка библиографии:

Библиографический список приводится после текста статьи и следует после слова «Библиография». Все ссылки в списке последовательно нумеруются и располагаются в алфавитном порядке.

Описание книги одного автора:

Пример оформления	Гаджиев К.С. Геополитика. Учебник для бакалавров. М.: Издательство Юрайт, 2012. 479 с.
-------------------	--

Описание книги четырех и более авторов:

Пример оформления	David G. Victor ... [et al.]. Natural gas and geopolitics: from 1970 to 2040. Cambridge; New York: Cambridge University Press Cambridge University Press, 2006. xxv + 508 p.
-------------------	--

Описание статьи из журнала:

Для статьи из журнала нужно указать автора (ов) статьи, название статьи, название журнала, год, номер выпуска и страницы начала и окончания статьи.

Пример оформления	Конобеев В.Н. Геостратегия США в Евразии. В: Проблемы управления. 2008, №1 (26), с. 87 – 97.
-------------------	--

Описание диссертаций

Пример оформления	Ганюхина Т.Г. Модификация свойств ПВХ в процессе синтеза: дис. ... канд. хим. наук: 02.00.06. Н. Новгород, 1999. 109 с.
-------------------	---

Описание авторефератов диссертаций:

Пример оформления	Жуков Е.Н. Политический центризм в России: автореф. дис. ... канд. филос. наук. М., 2000. 24 с.
-------------------	---

Описание электронных научных изданий:

Для электронных источников нужно указать практически те же данные, что и для журналов: автор, название статьи, название сайта (или раздела сайта) и адрес URL. В записи обязательно должен присутствовать текст [On-line];, при ссылке на электронный ресурс после электронного адреса в круглых скобках приводят сведения о дате обращения к электронному сетевому ресурсу (после слов «дата обращения» указывают число, месяц и год): (Дата посещения: 02.03.2012)

Пример оформления	Китай встает на «правильную сторону истории» в Персидском заливе. В: Мировая политика и ресурсы. [On-line]: http://www.wpr.ru/?p=2591 . (Дата посещения: 07.01.2012).
-------------------	---

ПОЛОЖЕНИЕ

о рецензировании научных статей в журнале

«Молдавский журнал международного права и международных отношений»

1. Научные статьи, поступившие в редакцию журнала «Молдавский журнал международного права и международных отношений», проходят через институт рецензирования.

В журнале «Молдавский журнал международного права и международных отношений» принята четырехуровневая система рецензирования статей:

1^й уровень — рецензирование главным редактором (main editor peer review);

2^й уровень — открытое рецензирование (open peer review — автор и рецензент знают друг о друге) - рецензия, представленная в редакцию автором;

3^й уровень — одностороннее «слепое» рецензирование (single-blind — рецензент знает об авторе, автор — нет);

4^й уровень — двухстороннее «слепое» рецензирование (double-blind — оба не знают друг о друге).

2. Каждая научная статья должна иметь рецензии:

– открытые: 1^й уровень — рецензия (заключение) главного редактора; 2^й уровень официального рецензента – специалиста соответствующего научного профиля (доктора или кандидата наук);

– закрытые (слепые): 3^й уровень — научным редактором или одним из членов редколлегии; 4^й уровень — по решению редколлегии и только внешнее.

3. Все научные статьи, поступившие в редакцию нашего журнала, подлежат обязательному двустороннему слепому рецензированию (double-blind — рецензент не знает, кто автор статьи, автор статьи не знает, кто рецензент). Это рецензирование производится сторонними специалистами из базы экспертов-специалистов (рецензентов), по поручению редакции.

4. Редколлегия при оценке рецензий обращает внимание на наличие в материале актуальности решаемой автором научной проблемы. Рецензия должна однозначно характеризовать теоретическую или прикладную значимость исследования, соотносить выводы автора с существующими научными концепциями. Необходимым элементом рецензии должна служить оценка рецензентом личного вклада автора статьи в решение рассматриваемой проблемы. Целесообразно отметить в рецензии соответствие стиля, логики и доступности изложения научному характеру материала, а также получить заключение о достоверности и обоснованности выводов.

5. После получения рецензий рассматривается вопрос о поступивших статьях и принимается окончательное решение на основе оценки рецензий об опубликовании или отказе в опубликовании статей. На основе принятого решения автору (авторам) по e-mail или почте направляется письмо, в котором дается общая оценка статьи и принятое решение. При отказе в публикации рецензенты остаются анонимными.

6. Редколлегия вправе направлять статьи на дополнительное внешнее анонимное рецензирование. Главный редактор направляет рецензенту письмо с просьбой о рецензировании. К письму прилагаются статья и рекомендуемая форма рецензии.

7. Наличие положительных рецензий не является достаточным основанием для публикации статьи. Окончательное решение о целесообразности публикации принимает редакционная коллегия.

8. При наличии в статье существенной доли критических замечаний рецензента и при общей положительной рекомендации редколлегия может отнести материал к разряду полемичных и печатать его в порядке научной дискуссии.

9. Оригиналы рецензий хранятся в редакции журнала «Молдавский журнал международного права и международных отношений».

RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ

Declarație

**privind etica publicațiilor științifice și baza juridică a politicii editoriale a revistei
„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”**

Colegiul de redacție al publicației periodice științifico-teoretice și informațional-practice „Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale” aderă la principiile de etică a publicațiilor științifice acceptate la nivel internațional, reflectate, printre altele, în recomandările Comisiei pentru etică a publicațiilor științifice (Comisia pentru publicație etică (COPE) (<http://publicationethics.org/about/guide>), Ghid pentru etica publicațiilor științifice (editura etică Resource Kit) Elsevier editor (<https://www.elsevier.com/editors/publishing-ethics>), Codul de etică și deontologie profesională a cercetătorilor și a personalului universitar din Republica Moldova, aprobat de către Consiliul Național de Atestare și Acreditare la 23.05. 2012 (http://edu.asm.md/tc_userfiles/cod-etica.pdf).

Termeni-cheie:

Etica publicațiilor științifice — un sistem de reguli de conduită profesională în relațiile dintre autori, recenzenți, redactori, editori și cititori în crearea, diseminarea și utilizarea publicațiilor științifice.

Redactor — un reprezentant al revistei sau editurii științifice, responsabil pentru pregătirea materialelor pentru publicare, precum și menținerea contactului cu autorii și cititorii publicațiilor științifice.

Autor — o persoană sau un grup de persoane (grup de autori), care participă la crearea și publicarea rezultatelor cercetării științifice.

Recenzent — expert care acționează în numele unei reviste științifice sau editurii și realizează expertiza materialelor științifice prezentate de către autor pentru a determina posibilitatea publicării lor.

Editor — persoană juridică sau fizică care exercită editarea publică a unei publicații științifice.

Cititor — orice persoană care a făcut cunoștință cu materialul publicat.

Plagiat — atribuție intenționată a dreptului de autor a unei alte opere de artă sau știință, idei sau invenții ale altor oameni. Plagiatul poate fi o încălcare a legii drepturilor de autor și legii brevetelor și poate atrage după sine răspunderea juridică ca atare.

1. Principiile de etică profesională în activitatea redactorului și editorului

Membrii consiliului editorial au următoarele responsabilități:

1.1. Să ia în considerare toate materialele manuscrise furnizate de autor, și să ia o decizie obiectivă cu privire la posibilitatea publicării lor, pe baza relevanței și a fiabilității studiului, precum și profilul de specialitate al revistei.

1.2. Să aibă atitudine respectuoasă față de autor, indiferent de rasă, sex, orientare sexuală, religie, origine, naționalitate, statutul social, preferințele politice sau a altor calități subiective;

1.3. Să respecte dreptul autorului de proprietate intelectuală, să împiedice divulgarea rezultatelor cercetării utilizarea acestora în scopuri personale fără consimțământul autorului;

1.4. Să excludă din articol materialele care conțin falsificarea rezultatelor și a plagiatului, precum și copierea multiplă a informațiilor și atribuirea falsă a dreptului de autor;

1.5. Să asigure confidențialitatea și anonimatul recenzării materialelor manuscrise;

1.6. Să angajeze în calitate de recenzenți a articolelor doar specialiștii de înaltă clasificare.

2. Principiile etice în activitățile recenzentului

Recenzentul este responsabil pentru respectarea următoarelor principii:

- 2.1. Să efectueze expertiza științifică confidențială a materialelor științifice manuscrise prezentate spre publicare de către autor, care are ca scop îmbunătățirea calității acestora și ajutorarea consiliului editorial să ia o decizie cu privire la posibilitatea publicării rezultatelor studiului;
- 2.2. Autorul/coautorul manuscrisului nu poate acționa în calitate de referent al articolului său;
- 2.3. Să refuze să recenzeze articolul în cazul când dispune de o insuficientă competență pentru această abilitate sau incapacitatea de a furniza recenzia manuscrisului într-un timp specificat;
- 2.4. Să asigure o maximă obiectivitate a recenziei pe baza relevanței, meritelor științifice, originalitatea și autenticitatea rezultatelor cercetărilor efectuate de autor. Orice critică a naturii subiective, care decurg din relațiile personale ale recenzentului cu autorul sau orice alte motive, sunt inacceptabile și nu sunt permise;
- 2.5. Să raporteze toate cazurile de posibile conflicte de interese;
- 2.6. Să nu păstreze copii ale manuscrisului și nu-l transmită la alte persoane terțe. În plus, informațiile furnizate în manuscrisele peer-revizuite, nu pot fi folosite în propriile cercetări înainte de publicarea lor fără consimțământul autorului;
- 2.7. Să verifice claritatea prezentării materialului în curs de revizuire pentru ca acesta să conțină link-uri către toate datele utilizate din lucrările publicate anterior;
- 2.8. Să argumenteze concluziile sale cu privire la manuscrisele peer-revizuite, astfel încât autorului și membrilor consiliului editorial să le fie clar obiectivitatea și legitimitatea acestora;
- 2.9. Să informeze membrii consiliului editorial, în cazul în care manuscrisul în curs de revizuire are o asemănare semnificativă cu articole publicate anterior, adică, cazuri de *plagiat*.

3. Principiile pe care trebuie să le ghideze autorul publicațiilor

Autorul — este persoana care a avut o contribuție personală la formarea și interpretarea rezultatelor cercetării. Prin furnizarea manuscrisului în vederea editării și difuzării comunității științifice a conținutului acestuia, autorul trebuie:

- 3.1. Să se bazeze exclusiv pe date precise și reale, precum și interpretarea lor obiectivă, evitând declarații inițial false și frauduloase cu privire la rezultatele obținute;
- 3.2. Să nu prezinte materialele manuscrise pentru examinare spre publicare în mai mult de o revistă, și să nu participe multiple și duplicate publicații, care sunt considerate ca fiind *autoplagiat*;
- 3.3. Să dezvăluie toate sursele de sprijin financiar sau de altă natură pentru studiu, în rezultatul cărora a fost pregătit manuscrisul, cu menționarea separată a rolului și contribuției fiecărei părți;
- 3.4. Informații de conversații personale sau corespondență pot fi folosite în cercetare numai cu acordul scris al persoanei căreia îi este furnizat;
- 3.5. Textele și informațiile grafice derivate din rezultatele publicate ale studiilor altor persoane, trebuie să fie prevăzute cu referire la activitatea relevantă. În plus, activitatea de același subiect, rezultatele care au influențat cursul studiului, ar trebui să fie anunțate în lista de referințe;
- 3.6. Atunci când a fost depistată o denaturare semnificativă sau constatări eronate în manuscrisul acceptat spre publicare sau articolul deja publicat este obligat să notifice consiliului editorial de a face corecții, negări sau revocarea lucrărilor;
- 3.7. În cazul luării deciziilor de către consiliul editorial privitor la publicarea manuscrisului, autorul este de acord cu transferul drepturilor la publicarea și difuzarea acestuia (în versiunile electronice și pe hârtie), inclusiv plasarea informațiilor bibliografice în bazele de date Science Citation, SCOPUS, Web of Science și versiunea full-text al Bibliotecii Electronice Științifice (elibrary.ru) în acces liber.

Consiliul Redacțional

RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ

Declaration
on the ethical and legal basis of the editorial policy
of the „Moldavian Journal of International Law and International Relations”

The Editorial Board of the scientific-theoretical and information-practical periodical publication „*Moldavian Journal of International Law and International Relations*“ commits to the internationally accepted principles of publication ethics expressed in the recommendations of the Committee on Publication Ethics (COPE) (<http://publicationethics.org/about/guide>), Elsevier Publishing Ethics Resource Kit (<https://www.elsevier.com/editors/publishing-ethics>) and the Code of ethics and professional deontology of the researchers and academic staff in the Republic of Moldova, approved by the National Certification Board and Acreditare at 23.05. 2012. (http://edu.asm.md/tc_userfiles/cod-etica.pdf).

Key terms

Publication ethics is a system of professional conduct standards in relations between authors, reviewers, editors, publishers and readers when creating, disseminating and using scientific publications.

The **Editor** is a representative of the research journal or the publisher responsible for selecting and preparing materials for publication and encouraging communication between authors and readers of scientific papers.

The **Author** is a person or a group of persons (group of authors) who produce a manuscript that contains the results of their scientific research.

The **Reviewer** is an expert acting on behalf of the research journal or the publisher and providing scientific evaluation of authors' works in order to consider their publishing.

The **Publisher** is a legal entity or a natural person responsible for publication.

The **Reader** is any person who has familiarized themselves with the published materials.

Plagiarism is a wrongful appropriation of another author's scientific or artistic work, ideas, discoveries or inventions. Plagiarism may be a violation of copyright law and patent law and, as such, can entail legal liability.

The Code of Conduct for Editors-in-Chief and Publishers

Editors have the following general responsibilities:

1.1. Editor is bound to consider all materials of the manuscript submitted by Author. The final responsibility for accepting or rejecting the manuscript (based on its relevance, integrity, and fitting into the journal profile) without any personal and ideological favoritism or malice rests with Editor;

1.2. Editor should treat Author respectfully, regardless of their race, ethnicity, gender, sexual orientation, religious beliefs, origin, citizenship, social status or political preferences of the author and other subjective qualities;

1.3. Editor is obligated to observe the intellectual property rights of Authors by keeping in confidentiality all data provided in the manuscript without using them for personal purposes or transferring to the third parties;

1.4. Editor should exclude from publishing all plagiarized or falsified materials, as well as take serious steps in case of redundancy and false attribution of authorship;

1.5. Editor ensures confidentiality and anonymity of the review process;

1.6. Editor should invite only highly professional specialists as Reviewers.

The Code of Conduct for Reviewers

Reviewing of the submitted manuscript should be based on the following major principles:

- 2.1. Reviewer maintains confidentiality concerning the scientific inquiry of the manuscript, which is intended to improve its quality and helps the editorial board to finalize their decision on publishing the results of research;
- 2.2. Author/Co-author of the manuscript cannot act as Reviewer;
- 2.3. If Reviewer recognizes that either the manuscript is not related to their scholarly background or the time allocated for review is not enough, it immediately sets the ground for refusal;
- 2.4. When reviewing the material submitted for publication, Reviewers are obligated to be objective in their evaluation of the manuscript. All suggestions and judgements should be based on the relevance, integrity, and originality of the results of research performed by Author. Any critical statements of a subjective nature arising from personal attitudes to Author or other reasons are not acceptable;
- 2.5. Reviewers should disclose all conflicts of interest that may arise;
- 2.6. Reviewer is not allowed to keep any copies of the manuscript or transfer the materials under review to any other side. The manuscript cannot be used for personal research purposes prior to its publication unless special permission is obtained from Author;
- 2.7. Reviewer ensures that the manuscript is coherently written and contains all references to the cited or used works;
- 2.8. Reviewer should support their conclusions about the manuscript, thus ensuring that Author and Editor understand the basis of all comments and judgements;
- 2.9. Reviewer should point out if the manuscript bears considerable similarities to the works published earlier, i.e., report on plagiarism.

The Code of Conduct for Authors

Author is a person who has made a worthy contribution to the process of research or interpretation of its results. Author submitting their manuscript for the purpose of publishing and distribution in the scientific community should strive to comply with the following rules:

- 3.1. Authors should rely upon exceptionally accurate and actual data, as well as their unbiased interpretation without permitting any false or fraudulent claims about the obtained results;
- 3.2. Authors are not allowed to submit the same manuscript to any other journal for publication, in whole or in part, when it is being considered by Journal. In addition, they should not participate in multiple and redundant publications, which is regarded as self-plagiarism;
- 3.3. All research funders, as well as other sources of support, should be clearly identified and listed in the manuscript, including indication of the role of each contributing party;
- 3.4. Data obtained in the private talk or correspondence can be used only subject to prior written approval from the person, who provided them;
- 3.5. Graphic or textual data from the works published by other authors should be indicated with reference to the source, from which they were taken. Besides, all works published elsewhere and covering similar issues, which influenced the research, should be given in the list of references;
- 3.6. If Authors discover significant errors and incorrect conclusions in their manuscripts, either accepted for publishing or already published by Journal they should immediately inform Editor about it in order to take appropriate steps, such as correction, disclamation, or retraction;
- 3.7. As Editor makes the final decision to publish the manuscript, Authors agree with the transfer of the right to publish and distribute their published work (in print and electronic versions), as well as with that the bibliographic data will be included in the science citation databases SCOPUS, Web of Science and the full text will be freely available in the Scientific Electronic Library (elibrary.ru).

The Editorial Board

**RUBRICA REVISTEI
OUR JOURNAL
О НАШЕМ ЖУРНАЛЕ**

Декларация

**об этических и правовых основах редакционной политики журнала
«Молдавский журнал международного права и международных отношений»**

Редакционная коллегия научно-теоретического и информационно-практического периодического журнала «Молдавский журнал международного права и международных отношений» придерживается принятых международным сообществом принципов публикационной этики, отраженных, в частности, в рекомендациях Комитета по этике научных публикаций (Committee on Publication Ethics (COPE) (<http://publicationethics.org/about/guide>), Руководстве по этике научных публикаций (Publishing Ethics Resource Kit) издательства Elsevier (<https://www.elsevier.com/editors/publishing-ethics>), Кодексе этики и профессиональной деонтологии исследователей и университетских кадров Республики Молдова от 23.05. 2012 г. (http://edu.asm.md/tc_userfiles/cod-etica.pdf).

Основные термины:

Этика научных публикаций — это система норм профессионального поведения во взаимоотношениях авторов, рецензентов, редакторов, издателей и читателей в процессе создания, распространения и использования научных публикаций.

Редактор — представитель научного журнала или издательства, осуществляющий подготовку материалов для публикации, а также поддерживающий общение с авторами и читателями научных публикаций.

Автор — это лицо или группа лиц (коллектив авторов), участвующих в создании публикации результатов научного исследования.

Рецензент — эксперт, действующий от имени научного журнала или издательства и проводящий научную экспертизу авторских материалов с целью определения возможности их публикации.

Издатель — юридическое или физическое лицо, осуществляющие выпуск в свет научной публикации.

Читатель — любое лицо, ознакомившееся с опубликованными материалами.

Плагиат — умышленное присвоение авторства чужого произведения науки или искусства, чужих идей или изобретений. Плагиат может быть нарушением авторско-правового законодательства и патентного законодательства и в качестве такового может повлечь за собой юридическую ответственность.

1. Принципы профессиональной этики в деятельности редактора и издателя

На членов редакционной коллегии возлагаются следующие обязанности:

1.1. Рассматривать все материалы рукописи, предоставляемые автором, и принимать объективное решение о возможности их публикации, исходя из актуальности и достоверности проведенного исследования, а также соответствия профилю Журнала.

1.2. Уважительно относиться к автору вне зависимости от его расы, пола, сексуальной ориентации, религиозных взглядов, происхождения, гражданства, социального положения, политических предпочтений авторов или иных субъективных качеств;

1.3. Соблюдать право автора на интеллектуальную собственность, не допуская раскрытия данных исследования или использования их в личных целях без согласования с автором;

1.4. Исключать из публикации материалы, содержащие фальсификацию результатов и плагиат, а также многократное копирование информации и ложное приписывание авторства;

1.5. Обеспечивать конфиденциальность и анонимность рецензирования материалов рукописи;

1.6. Привлекать к рецензированию статей исключительно профильных специалистов высокого класса.

2. Этические принципы в деятельности рецензента

Рецензент несет ответственность за соблюдение следующих основных принципов:

2.1. Осуществлять конфиденциальную научную экспертизу авторских материалов рукописи, которая призвана улучшить ее качество и помочь редакционной коллегии принять решение о возможности публикации результатов проведенного исследования;

2.2. Автор/соавтор рукописи не может выступать в роли ее рецензента;

2.3. Отказываться от рецензирования в случае недостаточной для этого квалификации или невозможности предоставить рецензию рукописи в указанные сроки;

2.4. Гарантировать максимальную объективность рецензии на основе актуальности, научной значимости, достоверности и новизны результатов исследования, проведенного автором. Любые критические замечания субъективного характера, проистекающие из личного отношения к автору или каких-либо иных причин, неприемлемы и не допускаются;

2.5. Сообщать о всех случаях возможного конфликта интересов;

2.6. Не хранить у себя копии рукописи и не передавать ее материалы иным лицам. Кроме того, сведения, приводимые в рецензируемой рукописи, не могут быть использованы в собственных исследованиях до опубликования без согласия автора;

2.7. Проверять ясность изложения рецензируемого материала и наличие в нем ссылок на все используемые сведения из ранее опубликованных работ;

2.8. Аргументировать свои выводы о рецензируемой рукописи так, чтобы автору и членам редакционной коллегии была понятна их объективность и правомерность;

2.9. Информировать членов редакционной коллегии, если рецензируемая рукопись имеет значительное сходство с ранее опубликованными статьями, то есть о случаях плагиата.

3. Принципы, которыми должен руководствоваться автор научных публикаций

Автор — лицо, которое внесло свой индивидуальный вклад в формирование и интерпретацию результатов исследования. Автор, предоставляющий рукопись с целью опубликования и распространения в научном сообществе содержащихся в ней сведений, должен:

3.1. Опирается исключительно на точные и реальные данные, а также их объективную интерпретацию, не допуская изначально ложных и мошеннических заявлений о достигнутых результатах;

3.2. Не подавать материалы рукописи на рассмотрение к публикации в более чем один журнал, а также не принимать участие в многократных и дублирующих публикациях, что расценивается как самоплагиат;

3.3. Раскрывать все источники финансовой или иной поддержки исследования, по результатам которого подготовлена рукопись, с отдельным указанием роли и вклада каждой стороны;

3.4. Информация из личной беседы или переписки может быть использована в исследовании только с письменного согласия лица, которое ее предоставило;

3.5. Текстовая и графическая информация, заимствованная из опубликованных результатов исследований иных лиц, должна быть приведена с указанием ссылки на соответствующую работу. Кроме того, работы в рамках схожей тематики, результаты которых повлияли на ход исследования, должны быть оглашены в списке литературы;

3.6. При обнаружении существенных неточностей или ошибочных выводов в принятой к публикации или уже опубликованной рукописи требуется уведомить об этом редакционную коллегию Журнала для внесения корректировки, опровержения или отзыва работы;

3.7. При принятии редакционной коллегией решения о публикации рукописи автор соглашается с передачей права на ее издание и распространение (в электронной и бумажной версиях), в том числе на размещение библиографической информации в базах научного цитирования SCOPUS, Web of Science и полнотекстовой версии в Научной электронной библиотеке (elibrary.ru) в свободном доступе.

Редакционный совет

**REVISTA MOLDOVENEASCĂ
DE DREPT INTERNAȚIONAL
ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE**

**MOLDAVIAN JOURNAL
OF INTERNATIONAL LAW
AND INTERNATIONAL RELATIONS**

**МОЛДАВСКИЙ ЖУРНАЛ
МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА
И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ**

Nr. 1-2 (Volumul 13), 2018

**ISSN 1857-1999
E-ISSN 2345-1963**

www.rmdiri.md/

Bun de tipar 20.06.2018.

Format A4

Coli de tipar 8,08. Coli editoriale 8,10.

Tipar *Digital*. Hârtie ofset. Garnitura *Times New Roman*

Comanda 01/12B/2018 Tirajul 300 ex.

TIPOGRAFIA CENTRALA I.S.

Firma editorial-poligrafica.

Str. Florilor 1

MD-2068, mun. Chișinău, Republica Moldova

Tel: (373-22) 440091; 442315, 4921

Fax: (+373-22) 440091

Centrul Editorial-Poligrafic al USM

MD 2009, Chișinău, Republica Moldova, str. A. Mateevici, 60.

Tel: +37379451426;

E-mail: usmcep@mail.ru

©„Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale”, 2018.